

Valtioneuvoston julkaisu 2019:14

HALLITUKSEN VUOSIKERTOMUKSEN 2018 LIITE 4

Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallituksen vuosikertomuksen 2018 liite 4

Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot

Valtioneuvoston kanslia

ISBN PDF: 978-952-287-719-2

Kuvat ja taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2019

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtioneuvoston kanslia		25.4.2019
Tekijät	Valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö		
Julkaisun nimi	Hallituksen vuosikertomuksen 2018 liite 4 Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtioneuvoston julkaisuja 2019:14		
Diaari/hankenumero	VNK/1499/05/2018	Teema	
ISBN PDF	978-952-287-720-8	ISSN PDF	2490-0613
ISBN PDF	978-952-287-719-2	ISSN PDF	2490-0966
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-719-2		
Sivumäärä	85	Kieli	suomi
Asiasanat	vuosikertomus, tilinpäätös, valtioneuvosto		
Tiivistelmä Valtioneuvosto antaa eduskunnalle hallituksen vuosikertomuksen perustuslain 46 §:ssä säädettyä kertomuksena hallituksen toiminnasta, valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta sekä niistä toimista, joihin hallitus on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt. Hallituksen vuosikertomuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 9 a §:ssä sekä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 17 ja 18 §:issä. Talousarviolain 18 §:ssä edellytetään, että hallituksen vuosikertomukseen otettavien valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon sekä toiminnan tuloksellisuuden kuvausten tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta (oikea ja riittävä kuva). Säädöstasolla kertomuksen sisältöä määrittävät erityisesti myös valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) vaatimukset. Hallituksen vuosikertomus vuodelta 2018 muodostuu viidestä osasta, itse vuosikertomuksesta sekä neljästä liitteestä: Liite 1 Ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset Liite 2 Tilinpäätöslaskelmat Liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta Liite 4 Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot			
Kustantaja	Valtioneuvoston kanslia		
Painopaikka ja -vuosi	Grano Oy, 2019		
Julkaisun myynti/jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Statsrådets kansli		25.4.2019
Författare	Statsrådets kansli, finansministeriet		
Publikationens titel	Regeringens årsberättelse 2018 bilaga 4 Statens bolagsinnehav och affärsverk samt statliga fonder utanför budgeten Hallituksen vuosikertomuksen 2018 liite 4 Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot		
Publikationsseriens namn och nummer	Statsrådets publikationer 2019:14		
Diarie- /projektnummer	VNK/1499/05/2018	Tema	
ISBN tryckt	978-952-287-720-8	ISSN tryckt	2490-0613
ISBN PDF	978-952-287-719-2	ISSN PDF	2490-0966
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-719-2		
Sidantal	85	Språk	finska
Nyckelord	årsberättelse, bokslut, statsrådet		
Referat Statsrådet lämnar regeringens årsberättelse till riksdagen som den berättelse om regeringens verksamhet, skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut som det föreskrivs om i 46 § i grundlagen. Närmare bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003) och i 17 och 18 § i lagen om statsbudgeten (423/1988). Enligt 18 § i lagen om statsbudgeten ska de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultatet av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild). På författningsnivå bestäms berättelsens innehåll dessutom särskilt av kraven i förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Regeringens årsberättelse för 2018 består av fem delar, själva årsberättelsen och fyra bilagor: Bilaga 1 Ministeriernas resultatöversikter Bilaga 2 Bokslutskalkyler Bilaga 3 Åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden Bilaga 4 Statens bolagsinnehav och affärsverk samt statliga fonder utanför budgeten			
Förläggare	Statsrådets kansli		
Tryckort och år	Grano Ab, 2019		
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Sisältö

1	Valtion yhtiöomistus	8
1.1	Avainluvut.....	8
1.2	Palkitseminen.....	9
1.3	Hallitusvalinnat	9
1.4	Yritysvastuu.....	10
1.5	Verojalanjälki.....	11
1.6	Perustietoja salkkuyhtiöistä.....	11
1.7	Pörssisalkun kehitys.....	14
1.8	Valtion suora pörssiomistus	19
	Altia Oyj.....	19
	Finnair Oyj.....	20
	Fortum Oyj	21
	Neste Oyj	22
1.9	Listaamattomat kaupalliset yhtiöt	23
	Arctia Oy	23
	Boreal Kasvinjalostus Oy	24
	Cinia Oy	25
	Finavia Oyj	26
	Fingrid Oyj.....	27
	Gasum Oy	28
	Kemijoki Oy	29
	Leijona Catering Oy.....	30
	Motiva Oy	31
	Nordic Morning Group Oyj.....	32
	Patria Oyj	33
	Posti Oyj.....	34
	Suomen Lauttaliikenne Oy	35

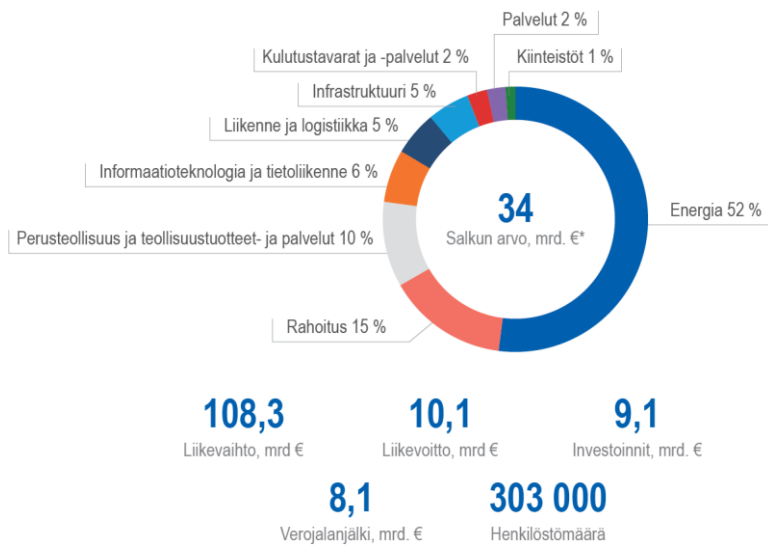
	Suomen Rahapaja Oy	36
	Suomen Siemenperunakeskus Oy	37
	Suomen Viljava Oy	38
	Tapio Oy	39
	Vapo Oy	40
	VR-Yhtymä Oy	41
1.10	Erityistehtävayhtiöt	42
	Air Navigation Services Finland Oy	42
	A-Kruunu Oy	43
	Alko Oy	44
	CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy	45
	Finnpilot Pilotage Oy	46
	Finnvera Oyj	47
	Finrail Oy	48
	Governia-konserni	49
	Hansel Oy	50
	Haus Kehittämiskeskus Oy	51
	Hevosopisto Oy	52
	Kuntarahoitus Oyj	53
	Solidium Oy	54
	SoteDigi Oy	55
	STUK International Oy	56
	Suomen Erillisverkot Oy	57
	Suomen Ilmailuopisto Oy	58
	Suomen Malmijalostus Oy	59
	Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi)	60
	Suomen Yliopistokiinteistöt Oy	61
	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	62
	Teollisen Yhteistyön Rahasto Oy	63
	Tietokarhu Oy	64
	Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy	65
	Veikkaus Oy	66
	Vimana Oy	67
	Yleisradio Oy	68
1.11	Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat	69
1.12	Omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2018	70

2	Valtion liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot	72
2.1	Valtion liikelaitokset	72
	Metsähallitus	72
	Senaatti-kiinteistöt	74
2.2	Valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot	75
	Huoltovarmuusrahasto	75
	Maatalouden interventiorahasto (Mira)	76
	Maatilatalouden kehittämisrahasto (Makera)	77
	Palosuojelurahasto	78
	Rahoitusvakauserahasto	79
	Valtion asuntorahasto	80
	Valtion eläkerahasto	81
	Valtion televisio- ja radiorahasto	82
	Valtion takuurahasto	83
	Ydinjätehuoltorahasto	84
	Öljysuojarahasto	85

1 Valtion yhtiöomistus

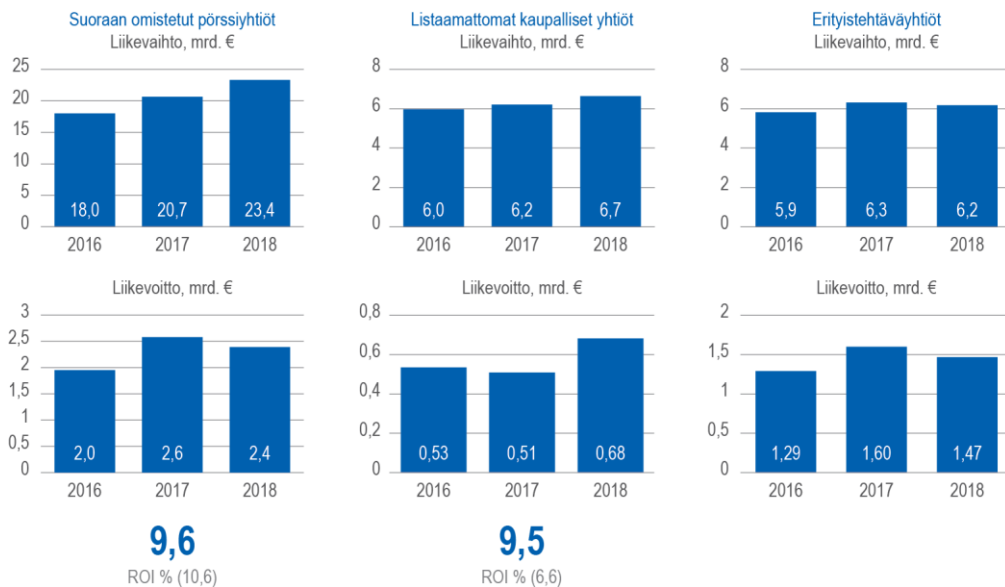
1.1 Avainluvut

Kuvio 1. Valtion yhtiöomistuksen toimialoittainen jakautuminen ja avaintunnusluvut 2018

*Vuoden 2018 lopussa. Pörssiyhtiöiden osalta markkina-arvo, listaamattomien yhtiöiden osalta omistajaohjauksen tekemä arvonnäyttö.

Kuvio 2. Valtion yhtiöomistuksen liikevaihto ja liikevoitto

1.2 Palkitseminen

Johdon ja henkilöstön palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus. Valtio-omistaja suhtautuu palkitsemiseen pragmaattisesti ja kilpaillun markkinan lainalaisuuksien mukaisesti. Johdon ja henkilöstön palkitseminen on yhtiön hallituksen työkalu, jolla tavoitellaan yhtiön arvonnousua. Voidakseen toimia kilpailluilla markkinoilla, on valtio-omisteisten yhtiöiden kyettävä palkkaamaan johtoa ja henkilöstöä kilpailukykyisin ehdoin. Valtion omistus ei saa vaikuttaa kilpailuneutraliteettiin.

Valtio-omistaja edellyttää yhtiöitä raportoimaan yhtiökokouksissa palkitsemispolitiikasta ja muuttuvasta palkitsemisesta. Vaatimus perustuu keväällä 2017 annettuun direktiiviin, jonka kansallinen jäsenvaltioiden implementointiaika päättyi kesäkuussa 2019. Omistajaohjauksen näkemys on, että direktiivin myötä myös listaamattomien valtio-omisteisten yhtiöiden raportointi on noussut hyvälle tasolle.

Vuonna 2018 toimitusjohtajien kiinteät peruspalkat olivat valtio-omisteisissa yhtiöissä yleisesti ottaen vertailuyritysten markkinatasolla. Valtio-omisteisten yhtiöiden toimitusjohtajien peruspalkkojen mediaanikehitys seurasi vertailuryhmien mediaanikehitystä.

Katsausvuoden toiminnan perusteella ansaittujen ja vuonna 2019 maksettujen vuositulospalkkiototeumien mediaani oli noin 50 prosenttia tulospalkkiomaksimista eli tulospalkkiojärjestelmän tavoitetasolla. Vertailuyhtiöiden vuositulospalkkiototeumien mediaanitaso ylitti tavoitetason. Tavoitepalkitsemisella tarkoitetaan tasoa, johon kohdehenkilö voi vuositasolla ylittää saavuttaessaan hallituksen asettamat tavoitteet. Valtio-omisteisista yhtiöistä etenkin pörssiyhtiöissä toimitusjohtajien kokonaispalkitsemisen tavoitetaso alitti vertailuyritysten markkinatason.

Pitkäjänteisten kannustinjärjestelmien ansaintajaksot ovat pitkiä eikä palkkioita makseta vuosittain, joten maksetut palkkiot eivät ole vuositasolla vertailukelpoisia keskenään.

13.5.2016 julkistetussa omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä todetaan, että valtion kanta omistajana on, että lisäeläkkeitä ei käytetä palkitsemiseen. Mutta jos yhtiössä on muita omistajia valtion lisäksi, päättää lisäeläkkeestä tällöin yhtiön hallitus. Jos toimitusjohtajasopimus on tullut voimaan ennen kyseisen periaatepäätöksen julkistamista, on sopimuksissa huomioitu aiemmin voimassa olleen periaatepäätöksen linjaukset. Valtion omistamien yhtiöiden käytössä olevat lisäeläkejärjestelmät ovat pääsääntöisesti maksuperusteisia ja käytössä on enää yksittäisiä etuusperusteisia järjestelmiä. Listaamattomissa valtio-omisteisissa yhtiöissä toimitusjohtajien lisäeläkejärjestelmien käyttö on harvinaisempaa kuin vertailuyhtiöissä. Listatuissa valtio-omisteisissa yhtiöissä toimitusjohtajien lisäeläkkeiden käytön yleisyys vastaa vertailuyritysten markkinakäytäntöä.

1.3 Hallitusvalinnat

Vuoden 2018 aikana valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto esitti hallitusjäsen ehdokkaita 31 yhtiön yhtiökokoukselle tai nimitystoimikunnalle. Nimitetyissä hallituksissa oli jäseniä kaikkiaan 187, joista valtion nimeämiä 166. Naisten osuus kaikista vuoden 2018 aikana valtion nimitysvallassa olevista jäsenistä oli 43 prosenttia. Vuoden 2019 yhtiökokouksissa omistajaohjausosasto on esittänyt tai esittää hallitusjäsen ehdokkaita 31 yhtiön yhtiökokoukselle tai nimitystoimikunnalle. Solidium Oy toimii aktiivisesti omien salkkuyhtiöidensä nimitystoimikunnissa, eikä ole mukana edellä mainituissa luvuissa.

Vuosina 2018 ja 2019 valtio-omistaja esitti tai esittää vuosittain hallitusjäsen ehdokkaita kaikkineen yli 60 yhtiökokouksessa. Tämä pitää sisällään valtioneuvoston kanslian ja muiden ministeriöiden omistajaohjauksessa olevat yhtiöt. Nimitetyissä hallituksissa on jäseniä kaikkiaan yli 300. Naisten osuus kaikista nimitetyistä hallituksen jäsenistä oli yli 40 prosenttia.

Valtion tavoitteena on, että missään yhtiössä sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus ei jäisi alle 40 prosenttiin. Jos tämä tavoite jää saavuttamatta, poikkeaminen selittyy useimmiten hallitusjäsenien lukumäärällä tai esimerkiksi osakassopimuksessa valtion nimeämisoikeuden piiriin sovituksi kuuluvien hallitusjäsenien lukumäärällä.

Sukupuolikysymys ei ole ainoa tekijä, jonka valtio-omistaja huomioi ylläpitäessään yhtiöiden hallitusten monimuotoisuutta. Nimityksiä tehtäessä kiinnitetään huomiota muun muassa kansainvälisyyteen, toimialaosaamiseen ja johtamistaitoon. Tärkeintä on, että hallitus muodostetaan yhtiöiden tarpeiden mukaisesti ja jokainen jäsen luo lisäarvoa yhtiölle.

Valtion ehdotuksesta valittujen hallitusjäsenien osalta pyritään 5–7 vuoden toimikausiin. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet ja yleensä nimittää myös hallituksen puheenjohtajan. Yhtiökokouksissa valtiota edustaa joko omistajaohjauksesta vastaava ministeri tai virkamies. Valtiolla on käytössään hallitusjäseniä kartoitettaessa ulkopuolinen asiantuntija. Monissa sellaisissa yhtiöissä, joissa valtio ei ole ainoa omistaja, on suurimpien omistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta, joka valmistelee hallituksen kokoonpanoon ja hallituksen jäsenien palkitsemiseen liittyvät asiat ja nimeää hallitusjäsen ehdokkaat yhtiökokoukselle.

Hallitusjäsenyyksien keskeisiä perusteita ovat ehdokkaiden kokemus ja asiantuntemus, hallitusten yhteistyökyky ja monipuolisen osaamisen varmistaminen sekä valtioneuvoston asettamien tasavertotavoitteiden noudattaminen. Hallitusnimitysten kautta voi huolehtia siitä, että valtio-omistajan tavoitteet saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Nimitettäessä valtion omistajaohjauksesta vastuussa olevia virkamiehiä valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusten jäseniksi, on varmistettava, että virkamiehet eivät tule esteelliseksi valmistellessaan valtion yhtiöomistusta koskevia päätöksiä tai muussa omistajavallan käytössä ja ohjauksessa.

1.4 Yritysvastuu

Omistajapolitiittisen periaatepäätöksen mukaan valtio-omistaja edellyttää, että jokainen yhtiö asettaa yritys vastuulle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä sekä seuraavien vuosien tavoitteista yhtiökokouksissa. Ensimmäistä kertaa raportointi toteutettiin keväen 2017 yhtiökokouksissa. Vuoden 2018 yhtiökokouksessa omistaja antoi kyseiselle vaatimukselle merkittävää painoarvoa sillä seurauksella, että kaikkien salkkuyhtiöiden raportointi täyttää vaatimuksen. Vuoden 2019 yhtiökokouksissa painottuivat erityisesti ilmastonmuutos ja työntekijöiden hyvinvointi.

Valtio-omistajan odotukset ovat voimakkaasti kehittyneet viime vuosina pelkästä raportointivaatimuksesta yhä strategisemman yritys vastuun vaatimuksiin. Tämä heijastelee yhteiskunnan kehitystä ja sidosryhmien odotusten kehitystä. Kestävää kilpailuetua voi luoda vain vastuullinen yritys. Siksi yritys vastuun edistäminen on tärkeä osa aktiivisen omistajan keinovalikoimaa omistaja-arvon kasvattamisessa.

Omistajaohjausosasto jatkoi säännönmukaista keskustelua yhtiöiden kanssa yritys vastuusta ja sen kehittämisestä. Omistaja painottaa omassa työssään erityisesti olennaisten teemojen määrittelyä yhtiökohtaisesti, koska se johtaa olennaisuuksien johtamiseen epäolennaisuuksien sijaan. Oikein johdettuna luodaan kykyä yrityksen arvon ja sitä kautta omistaja-arvon kasvulle.

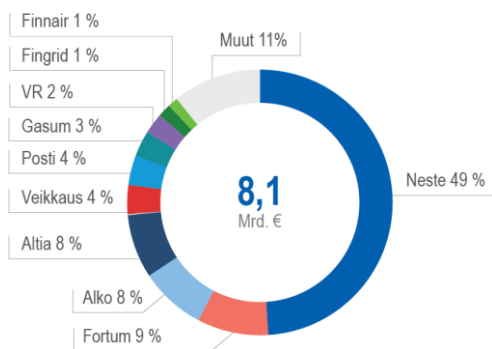
Vuonna 2018 valtio-omistaja järjesti salkkuyhtiöiden edustajille yritys vastuuseminaarin, johon osallistui noin 100 yritys vastuun ammattilaista. Seminaarin teema oli yritys vastuun ajankohtaiset aiheet ja kuinka ne tulee huomioida liiketoiminnassa. Vastaavia seminaareja järjestetään noin kahden vuoden välein.

1.5 Verojalanjälki

Valtio-omistaja on ottanut yksiselitteisen kannan yhtiöiden veroraportointiin, mikä linjattiin omistajapolitiisessa periaatepäätöksessä. Verot tulee maksaa siihen maahan, missä tulos syntyy. Verotuksen minimointi esimerkiksi veroparatiiseja käyttäen ei ole hyväksyttävää.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto on kannustanut valtio-omisteisia yhtiöitä julkistamaan verotietonsa vuodesta 2014 lähtien. Vuoden 2018 verotiedot kerättiin kaikista valtio-omisteisista yhtiöistä, mukaan lukien muiden ministeriöiden omistajaohjauksessa olevat yhtiöt. Kaikkien yhtiöiden kokonaisveroalanjälki oli 8,1 miljardia euroa. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevilla yhtiöillä on jo useamman vuoden kokemus julkisesta veroraportoinnista ja nämä yhtiöt ovat edelleen kehittäneet raportointiaan.

Kuvio 3. Kaikkien valtio-omisteisten yhtiöiden kokonaisveroalanjäljen jakauma.

1.6 Perustietoja salkkuyhtiöistä

Taulukko 1. Pörssiyhtiöiden avainlukuja 2018

Pörssiyhtiöt	Liikevaihto	Liikevoitto	Liikevoitto %	Taseen loppusumma	Oma-varaisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstömäärä
Altia Oyj	357	20	5,5 %	390,4	38 %	32 %	10,5 %	10,2 %	678
Finnair Oyj	2 835	208	7,3 %	2 947	43 %	67,2 %	14,8 %	11,9 %	6 360
Fortum Oyj	5 242	1 138	21,7 %	22 409	54 %	46 %	6,8 %	6,7 %	8 286
Neste Oyj	14 918	1 025	6,9 %	8 224	56 %	-2 %	17,4 %	18,3 %	5 468

Taulukko 2. Listaamattomien yhtiöiden avainlukuja 2018

Listaamattomat yhtiöt	Liike- vaihto	Liike- voitto	Liike- voitto %	Taseen loppu- summa	Oma- varaisuus- aste %	Netto- velkaantumis- aste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö- määrä
Arctia Oy	50,9	2,2	4,4 %	300,1	49 %	70 %	1 %	1 %	497
Boreal Kasvin- jalostus Oy	9,4	0,5	5,3 %	12,3	70 %	-29 %	4 %	5 %	70
Cinia Group Oy	45,7	2,2	4,8 %	109,1	39 %	71 %	3 %	3 %	272
Finavia Oyj	377,3	66,8	17,7 %	1 133,3	59 %	45 %	7 %	6 %	2 852
Fingrid Oyj	852,8	241,6	28,3 %	2 109,9	37 %	126 %	23 %	13 %	380
Gasum Oy	1 177,4	124,2	10,5 %	1 526,6	44 %	85 %	14 %	11 %	434
Kemijoki Oy	47,9	-1,6	-3,3 %	477,6	11 %	810 %	2 %	0 %	35
Leijona Catering Oy	70,0	4,8	6,9 %	25,9	66 %	-77 %	21 %	27 %	437
Motiva Oy	7,2	0,2	3,2 %	4,6	50 %	-91 %	10 %	12 %	61
Nordic Morning	76,4	0,9	1,2 %	51,2	40 %	65 %	1 %	3 %	472
Patria Oyj	476,1	35,9	7,5 %	501,7	54 %	27 %	13 %	12 %	2 816
Posti Oyj	1 610,3	5,7	0,4 %	1 005,1	45 %	-7 %	0 %	2 %	15 939
Suomen Lautta- liikenne Oy	54,6	8,9	16,3 %	63,0	75 %	-35 %	16 %	20 %	357
Suomen Rahapaja	71,5	1,7	2,4 %	58,1	47 %	63 %	5 %	4 %	160
Suomen Siemenperuna- keskus Oy	3,3	-0,1	-1,9 %	3,5	58 %	52 %	-4 %	-2 %	14
Suomen Viljava Oy	17,4	4,2	24,2 %	27,3	75 %	25 %	17 %	17 %	60
Tapio Oy	9,9	0,3	3,5 %	15,0	67 %	-45 %	3 %	4 %	68
Vapo Oy	416,7	30,9	7,4 %	716,5	50 %	77 %	7 %	5 %	737
VR-Yhtymä Oy	1 276,6	151,7	11,9 %	1 843,9	68 %	2 %	9 %	11 %	7 573

Taulukko 3. Erityistehtäväyhtiöiden avainlukuja 2018

	Liike- vaihto	Liike- voitto	Liike- voitto %	Taseen loppu- summa	Oma- varaisuus- aste %	Netto- velkaantumis- aste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö- määrä
Air Navigation Ser- vices Finland Oy	81,5	6,8	8,4 %	50,6	39 %	-69 %	20 %	30 %	447
A-Kruunu Oy	4,9	1,3	26,7 %	177,9	17 %	363 %	0 %	1 %	12
Alko Oy	1 153,6	46,0	4,0 %	261,8	35 %	-128 %	42 %	52 %	2 690
CSC Tieteen tieto- tekniikan keskus Oy	44,9	1,8	3,9 %	31,1	33 %	-349 %	31 %	39 %	351
Finnpilot Pilotage Oy	40,3	3,7	9,1 %	26,3	66 %	-30 %	16 %	20 %	324
Finnvera Oyj	0,0	100,0	-	11 039	12 %		7 %		357
Finrail Oy	36,0	1,8	5,0 %	13,5	45 %	-138 %	27 %	33 %	448
Governia- konserni Oy	41,3	16,8	40,7 %	202,8	70 %	8 %	12 %	9 %	22
Hansel Oy	10,9	-0,7	-6,3 %	18,7	83 %	-107 %	-4 %	-4 %	95
Haus Kehittämis- keskus Oy	6,4	-0,2	-3,6 %	5,6	38 %	-351 %	-29 %	-19 %	37
Hevosopisto Oy	7,7	0,3	3,2 %	5,0	76 %	-53 %	5 %	7 %	73
Kuntarahoitus	239,1	190,0	79,5 %	35 677,0	4 %		11 %		151
Solidium	0,0	-4,6	-	9 093,0	88 %				11
SoteDigi OY	0,0	-1,7	-	89,2	99 %	-99 %	-2 %	-2 %	21
Stuk International Oy	7,4	1,5	19,8 %	5,4	33 %	-191 %	50 %	123 %	0
Suomen Erillisverkot Oy	97,4	-2,4	-2,5 %	256,3	87 %	-8 %	-2 %	-1 %	345
Suomen Ilmailuopisto Oy	10,2	0,1	1,0 %	19,3	95 %	-34 %	1 %	1 %	45
Suomen Malmijalostus Oy	325,8	2,3	0,7 %	788,4	60 %	-17 %	-7 %	-1 %	677
Suomen Teollisuus- sijoitus Oy	89,7	67,7	75,6 %	1 030,5	97 %	-38 %	6 %	7 %	36
Suomen Yliopisto- kiinteistöt Oy	159,5	46,0	28,8 %	1 357,1	46 %	107 %	5 %	4 %	30
Teknologian Tutki- muskeskus VTT Oy	159,8	-7,8	-4,9 %	260,0	59 %	-79 %	12 %	8 %	2041
Teollisen yhteistyön rahasto Oy	0,0	-11,9	-	553,9	46 %	95 %	1 %	9 %	80
Tietokarhu Oy	32,8	7,2	21,9 %	16,2	38 %	0 %	112 %	144 %	137
Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy	0,0	-1,1	-	1 816,9	98 %	0 %	0 %	0 %	4
Veikkaus Oy	3154,7	1014,5	32 %	1 353,5	87 %	-11 %	87 %	87 %	2074
Vimana Oy	0,0	-5,2	-	6,4	86 %	-108 %	-185 %	-185 %	30
Yleisradio Oy	471,7	-7,5	-1,6 %	315,4	41 %	10 %	-4 %	-3 %	3309

1.7 Pörssisalkun kehitys

Valtion suoraan omistamat pörssiyhtiöt

Valtion suoraan omistaman pörssisalkun markkina-arvo nousi 11 prosenttia vuonna 2018. Markkina-arvon kehitys ei ole suoraan vertailukelpoinen vuoteen 2017 verrattuna, koska vuoden 2018 aikana Suomen valtionomistus Nesteen koko osakekannasta laski 5,35 prosenttia. Vuoden lopussa valtion yhteenlaskettu omistus Nesteen koko osakekannasta oli 44,75 prosenttia (50,1). Tilikauden toinen pörssisalkussa tapahtunut muutos oli Altian listautuminen Helsingin pörssiin.

Vuoden aikana valtion suoraan omistamien pörssiyhtiöiden yhteenlaskettua markkina-arvon nousua tuki Fortumin ja Nesteen erinomainen tuottokehitys. Nesteen osakekurssi vahvistui hyvän tuloskehityksen myötä 26 prosenttia ja Fortumin 16 prosenttia. Finnairin markkina-arvo heikentyi 45 prosenttia ja maaliskuussa listautuneen Altian arvo oli vuoden lopussa -6 prosenttia alle merkintähinnan. Salkun 12 kuukauden kokonaistuotto oli 21,8 prosenttia. Helsingin pörssin yleisindeksi laski -8,0 prosenttia ja tuottoindeksi -4,2 prosenttia vuonna 2018, joten salkun tuottokehitys oli yleiseen markkinakehitykseen verrattuna erittäin hyvä. Yhtiöt kehittyivät Finnairia lukuun ottamatta vertailuindeksejään paremmin.

Suoraan omistettujen pörssiyhtiöiden osinkotuotto oli yhtiöiden vuoden 2018 lopun kurssilla laskettuna on 4,6 (4,8) prosenttia. Helsingin pörssin osinkotuotto vuoden 2018 lopun markkina-arvolla laskettuna oli 5,3 (4,6) prosenttia.

Valtio-omistajan saamat omaisuustulot kasvoivat merkittävästi kertomusvuonna. Valtio-omistaja sai osinkoja, pääomanpalautuksia ja myyntituloja yhteensä 2448 (1845) miljoonaa euroa. Lukua nostaa 1035 (0) miljoonan euron myyntitulot, jotka koostuivat pääasiassa Nesteen ja Altian myynneistä. Suoraan omistettujen pörssiyhtiöiden maksama osinkosumma kasvoi 723 (670) miljoonaan euroon. Listaamattomien yhtiöiden maksama osinko- ja pääomanpalautussumma sen sijaan laski 339 (590) miljoonaan euroon johtuen vertailuvuoteen kohdistuneista kertaluonteisista ylimääräisistä osingoista. Solidium maksoi osinkoja 351 (585) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden lukua nostaa Solidiumin tilikauden 2015/2016 278 miljoonan osingonjaon maksaminen poikkeuksellisesti vuoden 2017 puolella.

Taulukko 4. Valtion pörssiomistuksen markkina-arvon kehitys

	Omistusosuus %	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Altia Oyj	36,2						93
Finnair Oyj	55,8	198	177	388	288	917	507
Fortum Oyj	50,8	7 499	8 103	6 277	6 570	7 440	8 613
Neste Oyj	44,7 (50,1)	1 846	2 577	3 549	4 689	6 853	7 729
Yhteensä		9 543	10 857	10 214	6 858	15 210	16 941
Solidium Oy:n omistus yhteensä		8 172	7 616	6 835	7 848	8 538	6 842
Yhteensä		17 715	18 474	17 050	19 395	23 748	23 783

Taulukko 5. Yhtiöiden tuottokehitys

	Tuotto % 1v	Vertailuindeksi 1v	Tuotto % 5v*	Vertailuindeksi 5v*
Altia Oyj	N/A	N/A	N/A	N/A
Finnair Oyj	-43,2	-22,4	21,9	7,3
Fortum Oyj	23,1	3,0	10,8	5,5
Neste Oyj	29,7	0,1	40,7	2,9

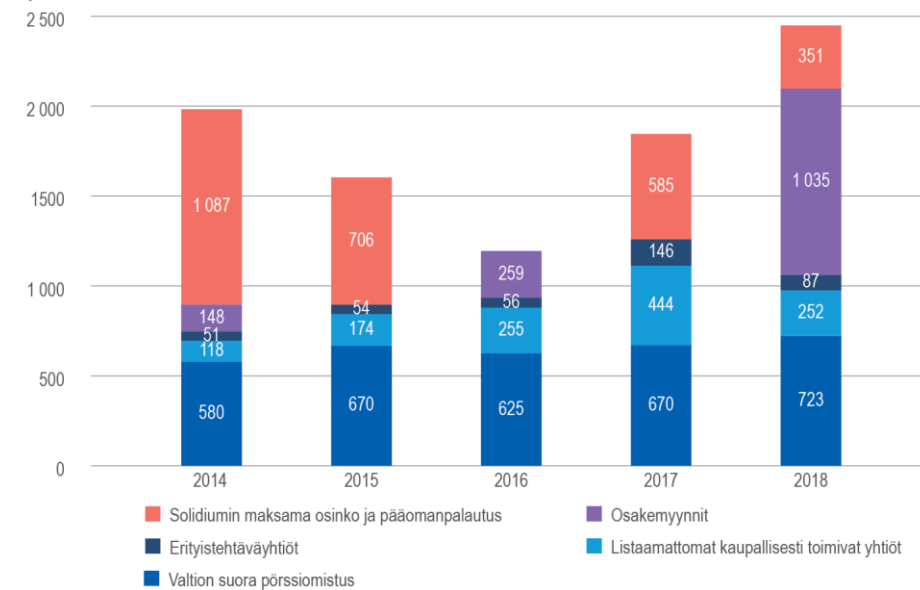
* Annualisoitu

Kuvio 4. Valtion suoraan omistamien pörssiyritysten osakekurssien kehitys

2.1.2014=100

Kuvio 5. Valtion saamat osinko-, pääomanpalautus- ja myyntitulot kassaperusteisesti

Mlj. euroa

Solidiumin kautta omistetut yhtiöt

Taulukko 6. Solidium Oy:n sijoitussalkun jakauma 31.12.2018

Solidium – kaikki osakesijoitukset	Milj. €	% yhtiöstä	% osakesalkusta
Sampo	2 153	10,1%***	31 %
Nokia	1 036	3,7 %	15 %
Stora Enso	912	10,7%*	13 %
Elisa	606	10,0 %	9 %
Metso	512	14,9 %	7 %
SSAB	351	13,5%**	5 %
Outokumpu	304	22,8 %	4 %
Valmet	300	11,1 %	4 %
Kemira	255	16,7 %	4 %
Tieto	175	10,0 %	3 %
Konecranes	154	7,4 %	2 %
Outotec	84	14,9 %	1 %
Solidium – kaikki osakesijoitukset	6 843		100%
Sijoitusjakauma	Milj. €		% salkusta
Solidium – kaikki sijoitukset	6 995		100 %
Solidium – kaikki osakesijoitukset	6 843		98 %
Solidium – kaikki korkosijoitukset	152		2 %

*) Solidiumin osuus Stora Enson kaikista osakkeista on 10,7 % ja kaikista äänistä 27,3 %

**) Solidiumin osuus SSAB:n kaikista osakkeista on 13,5 % ja kaikista äänistä 10,0 %

***) Solidiumin osuus Sammon kaikista osakkeista on 10,1 % ja kaikista äänistä 10,0 %

Osakesijoitusten osuus Solidiumin sijoitussalkusta oli noin 98 (97) prosenttia 31.12.2018. Osakesijoitusten suurin paino oli Sammolla, jonka osuus oli 31 (36) prosenttia. Solidiumin rahamarkkinasijoitukset olivat 152 (309) miljoonaa euroa.

Taulukko 7. Solidium Oy:n omistamien yhtiöiden osakkeiden tuotot

	Tuotto, % 1 vuosi		Tuotto, % 5 vuotta	
	Yhtiö	Indeksi	Yhtiö	Indeksi
Elisa	15,0	-8,0	19,0	1,0
Kemira	-10,0	-14,0	1,0	3,0
Konecranes*	-28,0	-16,0	4,0	6,0
Metso	-16,0	-19,0	4,0	-1,0
Nokia*	34,0	-10,0	1,0	8,0
Outokumpu	-57,0	-37,0	-1,0	-5,0
Outotec	-57,0	-19,0	-16,0	-1,0
Sampo	-11,0	-10,0	7,0	7,0
SSAB	-31,0	-37,0	-3,0	-5,0
Stora Enso	-22,0	-20,0	10,0	2,0
Tieto	-5,0	-14,0	13,0	7,0
Valmet	13,0	-19,0	25,0	-1,0

*) Konecranes 24.5.2017, Nokia 26.1.2018

Solidiumin osakesalkun kokonaistuotto oli painorajoitetun OMX Helsinki Cap tuottoa heikompi viimeisen 12 kuukauden aikana. Solidiumin osakesalkun kokonaistuotto oli -13,1 prosenttia kun indeksin tuotto samana aikana oli -3,9 prosenttia. Yhtiön toiminnan alusta laskettu osakesalkun kokonaistuotto 10,3 prosenttia jäi vertailuindeksin tuotosta, joka oli 12,6 prosenttia.

Kalenterivuoden aikana parhaiten Solidiumin omistamien yhtiöiden osakkeista tuottivat Nokia, Elisa ja Valmet, kun taas muiden salkkuyhtiöiden tuotot jäivät negatiivisiksi.

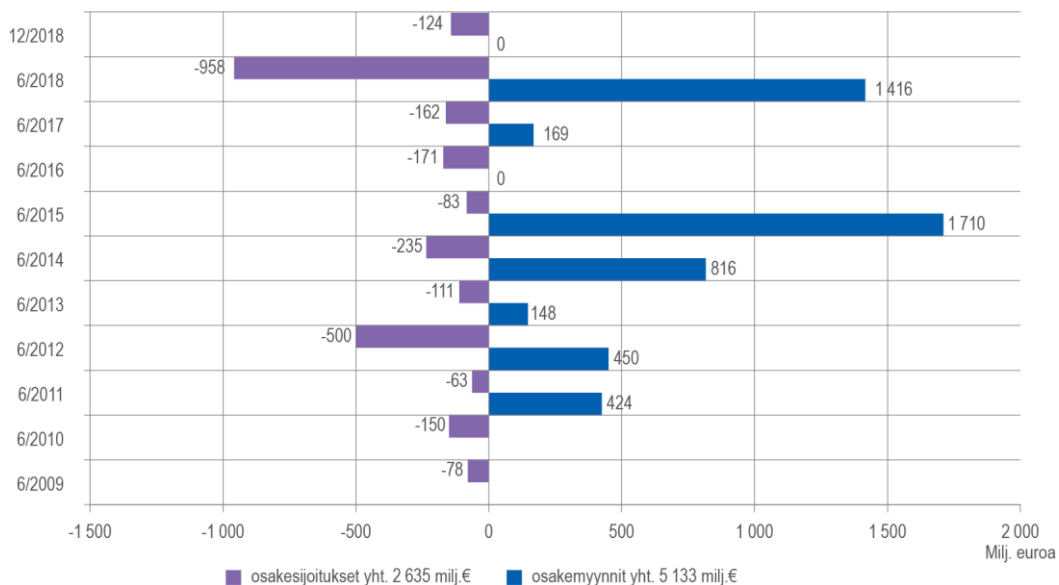
Kalenterivuoden aikana Solidium toteutti osakemyyntejä yhteensä 1 380 miljoonalla eurolla. Helmikuussa 2018 Solidium myi SSAB:n osakkeita noin 151 miljoonalla eurolla ja loput omistamansa Telia Companyn osakkeet 517 miljoonalla eurolla. Yhtiö myi Sampo maaliskuussa 2018 noin 466 miljoonalla eurolla sekä kesäkuussa Stora Enson R-osaketta noin 246 miljoonalla eurolla.

Myyntien ohella Solidium on kalenterivuoden aikana hankkinut osakkeita yhteensä 1 053 miljoonalla eurolla. Solidium jatkoi sijoittamista Konecranesiin ja osti yhtiön osakkeita yhteensä 88 miljoonalla eurolla. Yhtiön suurin sijoitus oli kun se hankki 845 miljoonalla eurolla Nokian osakkeita alkuvuonna 2018. Telian osakkeista luopuminen osaltaan mahdollisti sijoituksen Nokian osakkeisiin. Yhtiö osti lisää Nokian osaketta syksyllä 95 miljoonalla eurolla. Solidium osti 25 miljoonalla eurolla Stora Enson A-sarjan osakkeita kesäkuussa 2018 samanaikaisesti R-sarjan osakkeiden myynnin kanssa. Tämän seurauksena Solidiumin ääniosuus yhtiössä säilyi samana.

Kalenterivuoden jälkeen Solidium on sijoittanut uutena yhtiönä Nokian Renkaiisiin hankkimalla sen osakkeita 205 miljoonalla eurolla alkuvuonna 2019. Telia Company poistui yhtiön salkusta helmikuussa 2018.

Solidiumin osakesalkun markkina-arvo pieneni kalenterivuoden aikana 1 695 miljoonalla eurolla. Osakkeiden ostot olivat 327 miljoonaa euroa myyntejä pienemmät. Yhtiön sai voitonjakoa kalenterivuoden aikana 348 miljoonaa euroa ja maksoi voitonjakoa 351 miljoonaa euroa.

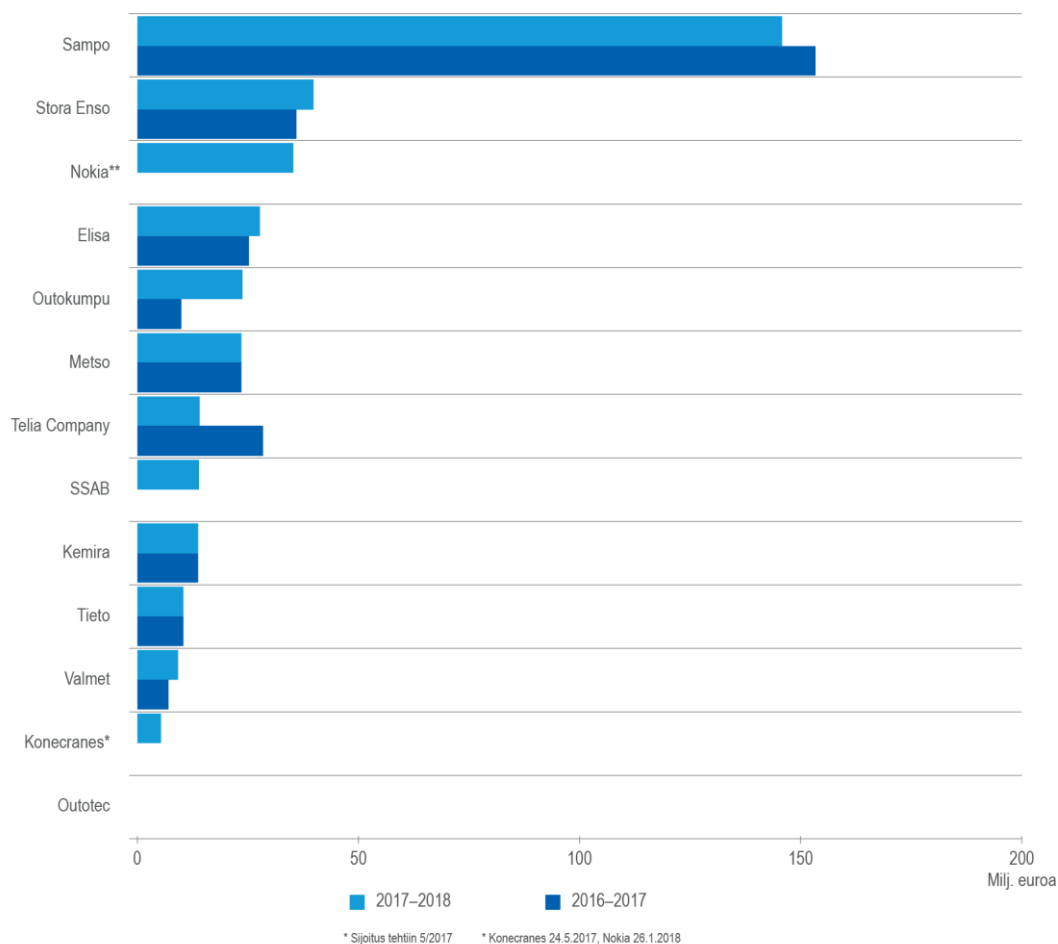
Kuvio 6. Solidium Oy:n osakesijoitukset ja -myynnit 2018

Solidiumin salkun ml. Nokian Renkaat osinkotuotto yhtiöiden vuoden 2018 lopun kurseilla laskettuna on 5,3 (4,5) prosenttia ja osinkosuhde 105 (109) prosenttia. Helsingin pörssin osinkotuotto vuoden 2018 lopun markkina-arvolla laskettuna oli 5,3 (4,6) prosenttia ja osinkosuhde 84 (78) prosenttia.

Solidium on saanut voitonjakoa yhteensä noin 3,4 miljardia euroa vuodesta 2008 lähtien. Solidium on maksanut valtiolle voitonjakoa yhteensä noin 5,4 miljardia euroa. Solidium on siis maksanut valtiolle noin 2 miljardia enemmän kuin se itse on saanut voitonjakoa. Tämän on mahdollistanut Solidiumin tekemät osakemyynnit, joiden seurauksena vuosittainen osinkosumma on pienentynyt. Solidium on tehnyt osakesijoituksia noin 2,6 miljardin euron arvosta ja osakemyyntejä noin 5,1 miljardin euron arvosta.

Kuvio 7. Solidium Oy:n salkkuyhtiöiden maksama voitonjako

1.8 Valtion suora pörssiomistus

Altia Oyj

Altia on alkoholijuomayhtiö, joka toimii viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla Pohjoismaissa ja Baltiassa. Yhtiö valmistaa, maahantuo, markkinoi, myy ja jakelee omia tuotemerkkejä sekä päämiest tuotteita ja vie alkoholijuomia noin 30 maahan.

ALTIA OYJ

Valtion omistusosuus

36,2 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 30.1.2019 ehdotukset

Sanna Suvanto-Harsaa (pj), Kim Henriksson, Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Anette Rosengren, Torsten Steenholt, Kai Telanne

Toimitusjohtaja

Pekka Tennilä

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	357,3	359,0
Liikevoitto	M€	19,7	26,1
Liikevoittoprosentti	%	5,5	7,3
Taseen loppusumma	M€	390,4	398,4
Omavaraisuusaste	%	38,4	34,3
Nettovelkaantumistas	%	31,6	34,9
Oman pääoman tuotto	%	10,5	11,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,2	12,5
Osinkosumma (esitys)	M€	13,7	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0*	0,0
Investoinnit	M€	7,7	11,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		678	703
Henkilöstö Suomessa 31.12.		402	411
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	627,2	607,5
Verojalanjälki Suomessa	M€	330,3	301,3

Altia listautui Nasdaq Helsinkiin

Altian pohjoismaisten avainbrändien portfolion myynti jatkui hyvänä etenkin viennin kasvun ansiosta. Altian liikevaihto laski maltillisesti 0,5 prosenttia. Ruotsin ja Norjan kruunujen heikko kurssi-kehitys näkyi liikevaihdon ja liikutuloksen kehityksessä. Liiketulos heikkeni 19,7 miljoonaan euroon (26,1). Pörssilistautumiseen liittyneet kulut ja korkeammat raaka-ainekustannukset vaikuttivat osaltaan tuloskehitykseen. Konsernin taseasemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vertailukauden nähden. Yhtiön maksuvalmius säilyi hyvänä koko tilikauden ajan.

Altia listautui pörssiin maaliskuussa. Listautuminen sisälsi Suomen valtion 23 miljoonan olemassa olevan osakkeen myynnin sekä henkilöstöannin. Osakemyynissä osakkeiden merkintähinta oli 7,50 euroa osakkeelta ja henkilöstöannissa 6,75 euroa osakkeelta. Listautuminen yllimerkittiin selvästi. Vuoden lopussa valtion omistus yhtiöstä oli laskenut 36,2 prosenttiin. Tilikauden päättymisen jälkeen valtion koko osakeomistus on siirretty Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n alle*. Omistajaohjauksesta vastaa edelleen valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto.

Yritysvastuu ja kiertotalous

Altialle yritysvastuu on strategisesti keskeinen asia. Altia haluaa edistää tuotteidensa kautta modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehitystä, jossa tärkeällä sijalla määrän sijaan ovat laatu ja vastuulliset arvot. Altia on sitoutunut noudattamaan BSCI:n eettisiä periaatteita sekä omassa että koko toimitusketjun toiminnassa.

Koskenkorvan tehtaan toiminta perustuu kiertotalouteen. Raaka-aineena käytettävä paikallisesti tuotettu ohra hyödynnetään kokonaisuudessaan. Päätuotteiden lisäksi valmistuksessa syntyy useita sivutuotteita Altian omiin ja teollisten asiakkaiden tarpeisiin. Ohran kuoretkin saadaan hyötykäytettyä Koskenkorvan tehtaan yhteydessä sijaitsevassa biovoimalaitoksessa.

Finnair Oyj

Finnair on Aasian ja Euroopan väliseen reittiliikenteeseen erikoistunut verkostolentoyhtiö. Reittiverkostoon kuului 19 kohdetta Aasiassa, kahdeksan Pohjois-Amerikassa ja yli 100 kohdetta Euroopassa.

FINNAIR OYJ

Valtion omistusosuus

55,8 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Suomen aseman edelleen kehittäminen kansainvälisen lentoliikenteen keskuksena

Hallitus 20.3.2019

Jouko Karvinen (pj), Tiina Alahuhta-Kasko, Colm Barrington, Montie Brewer, Mengmeng Du, Jukka Erlund, Henrik Kjellberg ja Jaana Tuominen

Toimitusjohtaja

Topi Manner

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	2 834,6	2 568,4
Liikevoitto	M€	207,5	224,8
Liikevoittoprosentti	%	7,3	8,8
Taseen loppusumma	M€	2 947,3	2 887,1
Omavaraisuusaste	%	42,6	42,1
Nettovelkaantumisaste*	%	67,2	69,9
Oman pääoman tuotto	%	14,8	18,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,9	13,6
Osinkosumma (esitys)	M€	35,1	38,4
Valtion saama osinko	M€	19,6	21,5
Investoinnit	M€	327,0	397,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.		6 360	5 526
Henkilöstö Suomessa 31.12.		5 828	5 034
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/5	4/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	101,5	90,1
Verojalanjälki Suomessa	M€	100,5	89,1

*Oikaistu nettovelkaantumisaste

Kannattava kasvu jatkui

Lentomatkustuksen voimakas kysyntä yhdistettynä laivastouudistuksen myötä kasvaneeseen kapasiteettiin siivittivät Finnairin liikevaihdon jälleen voimakkaaseen noin 10 prosentin kasvuun. Yhtiön matkustajamäärä nousi 11,6 prosentilla 13,3 miljoonaan matkustajaan. Matkustajaliikenteen kapasiteetti kasvoi 14,8 prosenttia vertailukaudesta.

Liikevaihdosta noin 79 prosenttia tuli matkustajatuotoista, jotka kasvoivat kaikilla liikennealueilla. Myös muiden tuotteiden eli lisämyynnin, rahdin ja matkapalvelujen liikevaihto kasvoi. Yhtiön vertailukelpoinen liiketulos oli 169,4 miljoonaa euroa eli lähes vertailuvuoden tasolla. Liikevoittoprosentti laski 7,3 prosenttiin.

Finnairin rahoitusasema on vahva, mikä mahdollistaa tulevat investoinnit. Vuoden 2018 investoinnit kohdistuvat pääasiassa laivastouudistukseen sekä lisäksi koneiden parannuksiin sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Finnair operoi vuoden 2018 lopussa kahtatoista A350 XWB-laajarunko-lentokonetta. Lisäksi seitsemän A350-lentokonetta toimitetaan vuosina 2019–2022.

Strategian toteutus

Finnair jatkoi strategiansa toteutusta painopistealueinaan henkilöstökokemus, asiakaskokemus, uusiutuminen ja kasvu. Lisäksi vastuullisuus on osa kaikkea toimintaa.

Kiihdytetyn kasvun seurauksena yhtiö rekrytoi 544 uutta työntekijää. Henkilöstön vaihtuvuus laski 3,3 prosenttiin. Painopisteenä asiakaskokemuksen luomisessa oli uusien palvelukonseptien tuonti asiakkaille. Digitaalisten työkalujen kehittäminen henkilöstön käyttöön jatkui.

Finnairin tärkein ympäristöteko ovat investoinnit uuteen laivastoon, joka on energiatehokkaampi ja hiljaisempi kuin edellisen sukupolven koneet. Finnair on sitoutunut alan tavoitteisiin hiilineutraalista kasvusta vuodesta 2020 eteenpäin.

Fortum Oyj

Fortumin liiketoimintaa ovat sähkön ja lämmön tuotanto ja myynti, jätteenpolto ja kiertotalousratkaisut sekä energia-alan asiantuntijapalvelut sekä erilaiset ratkaisut kuluttajille.

FORTUM OYJ

Valtion omistuosuus

50,8 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Sähköntuotannon riittävyyden turvaaminen myös poikkeusolosuhteissa

Hallitus 26.3.2019

Matti Lievonen (pj), Eva Hamilton, Kim Ignatius, Essimari Kairisto, Klaus-Dieter Maubach, Anja McAlister, Veli-Matti Reinikkala, Marco Ryan, Philipp Rösler

Toimitusjohtaja

Pekka Lundmark

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	5 242	4 520
Liikevoitto	M€	1 138	1 158
Liikevoittoprosentti	%	22	26
Taseen loppusumma	M€	22 409	21 753
Omavaraisuusaste	%	54	61
Nettovelkaantumisaste	%	46	7
Oman pääoman tuotto	%	6,8	6,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,7	7,1
Osinkosumma	M€	977	977
Valtion saama osinko	M€	496	496
Investoinnit	M€	4 667	1 629
Henkilöstö yhteensä 31.12.		8 286	8 785
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 238	2 165
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/8	2/8
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	703	966
Verojalanjälki Suomessa	M€	186	199

Sähkömarkkinat kehittyivät positiivisesti

Sähkönhintojen nousu tuki Fortumin tulokset kehitystä. Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 22 prosenttia 987 (811) miljoonaan euroon lähinnä Generation divisioonan vauhdittamana. Russia-divisioonan vertailukelpoista liikevoittoa heikensi muun muassa ruplan kurssimuutos, jota kasvanut sähkön tuotanto ja kapasiteettimaksut osittain kompensoivat. Uniperin tulosaikutus oli vielä vuonna 2018 marginaalinen.

Yhtiön strategian toteuttaminen edistyi Ekokemin ja Hafslundin integraation jatkuttua sekä yhtiön saatettua päätökseen ostarjouksensa Uniperista. Vuoden 2018 lopussa Fortumin hallussa oli 49,99 prosenttia Uniperin osakkeista ja äänioikeuksista. Yhtiö jatkoi investointejaan uusiutuvaan energiaan, jossa yhtiöllä on tällä hetkellä 3 gigawatin kokonaisuus, johon kuuluu aurinko- ja tuulipuistoja sekä kehitysprojekteja Pohjoismaissa, Intiassa ja Venäjällä.

Strategia päivitettiin

Yhtiö päivitti strategiaansa marraskuussa 2018. Yhtiö pyrkii kohti vuonna 2016 julkistettua visiota "For a Cleaner world". Lähivuosina fokuksessa on lisätä tehokkuutta ja joustavuutta sekä tehtyjen suurten investointien tuottavuuden varmistaminen ja portfolion optimointi. Yhtiö pyrkii myös kasvamaan valikoidusti sähkön arvoketjussa sekä luomaan perustaa uusille liiketoiminnoille.

Fortumille ilmastonmuutos on jo pitkään ollut liiketoimintaa ohjaava megatrendi. Fortum pyrkii kohti vähäpäästöistä energiajärjestelmää investoimalla hiilidioksidipäästöttömään energiantuotantoon ja parantamalla energia- ja resurssitehokkuutta. Yritysvastuun osalta korostuu muun muassa myös työturvallisuus, joka on yhtiön oman henkilöstön osalta kehittynyt tavoitteen mukaisesti, mutta urakoitsijoiden osalta yhtiöllä riittää vielä parannettavaa.

Neste Oyj

Neste on maailman suurin jätteistä ja tähteistä jalostetun uusiutuvan dieselin tuottaja, joka tuo uusiutuvia ratkaisuja myös lento- ja muoviteollisuuteen. Yhtiö on kolmas maailman vastuullisimpien yhtiöiden Global 100-listalla vuonna 2018.

NESTE OYJ

Valtion omistusosuus

44,7 % (VNK 36,4 % ; Vake Oy 8,3 %)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Valtakunnallisen polttoainehuollon turvaaminen huoltovarmuuskäsitteiden huomioon ottaen.

Hallitus 2.4.2019

Matti Kähkönen (pj), Elizabeth (Elly) Burghout, Sonat Burman-Olsson, Martina Flöel, Jean-Baptiste Renard, Jari Rosendahl, Willem Schoeber, Marco Wiren

Toimitusjohtaja

Peter Vanacker 1.11.2018 alkaen (Matti Lievonon)

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	14 919	13 217
Liikevoitto	M€	1 025	1 171
Liikevoittoprosentti	%	6,9	8,9
Taseen loppusumma	M€	8 224	7 793
Omavaraisuusaste	%	56,3	55,8
Nettovelkaantumisaste	%	-1,5	9,5
Oman pääoman tuotto	%	17,4	22,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,3	21,9
Osinkosumma	M€	585	436
Valtion saama osinko	M€	210	218
Investoinnit	M€	395	472
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5 468	5 297
Henkilöstö Suomessa 31.12.		3 681	3 581
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/7	2/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	3 973	3 826
Verojalanjälki Suomessa	M€	3 322	3 162

Erinomainen tuloskehitys jatkui

Neste jatkoi erinomaista tuloskehitystä. Yhtiön vertailukelpoinen liikevoitto oli ennätyselliset 1 422 (1 101) miljoonaa euroa. Hyvän tuloskehityksen taustalla oli erityisesti uusiutuvat tuotteet, jonka vertailukelpoinen liikevoitto parani ja oli 983 (561) miljoonaa euroa. Öljytuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto sen sijaan laski päättyen 397 (495) miljoonaan euroon. Marketing & Services paransi 77 (68) miljoonaan euroon. Uusiutuvien tuotteiden hyvään kehitykseen vaikuttivat suotuisat markkinat ja parantunut myyntikate. Öljytuotteiden kehitykseen vaikutti mm. matalampi viitemarginaali ja heikentynyt dollari.

Hyvä tuloskehitys merkitsi strategisten tavoitteiden saavuttamista. Sijoitetun pääoman tuotto ylitti 15 prosentin tavoitetasoa ja vahva kassavirta johti taseen vahvistumiseen. Nesteen velan osuus kokonaispääomasta oli -1,5 prosenttia kun tavoite on alle 40 prosenttia.

Neste ilmoitti joulukuussa 2018 tehneensä lopullisen investointipäätöksen uusiutuvien tuotteiden tuotantokapasiteetin kasvattamisesta Singaporessa 1,3 miljoonalla tonnilla. Tämä noin 1,4 miljardin euron arvoinen investointi kasvattaa kokonaiskapasiteetin noin 4,5 miljoonaan tonniin vuonna 2022.

Valtion omistukseen muutoksia

Tammikuussa 2018 valtion omistus laski 49,7 prosenttiin kun valtio lahjoitti Itsenäisyyden juhlayöiden lastensäätiölle Neste osakkeita 50 miljoonan euron arvosta.

Valtio myi 12,8 miljoonaa kappaletta Neste osakkeita kesäkuussa 2018. Myynnin seurauksena valtion omistusosuus laski noin 5 prosenttiyksiköllä.

Valtio siirsi 8,3 prosenttia Neste osakkeista Valtion kehitysyhtiö Vakeen joulukuussa 2018.

Helmikuussa 2019 valtio siirsi Pohjolan Rautatiet Oy:lle 107 miljoonan euron arvosta Neste osakkeita.

1.9 Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

Arctia Oy

Arctian toimialana on mm. jäänmurto- ja monitoimialusten palvelut, vesiväylien sekä kanavien hoito- ja käyttöpalvelut, ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvät palvelut, merenmittaus, muut vesialueiden palvelut sekä toimialan asiantuntijapalvelut Suomessa ja kansainvälisesti.

ARCTIA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Arctia: Suomen elinkeinoelämän kuljetustarpeita palvelevan talvimerenkulun varmistaminen. Meritaito: Merivoimien varautumiseen ja valmiuteen liittyvien merenmittauspalveluiden tuottaminen kaikissa oloissa.

Hallitus 22.3.2019

Pertti Saarela (pj), Pirjo Kiiski, Hanna Masala, Sinikka Mustakari, Mats Rosin, Kari Savolainen

Toimitusjohtaja (vt.)

Kim Höijer

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	50,9	48,9
Liikevoitto	M€	2,2	0,1
Liikevoittoprosentti	%	4,4	0,3
Taseen loppusumma	M€	300,1	274,5
Omavaraisuusaste	%	49,2	50,1
Nettovelkaantumisaste	%	70,4	70,4
Oman pääoman tuotto	%	1,0	-1,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,8	0,1
Osinkosumma	M€	1,6	1,5
Valtion saama osinko	M€	1,6	1,5
Investoinnit	M€	12,7	5,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		497	268
Henkilöstö Suomessa 31.12.		497	268
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	5,6	4,2
Verojalanjälki Suomessa	M€	5,6	4,2

Jäätalvi oli tavanomaisemmalla tasolla

Arctian liikevaihto kasvoi hieman vertailukauteen nähden ollen 50,9 miljoonaa euroa ja liikevoitto vahvistui 2,2 miljoonaan euroon. Liikevaihtoon sekä tulokseen vaikuttivat vertailuvuotta enemmän operointipäiviä kerryttänyt jäätalvi ja Meritaidon yhdistyminen konserniin joulukuussa. Kansainvälisen toiminnan alhainen käyttöaste vastaavasti heikensi konsernin liikevaihdon kasvukehitystä, mutta kustannusten sopeuttamistoimenpiteillä muutoksen vaikutusta tulokseen onnistuttiin hillitsemään. Yhtiön tase- ja rahoitusasema säilyivät vakaina, lähellä edellisen vuoden tasoa.

Vuoden 2018 jäätalvi oli pitkän ajan keskiarvoon nähden tavanomainen, mutta kahteen edelliseen talveen verraten vaativa. Operointipäiviä kertyi 662 (447). Vastaavasti offshore-päiviä oli huomattavasti edellisvuotta vähemmän eli 4 (46). Offshoren osalta tilikauden aikana kertyi vain kaksi lyhytaikaista rahtausta, joista kertyi 5 (65) operointipäivää. Liiketoiminnan heikkojen näkymien vuoksi, yhtiö päätti tilikauden jälkeen, että se ei toistaiseksi jatka nykyisellä offshore-konseptilla.

Konserniin yhdistynyt Meritaito paransi koko vuoden tulostaan kasvaneiden tilauksien ja onnistuneiden tehostamistoimenpiteiden ansiosta. Joulukuun 13. päivästä lähtien konserniin yhdistelty yhtiö kerrytti liikevaihtoa konsernille 2,5 miljoonaa euroa ja 0,4 miljoonaa euroa liikevoittoa.

Yhdessä vahvempi kokonaisuus

Joulukuussa yhdistyneiden Arctian ja Meritaidon nykyiset palvelut täydentävät toisiaan ja mahdollistavat palveluiden kehittämisen laajempaan liiketoiminnallisena kokonaisuutena. Uusi kokonaisuus on myös vahvempi toimija toteuttamaan omistajalle asetettavat strategiset erityistehtävät.

Yritysvastuun osalta palveluiden turvallisuus ja laajemmin merenkulun turvallisuus on Arctialle tärkein yksittäinen vastuullisuuden alue.

Boreal Kasvinjalostus Oy

Boreal Kasvinjalostus jalostaa sekä markkinoida satoisia ja laadukkaita peltokasvilajikkeita pohjoisissa oloissa toimiville ammattiviljelijöille. Boreal on toimialallaan Suomen markkinajohtaja.

BOREAL KASVINJALOSTUS OY

Valtion omistusosuus

60,75 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa markkinoiden toimivuuden edellyttämä pohjoisille ilmastoalueille soveltuvien kasvintuotantolajikkeiden jalostaminen, jalostusaineiston omistuksen säilyttäminen. Lajikkeiden saatavuus on tärkeää myös huoltovarmuuden kannalta.

Hallitus 19.3.2019

Riitta Mynttinen (pj), Jyrki Lepistö, Minna Oravuo, Birgitta Vainio-Mattila, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja

Markku Äijälä

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	9,4	9,5
Liikevoitto	M€	0,5	0,2
Liikevoittoprosentti	%	5,3	2,0
Taseen loppusumma	M€	12,3	11,4
Omavaraisuusaste	%	70,1	74,4
Nettovelkaantumisaste	%	-29,2	-22,5
Oman pääoman tuotto	%	3,6	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,4	2,1
Osinkosumma	M€	0,3	0,3
Valtion saama osinko	M€	0,2	0,2
Investoinnit	M€	0,7	0,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		70	70
Henkilöstö Suomessa 31.12.		70	70
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/4	3/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisveroalanjälki	M€	3,1	2,7
Veroalanjälki Suomessa	M€	3,1	2,7

Tulevaisuuden tuotekehitystyötä

Borealin liikevaihto laski 1,0 prosenttia edellisestä tilikaudesta. Muutos selittyy siemenmyynnin ja tilan oman siemenen käyttöoikeusmaksujen laskulla. Laskusuuntaista kehitystä kompensoi kevätiljojen sertifioitujen siemenen käyttöasteen positiivinen kehitys, mikä kasvatti rojalituottoja. Lisäksi vientimarkkinoiden myönteinen kehitys jatkui, vaikka kokonaistuotoista viennin osuus on vielä vähäinen.

Yhtiö onnistui kasvattamaan liikevoittoaan. Erityisesti vuoden loppuosa oli kannattavuuden osalta ennakoitua parempi. Kasvukausi oli poikkeuksellisen lämmin ja kuiva. Maatalouden kannattavuus jatkui heikkona ja viljojen viljelyala jatkoi laskuaan.

Kovasta kilpailusta huolimatta Borealin viljalajikkeiden markkinaosuus viljelyalasta säilyi 52 prosentissa, joka on lähellä edellisen vuoden tasoa. Nurmikasvien osalta markkinaosuus jopa hieman vahvistui ollen 69 prosenttia. Vuonna 2018 Suomen lajikeluetteluun hyväksyttiin kuusi uutta Borealin lajiketta ja kolme uutta edustuslajiketta.

Suurin osa vuoden kokonaisinvestoinneista kohdentui kolmeen uuteen teknologisesti kehittyneeseen koerutupuimuriin. Jalostuksessa yhtiö jatkoi panostustaan genomivalintaan, jonka avulla pystytään tehostamaan ja nopeuttamaan jalostustyötä.

Vastuullisuus osana liiketoimintaa

Kasvinjalostuksella on keskeinen rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Paikallisen lajikeyalostuksen merkitys kasvaa erityisesti viljelyn äärialueilla, kuten Suomessa. Borealin kasvinjalostuksella on oma tärkeä osansa suomalaisen elintarviketuotannon huoltovarmuudessa.

Cinia Oy

Cinia Oy on verkko-, ohjelmisto- ja pilvipalveluita tarjoava tietoliikenteen ja tietotekniikan monialayritys. Cinia toimii teleoperaattorina ja tuottaa tietoliikenteen asiantuntija- ja yhteyspalveluita sekä tietoliikenneintensiivisten järjestelmien ja ohjelmistojen kehittämisen palveluita.

CINIA OY

Valtion omistusosuus

77,5 %

Omistajaohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen strateginen intressi

Yhteiskunnallisesti merkittävien suurkapasiteettisten tietoliikenneyhteyksien edistäminen

Hallitus 31.12.2018

Esko Aho (pj), Karri Alameri, Heidi Koskinen, Hanna Maria Sievinen, Janne Yli-Äyhö

Toimitusjohtaja

Ari-Jussi Knaapila

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	45,7	40,6
Liikevoitto	M€	2,2	1,8
Liikevoittoprosentti	%	4,8	4,4
Taseen loppusumma	M€	109,1	108,4
Omavaraisuusaste	%	38,8	38,3
Nettovelkaantumisaste	%	71,5	72,7
Oman pääoman tuotto	%	2,6	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,8	1,9
Osinkosumma	M€	0,5	0,1
Valtion saama osinko	M€	0,4	0,1
Investoinnit	M€	6,6	6,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		272	231
Henkilöstö Suomessa 31.12.		272	231
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	15,3	13,5
Verojalanjälki Suomessa	M€	15,3	13,5

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Cinia Oy on valtion enemmistöomistuksessa oleva osakeyhtiö, jonka omistajaohjauksesta vastaa liikenne- ja viestintäministeriö. Konsernissa on emoyhtiö Cinian lisäksi emoyhtiön suoraan omistamat C-Lion1 Oy (99,9 %) ja Cinia Cloud GmbH (100 %) ja Netplaza Oy (100 %).

Kesäkuussa 2018 Cinia Oy osti koko Netplaza Oy:n osakekannan. Tällä ostolla Cinia Oy hakee kasvua yritysasiakkaiden ja julkishallinnon verkko- palveluissa ja operaattoriasiakkaissa.

Suomen Erillisverkot -konsernin tytäryritys Leijonaverkot Oy ja Cinia Oy tekivät sopimuksen Lioncloud-pilvipalveluliiketoiminnan kaupasta, joka tuli voimaan joulukuussa 2018. Sopimuksen tarkoituksena on vauhdittaa Lioncloud-pilvipalvelun ja alustan kehitystä.

Kansainvälisten yhteyspalveluiden liiketoiminta on kasvussa ja myynti kehittyi odotusten mukaisesti. Cinia laajensi tilikauden aikana kansainvälistä verkkoaan ja toi uusia reittivaihtoehtoja sekä jatkoi C-Lion1-merikaapelijärjestelmän haaroituksen rakentamista Hangon kohdalla. Haaralla saatava toinen kaapelin rantautuminen Suomeen varmentaa yhteyttä ja lyhentää yhteysreittiä Euroopasta Länsi-Suomeen ja muihin pohjoismaihin.

Yhtiön liikevaihto vuodelta 2018 oli 45,7 miljoonaa euroa (40,6) ja liikevoitto 2,2 miljoonaa euroa (1,8). Konsernin kokonaisliikevaihto nousi vuoteen 2017 verrattuna noin 5 miljoonaa euroa (+12,4 %).

Yritysvastuu

Cinian tavoitteena on tuoda yhteiskuntavastuu osaksi päivittäistä liiketoimintaa: johtamista, kehittämistä ja asiakasratkaisuja. Yhtiössä koetaan tärkeäksi toimia ympäristön kannalta kestäväällä tavalla, ja kiinnittää jatkuvasti huomiota omaan energian kulutukseen ja materiaalihokkuuteen.

Finavia Oyj

Yhtiö ylläpitää ja kehittää Helsinki-Vantaan lentoasemaa sekä koko maan kattavaa lentoasemaverkostoa. Konsernilla on kaksi liiketoiminta-aluetta: Helsinki-Vantaan lentoasema ja lentoasemaverkosto.

FINAVIA OYJ

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Strategisen intressin valmistelutyö käynnissä

Hallitus 20.3.2019

Harri Sailas (pj), Annaleena Kiikonen, Nina Kiviranta, Tuija Pesonen, Esko Pyykkönen, Erkka Valkila ja Stefan Wentjärvi

Toimitusjohtaja

Kimmo Mäki

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	377,3	373,6
Liikevoitto	M€	66,8	54,4
Liikevoittoprosentti	%	17,7	14,6
Taseen loppusumma	M€	1 133,3	1 074,5
Omavaraisuusaste	%	58,7	58,4
Nettovelkaantumisaste	%	45,3	47,2
Oman pääoman tuotto	%	7,0	6,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,5	6,1
Osinkosumma	M€	11,1	8
Valtion saama osinko	M€	11,1	8
Investoinnit	M€	239,5	181,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 852	2 696
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 852	2 696
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/7	2/8
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	81,1	77,0
Verojalanjälki Suomessa	M€	81,1	77,0

Matkustajamäärät olivat ennätysellisiä

Finavian kannattava kasvu jatkui vuonna 2018. Finavian lentoasemien kautta matkusti vuonna 2018 lähes 25 miljoonaa matkustajaa (22,7). Kansainvälisen liikenteen matkustajien määrä kasvoi 10,7 prosenttia 19,1 miljoonaan (17,2). Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärä nousi uuteen ennätykseen ja oli 20,8 miljoonaa matkustajaa (18,9), mikä oli 10,7 prosenttia viime vuotta enemmän.

Finavian muiden lentoasemien yhteenlaskettu matkustajamäärä oli 4,1 miljoonaa ja kasvoi näin 8,7 prosenttia edellisestä vuodesta.

Finavia-konsernin liikevaihto nousi 1,0 prosenttia huolimatta lennonvarmistusliiketoiminnan aiemasta yhtiöittämisestä ja LAK Real Estate Oy:n siirtymisestä osakkuusyhtiöksi. Vertailukelpoinen liikevaihto nousi 9,7 prosenttia hyvän liikennekehityksen ansiosta. Konsernin liikevoitto nousi 66,8 miljoonaan euroon (54,4), joka oli 17,7 prosenttia liikevaihdesta.

Uudistunut strategia

Finavia uudisti keväällä 2018 strategiansa. Finavian visiona on mahdollistaa suomalaisille Pohjois-Euroopan parhaat yhteydet maailmalle sekä edistää Suomen saavutettavuutta matkakohteena. Finavian yli miljardin euron kehitysohjelma mahdollistaa Finavian kyvyn vastata kansainväliseen kilpailuun ja matkustajamäärien kasvuun.

Lähi vuosina strategian toteuttamisessa keskitytään lentoasemien investointiohjelmien menestyksekääseen loppuunsaattamiseen, asiakaskokemuksen kehittämiseen sekä vastuullisen kasvuun jatkokkehityksen mahdollistajana. Vastuullisuustyö ja turvallisuus on Finavian strategian toteuttamisessa keskeistä. Helsinki-Vantaan lentokenttä on ollut hiilineutraali elokuusta 2017 ja tavoitteena on, että kaikki Finavian lentoasemat ovat hiilineutraaleja vuonna 2019.

Fingrid Oyj

Yhtiön keskeisimmät strategiset tavoitteet ovat yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivien markkinoiden turvaaminen sekä asiakastarpeisiin vastaavien palveluiden tarjoaminen edullisesti. Vuonna 2018 kantaverkon siirtokapasiteetti oli tehokkaassa käytössä ja siirtovarmuus pysyi erinomaisella tasolla

FINGRID OYJ

Valtion omistusosuus

53,1 % (28,2 % VM, 24,9 % Huoltovarmuuskeskus)

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Omistuksen strateginen intressi

Sähkön siirron ja sähköjärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

Hallitus 1.1.2019

Juhani Järvi (pj), Päivi Nerg, Anu Hämäläinen, Esko Torsti, Sanna Syri

Toimitusjohtaja

Jukka Ruusunen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	852,8	672,0
Liikevoitto	M€	241,6	184,8
Liikevoittoprosentti	%	28,3	27,5
Taseen loppusumma	M€	2 109,9	2 113,3
Omavaraisuusaste	%	36,6	37,8
Nettovelkaantumisaste	%	126,1	125,2
Oman pääoman tuotto	%	23,3	16,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	13,2	10,0
Osinkosumma (enintään*)	M€	171,4*	173,5
Valtion saama osinko	M€	63,5*	64,3
Investoinnit	M€	95,4	107,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.		380	355
Henkilöstö Suomessa 31.12.		380	355
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/6	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	125,9	93
Verojalanjälki Suomessa	M€	125,9	93

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Yhtiön vuosi 2018 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti erittäin hyvä yhteiskunnan ja asiakkaiden, talouden ja omistajien, sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmista.

Kantaverkon siirtovarmuus oli 99,9 prosenttia ja järjestelmäreservien riittävyys 99,7 prosenttia. Fingridin verkon häiriöistä aiheutunut keskeytysaika kantaverkon liittymispisteissä oli keskimäärin 12,0 minuuttia. Vuoden aikana sattui yksi merkittävä häiriö, Olkiluodon sähköaseman tulipalo.

Eurooppalaisessa vertailussa infrastruktuuriltaan vastaavien yhtiöiden kesken Fingridin kantaverkokohinoittelu oli neljänneksi edullisin. Mitattu asiakasluottamus oli 4,1 (asteikolla 1–5) ja myös maanomistajien palaute toiminnasta oli hyvä 3,8. Fingrid valittiin maailman parhaaksi kantaverkko-yhtiöbrändiksi energia-alan kansainvälisessä CHARGE 2018 -brändikilpailussa.

Sähkömarkkinoiden ja suomalaisen sähkön hinnan kannalta tärkeä tasasähköyhteyksien luotettavuus oli edelleen hyvällä tasolla. Vuoden aikana tehtiin useita kantaverkon ylläpitoon ja kehittämiseen liittyviä investointipäätöksiä. Fingridin investoinnit ovat keskeisessä roolissa mahdollistamassa siirtymää kohti puhdasta sähköjärjestelmää. Työturvallisuudessa saavutettiin erinomaiset tulokset, yhdistetyn tapaturmataajuuden ollessa ainoastaan 3,2. Fingrid menestyi jälleen erinomaisesti ITOMS (The International Transmission Operations & Maintenance Study) -tutkimuksessa ja sai ainoana yhtiönä sekä sähköasema- että voimajohtokunnossa pidon Top Performer -maininnat.

Vastuullisuus on yhtiön arvoja ja näkyy kaikessa toiminnassa. Yritysvastuuta johdetaan Fingridin johtamisjärjestelmään integroituna. Yhtiö edellyttää vastuullisia liiketoimintatapoja sopimusumppaneiltaan YK:n Global Compact -aloitteen mukaisesti. Työilmapiiritutkimuksessa saavutettu tulos oli erinomainen ja henkilöstön sairauspoissaolot olivat hyvin vähäiset.

Gasum Oy

Gasum tuo Suomeen maakaasua, tuottaa bio-kaasua Suomessa ja Ruotsissa sekä jakelee LNG:tä Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Yhtiö tarjoaa energiaa sähkön ja lämmöntuotantoon, teollisuudelle sekä maa- ja meriliikenteelle.

GASUM OY

Valtion omistusosuus

100% (26,5% VNK, 73,5 % Gasonia)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Strateginen intressi on varmistaa kaasun siirron ja kaasujärjestelmän toimivuus kaikissa olosuhteissa

Hallitus 18.3.2019

Juha Rantanen (pj), Elisabet Salander Björklund, Stein Dale, Elina Engman, Torbjörn Holmström, Päivi Pesola ja Jarmo Väisänen

Toimitusjohtaja

Johanna Lamminen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	1 177	925
Liikevoitto	M€	124,2	114,2
Liikevoittoprosentti	%	10,5	12,3
Taseen loppusumma	M€	1 526,6	1 421,2
Omavaraisuusaste	%	43,7	41,6
Nettovelkaantumisaste	%	84,7	99,2
Oman pääoman tuotto	%	13,7	14,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,6	10,6
Osinkosumma	M€	32,9	32,9
Valtion saama osinko*	M€	32,9	32,9
Investoinnit	M€	31	23
Henkilöstö yhteensä 31.12.		434	409
Henkilöstö Suomessa 31.12.		317	288
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	254,3	207,6
Verojalanjälki Suomessa	M€	246,8	203,3

* VNK 8,7 M€, Gasonia 24,2 M€

Suotuisaa markkinakehitystä

Vuosi 2018 oli Gasumille hyvin onnistunut. Konsernin liikevaihto kasvoi voimakkaasti, erityisesti maakaasu- ja LNG- liiketoimintayksiköissä. Maakaasun myyntivolyymit kääntyivät nousuun ja liikevaihtoa kasvatti myös maakaasun hintakehitys. LNG-liiketoiminnan liikevaihtoa kasvatti LNG:n hintakehitys ja kilpailukyvyyn vahvistuminen. Myös biokaasuliiketoiminnan liikevaihto kasvoi hieman. Yhtiön liikevoitto kasvoi 9 prosenttia, mutta suhteellisesti kannattavuus laski hieman. Gasum julkisti 50 tankkausaseman verkoston rakentamissuunnitelman Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa palvelemaan raskasta liikennettä, mikä tukee yhtiön strategista painopistettä tarjota puhtaita polttoainevaihtoehtoja liikenteelle.

Yhtiö teki kaksi strategian toteuttamisen ja yhtiön tulevaisuuden kannalta tärkeää yrityskauppaa. Gasum kasvatti omistussuuttaan Skangasista 70 prosentista 100 prosenttiin lokakuussa 2018, minkä tarkoituksena on tukea pohjoismaista kaasumarkkinaa ja LNG-infrastruktuuria. Gasum osti elokuussa 2018 Enegian energiamarkkinapalveluiden liiketoiminnan. Yrityskauppa laajentaa Gasumin palveluita energian tukkumarkkinoilla.

Ilmastotavoitteet tukevat liiketoimintaa

Ilmasto- ja kiertotaloustavoitteet tukevat Gasumin liiketoimintaa sekä kaasun ja biokaasun roolia vähäpäästöisinä polttoaineina. Gasum on strategialaan hyvin asemoitunut tulevaisuuden kaasuyhtiönä. Myös turvallisuus korostuu tärkeänä osana liiketoimintaa ja yhtiö saavutti siinä hyviä tuloksia vuoden aikana.

Uusi maakaasumarkkinalaki astui voimaan vuoden 2018 alussa. Valmistelut avoimeen kaasumarkkinan siirtymisestä jatkuivat yhtiössä muun muassa integroimalla Balticconnector-yhdysputkihanke Gasum-konserniin. Gasumin siirtoliiketoiminta eriytetään itsenäiseksi yhtiöksi 1.1.2020 alkaen maakaasumarkkinalain edellyttämällä tavalla.

Kemijoki Oy

Kemijoen voimalaitokset tuottavat noin kolmanneksen Suomen vesisähköstä. Vesisähköllä turvataan Suomen energiahuoltoa uusiutuvien energialähteiden aikakaudella. Kemijoen tuottama sähkö myydään omistajille omakustannehintaan eikä yhtiön tavoitteena ole tuottaa voittoa.

KEMIJOKI OY

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 10.04.2019

Tiina Tuomela (pj.), Risto Andsten, Elina Engman, Tapio Jalonen, Markus Katara, Tapio Korpeinen, Pekka Manninen

Toimitusjohtaja

Tuomas Timonen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	47,9	42,4
Liikevoitto	M€	-1,6	-6,4
Liikevoittoprosentti	%	-3,3	-15,1
Taseen loppusumma	M€	477,6	480,3
Omavaraisuusaste	%	10,8	12,2
Nettovelkaantumisaste	%	809,7	698,5
Oman pääoman tuotto	%	1,5	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-0,3	-1,4
Osinkosumma	M€	0,8	0,8
Valtion saama osinko	M€	0,4	0,4
Investoinnit	M€	17,7	22,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		35	36
Henkilöstö Suomessa 31.12.		35	36
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	27,4	26,4
Verojalanjälki Suomessa	M€	27,4	26,4

Kustannustehokkuus tavoitetasolla

Vuonna 2018 voimalaitosten kokonaiskäytettävyyttä säilyi erinomaisella 97,5 prosentin tasolla. Kemijoen voimalaitoksilla tuotettiin vuoden aikana sähköä 4 501 gigawattituntia (4 891), joka vastasi 34 prosenttia kotimaisesta vesivoimalla tuotetusta sähköstä. Tuotantomäärä oli keskimääräisellä tasolla. Vuoden päättyessä vesivarastojen täyttöaste oli 59 prosenttia, mikä on selvästi alle keskimääräisen.

Yhtiö tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan, jolloin Kemijoki Oy:n päättävöite on liiketoiminnan kustannustehokkuus. Suurin yksittäinen kustannuserä on kiinteistöverot. Vuoden aikana kustannusten kehitys oli suunnitellun mukaista.

Kemijoki eteni vuonna 2018 suunnitelmien mukaisesti voimalaitostensa peruskorjauksien ja ympäristöinvestointiensä osalta. Sierilän vesivoimalaitoksen yksityiskohtainen valmistelu jatkui tilikauden aikana.

Vesivoimalla on keskeinen rooli ilmastomuutoksen hillinnässä

Vesivoima on Suomen tärkein uusiutuvan sähkön tuotannon muoto. Vesivoiman ansiosta fossiilisia polttoaineita tarvitaan vähemmän, mikä hillitsee ilmastomuutosta. Hyvien ominaisuuksiensa ohella vesivoimalla on myös haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka syntyvät uusien voimalaitosten rakentamisesta, nykyisten voimalaitosten säätökäytöstä sekä vesistöjen säännöstelystä. Haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi vuonna 2018 käytettiin ympäristönhoitoon 4,1 miljoonaa euroa. Tästä kalatalousvelvoitteiden osuus oli 2,7 miljoonaa euroa.

Leijona Catering Oy

Leijona Catering on suomalainen ruokapalveluyritys, jolla on 55 toimipistettä ja joka valmistaa päivittäin yli 70 000 aterialla. Yhtiö keskittyy puolustusvoimien strategiseen kumppanuuteen sekä valtionhallinnon erikseen nimettäviin turvallisuuskriittisiin kohteisiin.

LEIJONA CATERING OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla tarvittavat ravitsemispalvelut kaikissa oloissa

Hallitus 27.3.2019

Riitta Laitasalo (pj), Sinikka Mustakari, Teemu Penttilä, Timo Rotonen, Katri Westerberg ja Anton Westermarck

Toimitusjohtaja

Ritva Paavonsalo

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	70,0	71,0
Liikevoitto	M€	4,8	2,8
Liikevoittoprosentti	%	6,9	3,9
Taseen loppusumma	M€	25,9	26,2
Omavaraisuusaste	%	66,4	70,5
Nettovelkaantumisaste	%	-76,7	-64,1
Oman pääoman tuotto	%	21,3	11,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	27,0	14,1
Osinkosumma	M€	4	5
Valtion saama osinko	M€	4	5
Investoinnit	M€	0,8	2,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		437	442
Henkilöstö Suomessa 31.12.		437	442
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/2	3/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	8,5	7,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	8,5	7,7

Kannattava kasvu jatkui

Leijona Catering tuottaa Puolustusvoimien ruokahuollon palvelut kaikissa valmiustiloissa. Puolustusvoimien kanssa solmittu sopimuksen kesto on voimassa vähintään 31.12.2027 asti. Strateginen kumppanuus perustuu tiiviiseen yhteistyöhön. Yhtiö solmi uuden strategisen kumppanuussopimuksen Rikosseuraamuslaitoksen kanssa. Sopimuksen mukaan kaikkien vankiloiden ruokahuolto siirtyy yhtiön vastuulle vuoden 2019 aikana.

Leijona Cateringin liiketoiminta jatkui kannattavana vuonna 2018. Yhtiö jatkoi pitkäjänteistä työtä myös toimintansa asiakaslähtöisyyden ja tehokkuuden parantamiseksi sekä osaamisen kehittämiseksi.

Leijona Cateringin liikevaihto vuonna 2018 oli lähes edellisen vuoden tasolla ja liikevoitto parani huomattavasti nousten 4,8 miljoonaan euroon (2,8). Yhtiön investoinnit olivat 0,8 miljoonaa euroa (2,2).

Vastuulliset toimintavat toiminnan keskiössä

Vuonna 2018 yhtiö eteni erityisesti kolmella alueella – vastuullisuudessa, kumppanuuksien rakentamisessa ja henkilöstön kehittämisessä. Vastuullisuus on yksi Leijona Cateringin arvoista sekä kiinteä osa yhtiön strategiaa ja liiketoiminnan johtamista. Vuoden 2018 aikana teemana oli ruokahäviökin, biojätteen ja energiakulutuksen vähentäminen sekä vastuullisuus raaka-ainehankinnoissa. Yhtiö on mukana kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksessa.

Yhtiön ympäristö- ja laatutoiminnot auditointiin vuonna 2018 uudelleen ISO 14001- ja ISO 9001-standardien mukaisesti.

Vuonna 2018 yhtiö panosti henkilöstön osaamisen kehittämisessä erityisesti poikkeusolojen ruokahuollon osaamisen lisäämiseen.

Motiva Oy

Motiva on valtion kestävän kehityksen asiantuntijayritys. Yhtiö tarjoaa sidosryhmilleen tietoa, ratkaisuja ja palveluja, joiden tavoitteena on kestävän kehityksen edistäminen.

MOTIVA OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa puolueettomat asiantuntijapalvelut energiatehokkuuden, uusiutuvan energian ja resurssitehokkuuden edistämässä.

Hallitus 29.3.2019

Anja Kahri (pj), Petteri Kuuva, Jukka Ohtola, Timo Tähtinen, Eeva Vakkilainen

Toimitusjohtaja

Hille Hyttiä

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	7,2	6,2
Liikevoitto	M€	0,2	0,1
Liikevoittoprosentti	%	3,2	1,1
Taseen loppusumma	M€	4,6	3,8
Omavaraisuusaste	%	50,2	57,7
Nettovelkaantumisaste	%	-90,8	-86,8
Oman pääoman tuotto	%	10,5	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,1	3,8
Osinkosumma	M€	0,1	0,1
Valtion saama osinko	M€	0,1	0,1
Investoinnit	M€	0,2	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		61	59
Henkilöstö Suomessa 31.12.		61	59
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	7/0	7/0
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	2,1	1,9
Verojalanjälki Suomessa	M€	2,1	1,9

Uudet hankkeet kasvattivat liikevaihtoa

Motivan liikevaihto kasvoi 16,3 prosenttia edellisestä vuodesta. Keskeisin syy yhtiön liikevaihdon kasvuun oli kahden uuden hankekokonaisuuden aloittaminen vuoden aikana. Valtioneuvoston kanslian rahoittamana käynnistettiin kokeilukulttuurin edistämisen hanke ja TEM:n rahoittamana koordinoitiin Keino-hanketta, joka on uusi kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus.

Konsernin kannattavuusmarginaalitaso vahvistui vuonna 2018, mutta liiketoiminta on edelleen matalakatteista. Konsernin liikevoitto vahvistui 0,2 miljoonaan euroon. Motivan vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat säilyneet hyvällä tasolla.

Tilikauden aikana konsernissa tapahtui osittaisjakautuminen. Motiva Services Oy, joka tarjoaa tytäryhtiönä palveluja ensisijaisesti yrityksille ja muun muassa kunnille siirsi uudelle perustetulle Motiva Oy:n omistamalle Ympäristömerkintä Suomi Oy:lle Joutsenmerkin ja EU ympäristömerkin hallinnoinnin ja henkilöstön.

Kestävän muutoksen erikoisosaaja

Motiva on valtion kestävän kehityksen yhtiö, joka tarjoaa emoyhtiön kautta palveluita valtionhallinnolle ja tytäryhtiön kautta markkinaehtoisesti yrityksille, kunnille ja alueille sekä muille tahoille.

Yhtiön työ tukee sidosyksikkönä valtion strategioiden ja tavoitteiden saavuttamista niiltä osin, kun kyse on ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja kestävän kehityksen edistämisestä. Energia- ja materiaelitehokkuus sekä kiertotalous ovat keskeisiä keinoja hillitä ilmastomuutosta kansantaloudessa, yrityksissä ja kotitalouksissa. Motivalla on keskeinen rooli yhteiskunnan resurssitehokkuuden ja sen myötä yritysten kilpailukyvyn parantamisessa.

Nordic Morning Group Oyj

Nordic Morning -konsernin kolme liiketoimintaa-alueita ovat Nordic Morning, Edita Prima ja Edita Publishing. Nordic Morning liiketoimintaa-alue käsittää yhtiön Suomessa ja yhtiöitä Ruotsissa. Edita Prima Oy:n ja Edita Publishing Oy:n kotipaikka on Suomessa.

NORDIC MORNING GROUP OYJ

Valtion omistusosuus

100 % (Vake Oy 100%)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 18.3.2019

Per Sjödel (pj), Mervi Airaksinen, Ingrid Jonasson Blank, Pekka Hurtola, Anne Korkiakoski, Jukka Ruuska

Toimitusjohtaja

Anne Årneby

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	76,4	93,4
Liikevoitto	M€	0,9	5,9
Liikevoittoprosentti	%	1,2	6,3
Taseen loppusumma	M€	51,2	48,6
Omavaraisuusaste	%	40,2	46,8
Nettovelkaantumisaste	%	64,8	12,1
Oman pääoman tuotto	%	1	22,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,1	23,4
Osinkosumma*	M€	2	2
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,7	2,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.		472	548
Henkilöstö Suomessa 31.12.		257	258
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	n/a	n/a
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	22,9	25,8
Verojalanjälki Suomessa	M€	8,5	8,8

*Osingonsaajana on Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy

Konsernirakennetta yksinkertaistettiin

Nordic Morning -konsernin vuonna 2017 uudistettu toimintarakenne on jaettu kolmeen liiketoimintaa-alueeseen, josta Nordic Morning sisältää seuraavat yhtiöt: Nordic Morning Finland, Nordic Morning Sweden ja Mods Graphic Studio. Nordic Morning luo digitaalisia liiketoiminnan ratkaisuja ja datapohjaista markkinointia ja palvelua. Tavoitteena on luoda asiakkaille kasvua ja asiakasuskollisuutta.

Edita Prima tuottaa personoituja painopalveluja joiden avulla luodaan automatisoitua asiakasviestintää ja myynnin tukimateriaalia. Edita Publishing kehittää älykkäitä oppimistapoja sekä informaatiopalveluja käyttäen hyväksi digitaalisuutta ja sisältöä uudella tavalla.

Taloudellinen tulos

Nordic Morning -konsernin liikevaihto aleni vuonna 2018 76,4 miljoonaan euroon (93,4). Suomessa liikevaihto oli 42,8 (45,0) miljoonaa euroa. Edita Publishing liiketoimintaa-alueella liikevaihto heikkeni ilmoitusmyyntituottojen laskun vuoksi. Ruotsissa liikevaihto laski 32,9 miljoonaan euroon (42,3), vaikka Mods Graphic Studion liikevaihto kasvoi merkittävästi. Ruotsissa myynnin heikentymiseen vaikuttivat edellisenä vuonna suoritettujen kannattamattomien toimintojen sulkemiset.

Konsernin raportoitu liikevoitto heikkeni merkittävästi 0,9 miljoonaan euroon (5,9). Tulos ennen kertaluonteisia erä heikkeni kaikilla liiketoimintaa-alueilla liikevaihdon laskun seurauksena.

Konsernin tase säilyi haastavasta vuodesta huolimatta suhteellisen vahvana omavaraisuusasteen ollessa 40,2 prosenttia.

Patria Oyj

Patria on kansainvälinen puolustus-, turvallisuus- ja ilmailualan elinkaari palvelujen ja teknologiaratkaisujen tuottaja. Yhtiön tuotteita ovat mm. tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät, panssaroidut pyöräajoneuvot ja kraanainheitinjärjestelmät.

PATRIA OYJ

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla välttämättömiä puolustustarvikkeita ja palveluja kaikissa oloissa.

Hallitus 27.3.2019

Esa Rautalinko (pj), Harald Aarø, Eirik Lie, Päivi Marttila, Jarle Næss, Ari Puheloinen, Gyrid Skalleberg Ingerø, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja (vt.)

Ville Jaakonsalo

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	476,1	467,7
Liikevoitto	M€	35,9	33,9
Liikevoittoprosentti	%	7,5	7,2
Taseen loppusumma	M€	501,7	486,3
Omavaraisuusaste	%	54,4	54,0
Nettovelkaantumisaste	%	26,8	27,6
Oman pääoman tuotto	%	12,9	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,2	11,9
Osinkosumma	M€	13,9	16,7
Valtion saama osinko	M€	7,0	8,3
Investoinnit	M€	7,3	15,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 816	2 762
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 644	2 605
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/6	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/6	2/6
Kokonaisverojalanjälki	M€	84,6	78,3
Verojalanjälki Suomessa	M€	74,0	73,0

Tulos vahvistui vertailukauden tasosta

Patria-konsernin uusien tilausten arvo tilikaudella 2018 oli 474,1 miljoonaa euroa (309,5). Konsernin liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 1,8 prosenttia ja liikevoittoprosentti vahvistui 7,5 prosenttiin. Konsernin tutkimus- ja kehitykseen menot olivat tilikaudella 9,1 miljoonaa euroa (9,4) eli 1,9 prosenttia (2,0) liikevaihdosta.

Kansainvälisten markkinoiden osalta Patrian tavoitteena on kasvattaa eri puolustussektoreille tarjottavia huolto- ja elinkaaritukipalveluita sekä järjestelmä- ja integrointiliiketoimintoja.

Tilikauden tärkeitä tapahtumia

Vuoden alussa yhtiö sopi Suomen puolustusvoimien Hamina-luokan ohjusveneidien peruskorjauksesta ja elinjakso päivityksestä. Toimitussopimuksen kokonaisarvo on noin 170 miljoonaa euroa.

Kongsberg Defence & Aerospace (KDA) sopi joulukuussa Norjan puolustusministeriön kanssa Aerospace Industrial Maintenance Norway AS:n (AIM Norway) ostamisesta. Yhtiö tarjoaa Norjan ilmavoimille elinkaaritukipalveluita. AIM Norway:n omistus on sovittu jaettavan siten, että KDA omistaa 50,1 ja Patria 49,9 prosenttia.

Isoja kotimaisia hankkeita vireillä

Puolustusvoimilla on meneillään ennätyksellisen suuria projekteja (HX-hävittäjähanke, Laivue 2020), joissa mukanaolo on Patrialle teollisen yhteistyön roolissa erityisen tärkeä ja merkittävä mahdollisuus.

Tilikauden aikana yhtiö teki sisäisen tarkastuksen kansainvälisissä toiminnoissaan. Tarkastus keskittyi myynnin, markkinoinnin ja liiketoimintakumppanin valinnan prosesseihin. Ulkoinen auditoija ei löytänyt tarkastuksessaan mitään uusia korjaavia toimenpiteitä vaativia kohteita. Patria jatkoi eettisen koulutuksensa kehittämistä.

Posti Oy

Posti on Suomen johtava posti- ja logistiikka-alan palveluyritys, jonka ydinliiketoimintaan kuuluvat postipalvelut, paketit, rahti ja logistiikan palvelut. Postilla on maan kattavin palveluverkosto.

POSTI OYJ

Valtion omistussuus

100% (VNK 50,1%; Vake Oy 49,9 %)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Postipalvelujen tuottaminen kaikkialla Suomessa.

Hallitus 25.3.2019

Markku Pohjola (pj), Eero Hautaniemi, Anna Martinkari, Frank Marthaler, Pertti Miettinen, Minna Pajumaa, Suvi-Anne Siimes, Per Sjödel, Arja Talma

Toimitusjohtaja

Heikki Malinen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	1 610	1 647
Liikevoitto	M€	5,7	-27,5
Liikevoittoprosentti	%	0,4	-1,7
Taseen loppusumma	M€	1 005	1 093
Omavaraisuusaste	%	45,3	46,2
Nettovelkaantumisaste	%	-7,1	-8,8
Oman pääoman tuotto	%	0,1	-8,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,3	-3,5
Osinkosumma	M€	28	40
Valtion saama osinko	M€	14	40
Investoinnit	M€	63	77
Henkilöstö yhteensä 31.12.		15 939	16 932
Henkilöstö Suomessa 31.12.		13 224	13 592
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/7	3/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/5	4/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	293,5	312,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	256,0	267,8

Operatiivinen kannattavuus ennallaan

Postin liikevaihto laski 2,2 prosenttia vuoden 2018 aikana. Yhtiön raportoitu liikevoitto parani 5,7 (-27,5) miljoonaan euroon. Raportoitu liiketulos painoi edellivuoden tapaan arvonalentumiset 31,6 miljoonaa euroa, joista 30 miljoonaa euroa liittyi OpusCapitan arvoon. Postin oikaistu liiketulos kasvoi 44,8 (42,4) miljoonaan euroon ollen 2,8 prosenttia liikevaihdosta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta heikkeni vuonna 2018 ja oli 79,8 (96,0) miljoonaa euroa. Posti maksoi osinkoa 27 miljoonaa euroa ja ylimääräistä osinkoa 13 miljoonaa euroa eli yhteensä 40 (60) miljoonaa euroa vuonna 2018 edellivuoden tuloksesta. Konsernin tase säilyi vahvana. Nettovelkaantumisasteen oli -7,1 (-8,8) prosenttia.

Yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvia lähetyksiä oli 4,6 (5,5) prosenttia kaikista Postin lähetyksistä. Yleispalveluvelvoitteen alaisen toiminnan osuus oli 135,0 (136,7) miljoonaa euroa eli 8,4 (8,3) prosenttia konsernin liikevaihdosta.

Toiminnan painopiste muuttuu

Postin toimintaympäristö jatkoi muutostaan. Yhteiskunnan nopea digitalisaatio ja asiakkaiden kulutuskäyttäytymisen muutos luovat haasteita Postille. Kirjevolymien lasku jatkui voimakkaana. Pakettivolymit kasvoivat, mutta markkinan kireä kilpailutilanne tekee toimintaympäristöstä haasteellisen.

Posti teki panostuksia kasvualueisiin eli verkko-kaupan jakelupalveluihin ja logistiikkaan vuoden 2018 aikana. Posti otti käyttöön Vantaalla yhden Suomen suurimmista rahtiterminaaleista kesällä 2018. Syyskuussa Posti allekirjoitti sopimuksen sisälogistiikkayhtiö Transvalin ostamisesta. Kauppa vahvistettiin tammikuussa 2019.

Posti julkisti maaliskuussa 2019, että se myy OpusCapitan Providence Equitille. Myynti seuraa Postin strategiaa, jonka mukaan konserni keskittyy postipalveluihin, paketti- ja verkkokauppaan sekä logistiikkaratkaisuihin.

Suomen Lauttaliikenne Oy

Suomen Lauttaliikenne vastaa sekä lautta- että yhteysalusliikenteestä kautta Suomen yhteensä 44 reitillä. Yhtiön kyydissä kulki vuonna 2018 noin 4 miljoonaa ajoneuvoa. Yhtiön suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY-keskus, joka vastaa reittien kilpailutuksesta.

SUOMEN LAUTTALIIKENNE OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Lossi- ja lauttapalveluiden varmistaminen osana yleistä tieverkkoa

Hallitus 21.3.2019

Juha Heikinheimo (pj), Pekka Hurtola, Kati Niemelä, Matti Pajula ja Kaarina Soikkanen

Toimitusjohtaja

Mats Rosin

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	54,6	51,6
Liikevoitto	M€	8,9	9,3
Liikevoittoprosentti	%	16,3	18,0
Taseen loppusumma	M€	63,0	61,7
Omavaraisuusaste	%	75,1	75,4
Nettovelkaantumisaste	%	-35,4	-32,8
Oman pääoman tuotto	%	15,6	16,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	19,5	21,0
Osinkosumma	M€	7	6
Valtion saama osinko	M€	7	6
Investoinnit	M€	2,5	6,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		357	309
Henkilöstö Suomessa 31.12.		357	309
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	21,0	20,5
Verojalanjälki Suomessa	M€	21,0	20,5

Vakaa tuloskehitys jatkui

Yhtiön liiketoiminta jatkui edellisten vuosien tapaan vakaana ja kannattavana. Yhtiö kasvatti liikevaihtoaan ja liikevoitto pysyi lähes edellisen vuoden tasolla noin 9 miljoonassa eurossa.

Tilaukanta on yhtiön historian aikana aina ollut vahva ja yhtiön liiketoiminta siten tuottoisaa ja vakaata. Yhtiön sopimuskanta on kuitenkin laskenut pienemmäksi kuin koskaan aikaisemmin, joten vastaisuudessa korostuu voimakkaasti uusien palvelukonseptien kehitys sekä sisäisen tehokkuuden parantaminen. Myös tehdyt siltapäätökset tulevat näkymään yhtiön tuottojen laskuna tulevina vuosina. Kilpailun kiristymisen on yksi yhtiön merkittävimmistä haasteista. Yhtiön tytäryhtiö Suomen Saaristovarustamo hankki 50% ahvenanmaalaisen Ansgar Ab:n osakekannasta huhtikuussa 2018 korvatakseen supistuvaa liiketoimintaa yhtiön strategia mukaisesti.

Tällä hetkellä reittien kilpailutuksesta vastaa Varsinais-Suomen ELY-keskus, mutta reittien kilpailutusprosessi voi muuttua tulevaisuudessa merkittävästikin. On mahdollista, että tulevaisuudessa kilpailutuksissa painotettaisiin nykyistä enemmän ympäristöystävällisyyttä.

Toimintaa kehitettiin aktiivisesti

Yhtiön panostukset ympäristövastuuseen sekä kaluston vastuulliseen uudistamiseen konkretisoituivat myös vuonna 2018, kun yhtiö otti käyttöön Suomen ensimmäisen sähkökelalossin, joka on tarkoitettu saadaan päivittäiseen liikenteeseen vuonna 2019. Loppuvuoden 2018 suuri saavutus oli yhteistyössä Rolls-Roycen kanssa kehitetty maailman ensimmäinen täysin autonominen lautta-alus Falco, jota kokeiltiin onnistuneesti 3.12.2018. Yhtiön tunnetuin ympäristöteko on hybridilautta Elektra, jonka ensimmäinen kokonainen vuosi liikenteessä oli menestys. Elektra on saanut useita kansainvälisiä palkintoja ja kunniainaintoja.

Suomen Rahapaja Oy

Suomen Rahapaja valmistaa käyttö- ja juhlarahoja sekä aihioita. Suurin osa yhtiön tuotannosta menee vientiin. Tärkeimmät markkina-alueet ovat Eurooppa, Aasia, Afrikka ja Etelä-Amerikka. Yhtiö on yksi maailman johtavista kolikkoviejistä. Asiakkaita ovat pääasiassa eri maiden keskuspankit sekä rahapajat globaalisti.

SUOMEN RAHAPAJA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 28.3.2019

Kaisa Vikkula (pj), Pekka Leskinen, Päivi Nerg, Petri Vihervuori, Ari Viinikkala

Toimitusjohtaja

Jonne Hankimaa

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	71,5	85,0
Liikevoitto	M€	1,7	-1,8
Liikevoittoprosentti	%	2,4	-2,1
Taseen loppusumma	M€	58,1	59,4
Omavaraisuusaste	%	47,4	44,3
Nettovelkaantumisaste	%	62,5	86,5
Oman pääoman tuotto	%	4,6	-8,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,8	-3,4
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	1,1	1,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		160	174
Henkilöstö Suomessa 31.12.		56	62
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	-0,3	-2,0
Verojalanjälki Suomessa	M€	0,4	-1,7

Positiivinen käänne kannattavuudessa

Suomen Rahapaja-konsernin liikevaihto laski edellisestä vuodesta ollen tilikaudelta 71,5 miljoonaa euroa. Kannattavuudessa tapahtui kuitenkin merkittävä myönteinen muutos, koska asiakasprojektit onnistuttiin toteuttamaan kannattavammin, tuotantoa tehostettiin ja kiinteiden kulujen määrää saatiin sopeutettua. Muutos näkyi selkeästi liikevoitossa, joka oli 1,7 miljoonaa euroa. Tulos sisältää konserniliikearvon poistoja 1,9 miljoonaa euroa. Konserniliikearvon määrä taseessa oli tilikauden lopussa 4,0 miljoonaa euroa. Konsernin tilikauden tulos oli 1,2 miljoonaa euroa.

Hyvän tuloksen ansiosta yhtiön omavaraisuusaste vahvistui ollen tyydyttävällä 47 prosentin tasolla. Yhtiön investoinnit olivat 1,1 miljoonaa euroa. Yhtiö jatkaa uudistusohjelman toteuttamista, jolla pyritään liiketuloksen parantamiseen.

Toimintaympäristö

Kilpailu toimialalla on kovaa, mikä vaikuttaa katteisiin alentavasti. Kansainvälisesti erityisesti aiholiiketoimintaan on tulossa mukaan uusia toimijoita muun muassa Kiinasta, mikä lisää kilpailua entisestään. Aihiomarkkinoilla on ylikapasiteettia, mutta kysyntäpiikit aiheuttavat toisaalta pullonkauloja.

Käyttörahaliiketoiminnan syklisyys näkyy käyttöasteen vaihteluna, mikä johtuu keskuspankkien hankintasykleistä. Maailmanlaajuinen ylikapasiteetti sekä toimijoiden erilaiset lähtökohdat tekevät liiketoimintakentästä haastavan. Lisäksi erilaisten maksuvälineiden määrä on koko ajan lisääntynyt. Toistaiseksi maailmalla käteinen raha on kuitenkin säilyttänyt asemansa pienissä transaktioissa.

Suomen Rahapaja huomioi vastuullisuuden kansainvälisessä toimintaympäristössään. Yhtiöllä on käytössä liiketoiminnan eettiset ohjeet. Yhteistyökumppaneita koskevat vastuullisuusvaatimukset on kirjattu Business Partner Code of Conductiin.

Suomen Siemenperunakeskus Oy

Suomen Siemenperunakeskus on kotimaista siemenperunaa tuottava yritys, jonka toimialana on perunalajikkeiden puhdistus ja ylläpito, perus- ja sertifioitujen siemenen tuotanto, pakkaus ja markkinointi, perunalajikkeiden edustus ja jalostus.

SUOMEN SIEMENPERUNAKESKUS OY

Valtion omistusosuus

22 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Kasvinterveyden edistäminen ja huoltovarmuuden ylläpito tuottamalla tervettä ja Suomen olosuhteisiin soveltuvaa siemenperunaa aineistoa.

Hallitus 31.10.2018

Kauko Matinlauri (pj), Markus Jussila, Antti Lavonen, Pentti Lähteenoja, Ossi Paakki, Jyrki Siira

Toimitusjohtaja

Paula Ilola

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	3,3	3,2
Liikevoitto	M€	-0,1	-0,0
Liikevoittoprosentti	%	-1,9 %	-1,1 %
Taseen loppusumma	M€	3,5	3,4
Omavaraisuusaste	%	58,4	62,2
Nettovelkaantumisaste	%	52,2	52,1
Oman pääoman tuotto	%	-4,1	-2,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,8	-1,0
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	0,0	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		14	14
Henkilöstö Suomessa 31.12.		14	14
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/3	4/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	0/6	0/6
Kokonaisveroalanjälki			
Veroalanjälki Suomessa			

Kannattavuuden haasteet jatkuvat

Siemenperunakeskuksen tärkein tuotantoalue kattaa Tyrvään ja Limingan kunnat. Kyseinen tuotantoalue sijaitsee Euroopan unionin tunnustamalla korkealaatuisen siemenperunatuotannon High Grade laatuvyöhykkeellä. Yhtiöllä on tämän lisäksi tuotantoa tarkkaan valituilla sopimustiloilla ympäri Suomen.

Tilikauden aikana kotimaan markkinoille perunalajikkeita oli tuotannossa yhteensä 23 kappaletta ja vientimarkkinoille kasvihuonetuotannossa oli 10 lajiketta. Kauden aikana peltoviljelypuolella kysynnän kasvu kohdistui erityisesti Jussi, Jazzy ja Rosamunda lajikkeisiin.

Suomen Siemenperunakeskuksen tilikauden 1.8.2017–31.7.2018 liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 5 prosenttia ollen 3,3 miljoonaa euroa. Liikevaihdon myönteisestä kehityksestä huolimatta liiketulos säilyi tappiollisena, koska materiaali- ja liiketoiminnan muut kustannukset nousivat myynnin kasvua nopeammin.

Yhtiön näkymät ovat kohtuullisen vakaat, mutta marginaalit ovat säilyneet erittäin alhaisella tasolla kovan kilpailun vuoksi. Vuosittainen tulos on täysin riippuvainen perunan kasvukaudesta ja lajikkeiden markkinakehityksestä.

Yhtiö jatkoi tilikauden aikana siemenperunan tuotantoon liittyvän aeroponisen menetelmän kehittämistä. Menetelmän ansiosta uudet, lupaavat perunalajikkeet on mahdollista saada nopeammin Suomen markkinoille, minkä ansiosta riippuvuus ulkomaisista kantasiemenistä tulisi vähentyä.

Suomen Siemenperunakeskus pyrkii ylläpitämään ja edistämään vastuullisella yritystoiminnallaan siemenperunan huoltovarmuutta ja kasviterveyttä.

Suomen Viljava Oy

Suomen Viljava on Suomen suurin viljan ja agri-bulk-raaka-aineiden käsittelyyn ja varastointiin erikoistunut yritys. Se tarjoaa varastointi- ja käsittelypalveluja sekä kotimaassa että vienti-, tuonti- ja transito-kaupassa toimiville yrityksille.

SUOMEN VILJAVA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Strateginen intressi on kilpailuneutraalilla tavalla varmistaa viljan varastointi- ja käsittelymarkkinoiden toimivuus sekä ruokaketjun huoltovarmuuteen ja EU:n interventiotuomintaan liittyvien tehtävien häiriöttömyys.

Hallitus 25.3.2019

Petri Alava (pj), Anne Ilola, Esko Pyykkönen, Tomi Tanninen Tanja Viljanen

Toimitusjohtaja

Pasi Lähdetie

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	17,4	16,7
Liikevoitto	M€	4,2	4,4
Liikevoittoprosentti	%	24,2	26,5
Taseen loppusumma	M€	27,3	27,2
Omavaraisuusaste	%	74,8	74,2
Nettovelkaantumisaste	%	24,9	23,1
Oman pääoman tuotto	%	17,4	18,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,7	18,6
Osinkosumma	M€	3,7	3,3
Valtion saama osinko	M€	3,7	3,3
Investoinnit	M€	3,4	7,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		60	62
Henkilöstö Suomessa 31.12.		60	62
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/2	1/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisveroalanjälki	M€	5,1	4,4
Veroalanjälki Suomessa	M€	5,1	4,4

Sata vuotta liiketoimintaa

Yhtiön viljan käsittelyn ja varastoinnin historia ulottuu vuoteen 1918, jolloin Suomeen perustettiin Valtion Viljakonttori. Nykyisen vuonna 2002 perustetun Suomen Viljava Oy:n voidaan nähdä rakentuneen tälle 100 vuotta sitten luodulle perustalle. Juhlavuotta ennen Suomen Viljava sai valmiiksi laajan investointiohjelmansa, jolla pyrittiin vastaamaan asiakkaiden odotuksiin ja markkinoiden muutoksiin sekä kansallisten poikkeustilanteiden valmiutta vahvistettiin. Investoinnit kohdistuivat erityisesti satamatoimintojen kehittämiseen.

Yhtiön liikevaihto vahvistui vertailukaudesta 4,3 prosenttia. Liikevaihdon kasvua tuki muissa liiketoiminnoissa jatkunut myönteinen kehitys. Yhtiön liikevoitto laski hieman, johon vaikutti osaltaan vuoden 2017 laaja investointiohjelma, joka kasvatti poistojen määrää. Yhtiön liikevoittoprosentti oli 24,2 ja pääoman tuottoaste säilyi yli 15 prosentin tasalla. Yhtiön tase on säilynyt erittäin vahvana. Suomen Viljavan omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 74,8 prosenttia.

Yhtiön CO₂-päästöt vähentyivät tuotannon sivuvirtoja hyödyntämällä vuoteen 2017 nähden 10 prosentilla. Sivuvirtana syntyvän viljapölyn käyttö omassa bioenergian tuotannossa kasvoi 70 prosenttiin. Kokonaisuutena omalla bioenergiatuotannolla pystyttiin kattamaan 43 prosenttia kokonaisenergiankulutuksesta.

Viljavan kasvumahdollisuudet

Suomen Viljavan pidemmän tähtäimen tavoitteena on kasvattaa viljan käsittelyn ja varastoinnin määrää markkinaosuutta nostamalla. Bioenergiatuotteiden varastoinnista ja käsittelystä haetaan jatkossakin kasvua hyödyntämällä tehokkaammin nykyistä infrastruktuuria. Lisäksi yhtiö panostaa voimakkaasti kasviproteiinituotteiden myyntiin ja alihankintavalmistukseen. Vilja-transitossa nähdään myös kasvupotentiaalia.

Tapio Oy

Tapio tarjoaa ratkaisuja metsien ja luonnon kestävään, monipuoliseen ja vastuulliseen käyttöön. Tapio toimii neljällä liiketoimintialueella: konsultointi, tuotteistetut asiantuntijapalvelut, media ja siemenet.

TAPIO OY

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa metsätalouden käyttöön suomalaisiin olosuhteisiin sopivaa ja hyvänlaatuista metsäpuiden siemenaineistoa, niin että pitkän aikavälin huoltovarmuus huomioidaan

Hallitus 28.3.2019

Timo Piekkari (pj), Harri Lauslahti, Tuula-Riitta Markkanen, Timo Virolainen, Leena Westerholm

Toimitusjohtaja

Anne Ilola

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	9,9	9,8
Liikevoitto	M€	0,3	0,7
Liikevoittoprosentti	%	3	7
Taseen loppusumma	M€	15,0	15,2
Omavaraisuusaste	%	66,8	65,0
Nettovelkaantumisaste	%	-45,1	-55,6
Oman pääoman tuotto	%	3,3	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,2	7,6
Osinkosumma	M€	0,2	0,3
Valtion saama osinko	M€	0,2	0,3
Investoinnit	M€	0,8	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		68	57
Henkilöstö Suomessa 31.12.		68	57
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	3/2
Kokonaisverojalanjälki	M€	2,2	1,9
Verojalanjälki Suomessa	M€	2,2	1,9

Rakenteellisia uudistuksia

Tapio toteutti vuonna 2018 kaksi yhtiön strategian ja tulevaisuuden kannalta merkittävää hanketta. Yhtiö osti heinäkuun alussa Karttakeskuksen kuluttajaliiketoiminnan. Kauppa tukee yhtiön strategian kannalta tärkeää paikkatiedon yhdistämistä metsätietoon ja tämän hyödyntämistä digitaalisissa ratkaisuissa. Lisäksi yhtiö toteutti tytäryhtiöidensä fuusion loppuvuodesta, mikä yksinkertaisti yhtiörakennetta sekä edesauttaa vastaisuudessa synergioiden voimakkaampaa hyödyntämistä. Yhtiö päivitti myös strategiaansa, jonka mukaan yhtiö tuottaa palveluita suoraan loppuasiakkaille, mutta myös välissä toimiville yrityksille sekä hakee uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Yhtiön liikevaihto pysyi lähes edellisen kauden tasolla. Media-liiketoiminto tuotti yli puolet liikevaihdosta. Yhtiön kannattavuus laski ja sitä painoivat kertaerät sekä siemenliiketoiminnan tuloksen tappiollisuus. Jatkossa yhtiön osalta korostuu yhä tehokkuuden hakeminen sekä kannattava kasvu fokusoidun asiakaskunnan laajentamisen ja tuote- ja palvelukehityksen kautta. Yhtiön on tärkeä varmistaa, että tuote- ja palvelukehityksestä syntyy tulevaisuudessa kannattavaa liiketoimintaa.

Digitalisaatio ja ilmastonmuutos muokkaavat toimintakenttä

Metsäalan digitalisoituminen näkyi muun muassa Metsänhoidon suositusten digitalisointi -hankkeen käynnistymisenä. Digitalisaatio näkyi myös muussa tuote- ja palvelukehittämisessä. Yhtiö koki metsänhoidon suosituksiin parhaat käytännöt ilmastonmuutokseen sopeutumisesta talousmetissä.

Yhtiön vastuullisuustyössä korostui taloudellisen vastuun lisäksi asiakaskokemuksen parantaminen sekä henkilöstön hyvinvointiin panostaminen.

Vapo Oy

Vapo on bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Konserniin kuuluu myös kasvualustojen Euroopan markkina-johtaja Kekkilä-BVB. Ventures-liiketoiminta kehittää uusia liiketoimintaratkaisuja. Yhtiön rakentaa paraikaa ensimmäistä aktiivihiihtehtaan Ilomantsiin

VAPO OY

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa kotimaisten polttoaineiden saatavuus energiatuotannon kaikissa olosuhteissa

Hallitus 31.12.2018

Jan Lång (pj), Tuomas Hyryläinen, Juhani Järvelä, Risto Kantola, Minna Pajumaa, Minna Smedsten, Markus Tykkyläinen, Kirsi Puntila

Toimitusjohtaja

Vesa Tempakka

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	416,7	392,1
Liikevoitto	M€	30,9	20,0
Liikevoittoprosentti	%	7,4	5,1
Taseen loppusumma	M€	716,5	812,4
Omavaraisuusaste	%	49,5	43,0
Nettovelkaantumisaste	%	76,6	79,4
Oman pääoman tuotto	%	7,2	2,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,1	3,0
Osinkosumma	M€	9,0	4,0
Valtion saama osinko	M€	4,5	2,0
Investoinnit	M€	36,9	39,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		737	776
Henkilöstö Suomessa 31.12.		530	516
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/8	2/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	33,8	40,5
Verojalanjälki Suomessa	M€	24,1	28,7

Energian ja kasvualustojen myynti kasvoivat voimakkaasti

Vapo-konsernin taloudellinen kehitys tilikaudelta 1.5.2017–30.4.2018 oli varsin tyydyttävä. Konsernin liikevaihto kääntyi usean vuoden laskun jälkeen selvään nousuun. Polttoaineiden sekä lämmön ja sähkön myynti oli merkittävästi vertailukautta suurempaa. Liikevaihdon kasvu oli merkittävä Vapo Oy:ssä (+9 %) ja Neova AB:ssä (+13 %). Kekkilä-konsernin liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla.

Vapon energia-asiakkaille kehitetty tuote- ja palvelualikoima koostuu paikallisista polttoaineista ja energiantuotantoon liittyvistä lisäarvopalveluista. Kekkilän liiketoimintaa laajennettiin merkittävästi kuluvan tilikauden aikana hankkimalla siihen mukaan hollantilainen BVB Substrates.

Ventures-liiketoiminnan uusimmat liiketoimintatilat ovat turvekuidun uusiin käyttötarkoituksiin keskittyvä Vapo Fibers ja teknisten hiilten kansainvälisille markkinoille tähtäävä Vapo Carbons.

Tilikaudella 1.5.2018–30.4.2019 Vapo-konsernin liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan kasvavan BVB-hankinnan myötä.

Ympäristövastuu

Vastuu ympäristöstä on tärkeä osa Vapon jokapäiväistä liiketoimintaa. Yhtiö on toteuttanut kansainvälisestikin ainutlaatuisen ympäristövastuullisuusohjelman kaikilla turvetuotantoalueillaan. Voima- ja lämpölaitosten monivuotista kehitysohjelmaa jatkettiin öljyn käytön vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi.

Konsernin ympäristöinvestoinnit olivat 20,0 (21,1) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi yhtiö investoi energiatehokkuuteen ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseen.

VR-Yhtymä Oy

VR-Yhtymä on matkustuksen ja logistiikan palveluyritys. Yhtiö toimii pääasiassa Suomessa ja Venäjällä. Yhtiön liiketoiminnot ovat matkustajaliikenne, logistiikka, kunnossapito sekä kiinteistöt.

VR-YHTYMÄ OY

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Riittävän rautatieliikenteen jatkuvuuden varmistaminen

Hallitus 22.3.2019

Kjell Forsén (pj), Heikki Allonen, Pekka Hurtola, Roberto Lencioni, Sari Pohjonen, Kirsi Sormunen, Maija Strandberg

Toimitusjohtaja

Rolf Jansson

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	1 276,6	1 251,5
Liikevoitto	M€	151,7	110,3
Liikevoittoprosentti	%	11,9	8,8
Taseen loppusumma	M€	1 843,9	1 817,8
Omavaraisuusaste	%	68,1	67,4
Nettovelkaantumisaste	%	1,7	5,9
Oman pääoman tuotto	%	9,1	6,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,8	7,4
Osinkosumma	M€	100	100
Valtion saama osinko	M€	100	100
Investoinnit	M€	117	129
Henkilöstö yhteensä 31.12.		7 573	7 540
Henkilöstö Suomessa 31.12.		7 197	7 113
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/8	1/8
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	205,7	306,4
Verojalanjälki Suomessa	M€	198,2	293,5

Junamatkailun suosio kasvoi edelleen

Matkustusmäärät jatkoivat kasvuaan vuonna 2018. Kaukoliikenteen matkustusmäärät kasvoivat 4,4 prosenttia ja lähiliikenteen 1,7 prosenttia. Kehitykseen vaikuttivat yhtiön panostukset kilpailukyiseen hintatasoon, vuorovälien lisäämiseen, vau-nukapasiteettiin sekä asiakaskokemuksen parantamiseen. Linja-autoliikenteen kehitys oli heikom-paa matkustusmäärien laskettua 12,2 prosenttia. Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 0,9 prosent-tia ja liikevoitto 3,4 prosenttia. Koko vuoden jatku-nut hyvä suhdannetilanne nosti VR Transpointin rautatiekuljetusten volyymejä 2,7 prosenttia, mikä johti liikevaihdon lähes neljän prosentin kasvuun.

Konsernin liikevoitto kasvoi merkittävästi, mihin vaikutti pääasiassa kiinteistöjen myyntivoitot. Ope-ratiivinen liikevoitto oli 104 (99) miljoonaa euroa. Yhtiön toiminnassa korostui edelleen toimintamal-lien tehostamisen jatkaminen, mikä on fokuksena myös jatkossa yhtiön valmistautuessa raideliiken-teen kilpailun avaamiseen. Vuoteen sisältyi merkit-täviä rakenteellisia muutoksia yhtiön ilmoitettua myyvän VR-Trackin osakkeet sekä yhtiötettyä kunnossapitoliiiketoimintansa. VR-Trackin kauppa toteutui tammikuussa 2019.

Yhtiö on jatkanut vastuullisuustyön kehittämistä asiakastytytyväisyyden, turvallisuuden, ympäris-tönäkökulmien ja työntekijäkokemuksen näkökul-mista. Vuotta varjosti Kinnin ympäristöönnetto-muus.

Suunnitelmat kilpailun avaamisesta tarkentuivat

Liikenne- ja viestintäministeriö laati vuonna 2018 yhteistyössä yhtiön kanssa tarkennetun suunnitel-man rautateiden matkustajaliikenteen avaamisesta kilpailulle. Suunnitelman mukaan kilpailu avataan Etelä-Suomen taajamajunaliikenteestä, jossa ta-voitteena on aloittaa kilpailtu liikenne vuonna 2022. HSL-alueen raideliikenteen kilpailutus alkoi vuonna 2018.

1.10 Erityistehtävayhtiöt

Air Navigation Services Finland Oy

Air Navigation Services Finland Oy (ANS Finland) vastaa Suomen ilmatilan käytön hallinnasta sekä lentoreitti- ja lennonvarmistuspalveluista lentoasemilla.

AIR NAVIGATION SERVICES FINLAND OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityistehtävä

Ylläpitää ja kehittää valtion lentoreittijärjestelmää sekä lähi- ja lähestymislennonjohdon palveluja siviili- ja sotilasilmailun tarpeita varten sekä tarjota lennonvarmistuspalveluja Suomessa ja ulkomailla.

Hallitus 31.12.2018

Pertti Korhonen (pj), Teemu Penttilä, Asta Sihvonen-Punkka

Toimitusjohtaja

Raine Luojus

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	81,5	63,9
Liikevoitto	M€	6,8	9,3
Liikevoittoprosentti	%	8,4	14,5
Taseen loppusumma	M€	50,6	38,6
Omavaraisuusaste	%	39,2	42,8
Nettovelkaantumisaste	%	-68,5	-9,1
Oman pääoman tuotto	%	20,5	42,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	30,0	44,5
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	2,1	7,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		447	456
Henkilöstö Suomessa 31.12.		447	456
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/9	0/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/2	1/2
Kokonaisverojalanjälki	M€	26,2	19,6
Verojalanjälki Suomessa	M€	26,2	19,6

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

ANS Finland aloitti toimintansa 1.4.2017, jolloin lennonvarmistusliiketoiminta yhtiöitettiin Finavia Oyj:stä. Vuoden 2018 aikana valmisteltiin siirtymistä valtion uuden liikenteenohjausyhtiön Traffic Management Finland Oy:n tytäryhtiöksi.

ANS Finlandin liikevaihto vuodelta 2018 oli 81,5 miljoonaa euroa ja liikevoittoa kertyi 6,8 miljoonaa euroa. Yhtiö on ylläpitänyt työn tuottavuuden tehokasta tasoa sekä hyvää asiakastytyvyyttä. Liikenne kasvoi yli 10 prosentin vuosivauhtia ja asiakaskyselyn mukaan palvelutaso on erinomainen. Tuottavuuden lisääntyminen näkyy myös alenevina asiakasmaksuina.

Yhdessä henkilöstön kanssa kehitettyä strategiaa on implementoitu vaiheittain muun muassa lisäämällä asiantuntija- ja koulutuspalveluiden myyntiä. Strategian mukaisesti ANS Finland pyrkii kasvattamaan liiketoimintaa kehittämällä nykyisiä tuotteita ja panostamalla aktiivisesti myyntiin, parantamalla kustannustehokkuutta sekä tarjoamalla muille toimijoille uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

ANS Finlandin laadullisena tavoitteena on, etteivät sen lennonjohtojärjestelmä tai -palvelut tuota lainkaan viiveitä, ja että turvallisuus säilyy erinomaisella tasolla. Yhtiö saavutti nämä tavoitteet myös vuonna 2018.

Vastuullinen toiminta

Yhteiskuntavastuu on ANS Finlandin toiminnan luonteesta johtuen luonnollinen osa yhtiön toimintakulttuuria ja yhtiön identiteettiä. Yhtiön eettiset periaatteet, arvot, strategia, riskienhallintapolitiikka, valtioneuvoston ohjeistus sekä lennonvarmistusalan kansainvälinen regulaatio ohjaavat konkreettisesti yhtiötä ja sen henkilöstöä toimimaan vastuullisesti kaikissa tilanteissa. Yhtiö noudattaa valtioneuvoston vahvistamia palkitsemista valtionyhtiöissä koskevia ohjeita.

A-Kruunu Oy

A-Kruunu Oy on yleishyödyllinen vuokralorakennuttaja. Yhtiön rakennuttamistoiminta käynnistyi vuonna 2014. Yhtiöllä oli vuoden 2018 lopussa omistuksessa 793 kohtuuhintaista asuntoa Helsingin seudulla. Tavoitteena on lisätä tuotantoa 800 asuntoon vuodessa.

A-KRUUNU OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Ympäristöministeriö

Erityistehtävä

Rakennuttaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja suurimmilla kasvuseuduilla

Hallitus 18.3.2019–

Matti Vtilo (pj), Eero Saastamoinen, Sinikka Mustakari, Teppo Salmikivi, Jaana Parviainen ja Ari Eschner

Toimitusjohtaja

Jari Mäkimattila

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	4,9	3,6
Liikevoitto	M€	1,3	0,8
Liikevoittoprosentti	%	26,7	23,5
Taseen loppusumma	M€	177,9	128,4
Omavaraisuusaste	%	17,4	24,1
Nettovelkaantumistas	%	362,6	200,0
Oman pääoman tuotto	%	0,1	0,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,0	0,9
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	51,1	48,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		12	10
Henkilöstö Suomessa 31.12.		12	10
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/3	1/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	8,6	5,2
Verojalanjälki Suomessa	M€	8,6	5,2

Toiminnan nopea kasvu jatkuu

Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 4,9 miljoonaa euroa (3,6) ja taseen loppusumma vuoden lopussa 177,8 miljoonaa euroa (128,4). Toimintavuoden aikana aloitettiin 481 asunnon (374) rakentaminen ja valmistui 296 asuntoa (215).

Yhtiön erityistehtävänä on ollut rakennuttaa normaaleja korkotukivuokra-asuntoja omaan omistukseen Helsingin seudulle kohtuullisilla kustannuksilla ja vuokratasolla. Vuonna 2018 A-Kruunu aloitti 481 pitkän korkotuen vuokra-asunnon rakentamisen. Helsingin seudulla aloitettiin yhteensä noin 1 930 vastaavan asunnon rakentaminen, joten A-Kruunun osuus aloituksista oli noin 25 prosenttia. A-Kruunu on toteuttanut kohtuuhintaista asuntorakentamista laajasti koko Helsingin seudulla ja sillä on valmiina, rakenteilla tai suunnitteilla asuntokohde 13:sta seudun 14:sta kunnasta. Valmistuneiden kohteiden kysyntä on ollut suurta ja asuntojen käyttöaste oli 99,6 prosenttia (99,5).

Eduskunta hyväksyi vuoden 2019 talousarvioon 50 miljoonaa euroa käytettäväksi A-Kruunu Oy:n pääomitukseseen. Pääomitukseseen liittyen yhtiön vuosittainen asuntotuotantomäärätavoite nostettiin 800 asuntoon vuonna 2021 ja yhtiön toiminta-alue laajennettiin Helsingin seudun ohella suurimmille kaupunkiseuduille. Lisäksi asetettiin määrällinen tavoite puurakentamiselle.

Yhtiö on aktiivinen asumisen kehitystoiminnassa. Sillä on käynnissä koehanke, jossa vertaillaan puu- ja betonirakentamista ja tehdään seurantatutkimus valmistumisen jälkeiseltä kahdelta vuodelta. Lisäksi sillä on käynnissä hankkeet urbaanien lapsiperheiden kerrostaloksi ja ryhmävuokrausasuntokonseptin kehittämiseksi.

Asukasvaihtuvuus oli 13 prosenttia (12,3) ja asukastytyväisyyskyselyssä arvioksi tuli 3,72/5 (3,99/5).

Alko Oy

Alkon tehtävä on huolehtia sille alkoholilaissa yksinoikeudeksi säädetyn alkoholijuomien vähittäismyynnin harjoittamisesta. Myymäläverkosto kattaa koko maan 359 myymälällä ja verkkokaupalla. Verkostoa täydensi 70 noutopistettä.

ALKO OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö

Erityistehtävä

Alkoholilain (1102/2017) 23 §:ssä säädetty erityistehtävä: Alkoholihaittojen vähentäminen.

Hallitus 26.4.2018

Harri Sailas (pj), Juhani Eskola, Kuisma Niemelä, Kirsi Paakkari, Pekka Perttula, Ulrika Romantschuk, Kirsi Varhila, Sini Heikkinen (hlö) ja Riina Väntsi (hlö)

Toimitusjohtaja

Leena Laitinen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	1 153,6	1 174,8
Liikevoitto	M€	46,0	52,6
Liikevoittoprosentti	%	4,0	4,5
Taseen loppusumma	M€	261,8	271,2
Omavaraisuusaste	%	34,8	31,7
Nettovelkaantumisaste	%	-128,2	-147,4
Oman pääoman tuotto	%	41,7	50,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	52,4	65,2
Osinkosumma	M€	30	32
Valtion saama osinko	M€	30	32
Investoinnit	M€	10,1	7,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 690	2 646
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 690	2 646
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5/2	5/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	653,2	644,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	653,2	644,7

Vastuullista myyntiä

Alkon myymälöissä kävi 55,3 miljoonaa asiakasta ja yhtiö on Kansallisen asiakaspalvelututkimuksen mukaan tarjonnut asiakkaille parasta palvelua vuodesta 2011 ja sijoitus kaupan alan ensimmäisenä yrityksenä säilyi myös vuonna 2018 (Taloustutkimus Oy).

Myymälöiden ikärajatarkistuksissa 4,6 miljoonaa asiakasta todisti täysi-ikäisyytensä, päihtymysepäilytarkistuksia tehtiin 0,5 miljoonaa ja välittämisepäilytarkistuksia 0,3 miljoonaa. Myymälöiden ikärajatarkastusten onnistumista mittaava mystery shopping -tulos 95 prosenttia ylitti sille asetetun tavoitteen 93 prosenttia.

Suomalaisista 59 prosenttia pitää Alkon erityisasemaa hyvänä tapana rajoittaa alkoholihaittojen laajuutta (Kantar TNS Oy ja THL 2019).

Alkon strategia päivitettiin vuonna 2018. Yhtiön missiona on Maailman vastuullisin tapa myydä alkoholia.

Alko toimii yhteistyössä eri järjestöjen kanssa alkoholihaittojen ehkäisemiseksi. Alko jatkoi vuonna 2018 Selvästi hyvää työtä ja Lasten seurassa -ohjelmien toteutusta.

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy

CSC on suomalainen tietotekniikan osaamiskeskus, joka tuottaa kansainvälisesti korkeatasoisia ICT-asiantuntijapalveluita tutkimukselle, koulutukselle, kulttuurille, julkishallinnolle ja yrityksille.

CSC – TIEEEN TIEOTEKNIKAN KESKUS OY

Valtion omistussuus

70 %

Omistajaohjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Erityistehtävä

Ylläpitää ja kehittää keskitettyä tietotekniikkainfrastruktuuria ja tarjota kansallisia tietotekniikkapalveluita

Hallitus 1.1.2018 kevät

Mirjami Laitinen (pj), Mika Hannula, Anu Harkki, Pentti Heikkinen, Heikki Mannila, Jouko Paaso, Veera Sylvius

Toimitusjohtaja

Kimmo Koski

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	44,9	40,5
Liikevoitto	M€	1,8	1,6
Liikevoittoprosentti	%	3,9	3,8
Taseen loppusumma	M€	31,1	26,4
Omavaraisuusaste	%	33,0	27,6
Nettovelkaantumisaste	%	-349,3	-314,0
Oman pääoman tuotto	%	31,2	39,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	39,1	49,6
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,6	0,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		351	317
Henkilöstö Suomessa 31.12.		351	317
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/11	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	2/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	17,2	15,5
Verojalanjälki Suomessa	M€	17,2	15,5

Tutkimuksen ja koulutuksen ratkaisuja

Vuoden 2018 keskeisiin kehitystoimenpiteisiin kuului OKM:n Datanhallinnan ja laskennan kehittämisohjelman 33 miljoonan euron infrastruktuurihankinnat (DL2021-hanke). Myös kansallisen tutkimuksen ja opetuksen tietoverkon Funetin runkoverkon infrastruktuurihankinnat toteutettiin erinomaisin tuloksin.

Vuonna 2018 aloitettiin kansallisen korkeakoulu- ja tutkimusverkko Funetin "Funet 2020" -elinkaari-päivityksen laiteasennukset. Verkon päivitystyö on edennyt hyvin ja aikataulussaan. CSC osallistui myös yhteispohjoismaisen NORDUnet-verkon uudistuksen suunnitteluun.

Yhtiö käynnisti yhteistyössä korkeakoulujen kanssa Ideapankki-palvelun korkeakoulutuksen ja tutkimuksen toimijoiden kehitysideoiden keräämiseen ja edistämiseen. Yhtiö solmi myös Kansallisarkiston ja Kansalliskirjaston kanssa kolmivuotisen kumppanuussopimuksen tekoälyn hyödyntämisestä.

VIRTA-julkaisutietopalvelussa käynnistettiin kansallisten julkaisutietojen siirto EU:n rahoittamaan OpenAIRE-palveluun, joka tarjoaa väylän avoimeen tieteseen Euroopassa. Avointen oppimateriaalien käytön edistämiseen käynnistettiin OKM:n, Opetushallituksen ja CSC:n välinen yhteistyöhanke, joka edistää avointen oppimateriaalin käyttöä kansallisella tasolla.

Digitalisoinnin tukeminen

CSC toimittaa valtiolle ja kunnille kokonaisvaltaisia tiedonhallinnan ja hyödyntämisen ratkaisuja tiedolla johtamisen ja yhteentoimivuuden tueksi.

CSC:n rooli valtionhallinnon kehityshankkeiden kumppanina vahvistui mm. valtionavustusten haun kehittämisessä, kuntien ja maakuntien taloustietojen keruussa, tiedon analysoinnin ja raportoinnin ja tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien selvittämisessä, eSuomi-hankkeissa sekä genomikeskuksen suunnittelussa.

Finnpilot Pilotage Oy

Finnpilot Pilotage tuottaa luotsauspalveluja kaikilla luotsattaviksi määrätyillä väylillä Suomen aluevesillä sekä Saimaalla päätarkoituksenaan alusliikenteen turvallisuuden edistäminen ja ympäristöhaittojen ehkäisy.

FINNPILOT PILOTAGE OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Huolehtia luotsauspalveluiden tarjonnasta sekä muista luotsauslaissa säädettyistä luotsaukseen liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla.

Hallitus 25.3.2019

Seija Turunen (pj), Johanna Karppi, Markus Katara, Tuula-Riitta Markkanen, Petri Peltonen

Toimitusjohtaja

Kari Kosonen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	40,3	38,1
Liikevoitto	M€	3,7	2,6
Liikevoittoprosentti	%	9,1	6,9
Taseen loppusumma	M€	26,3	27,5
Omavaraisuusaste	%	66,1	69,5
Nettovelkaantumisaste	%	-29,9	-34,3
Oman pääoman tuotto	%	16,3	11,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	20,0	13,0
Osinkosumma	M€	3,5*	4,7*
Valtion saama osinko	M€	3,5*	4,7*
Investoinnit	M€	2,3	2,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		324	315
Henkilöstö Suomessa 31.12.		324	315
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	13,2	12,9
Verojalanjälki Suomessa	M€	13,2	12,9

Sisältää pääoman palautusta 2,0 ja 3,6 miljoonaa euroa

Hyvä vuosi takana

Vuosi 2018 oli taloudellisesti yhtiön osakeyhtiöajan paras. Liikevaihto nousi yli 40 miljoonan euron ja kannattavuus oli liikevoittoprosentilla mitattuna 9,1 (6,9). Liikevaihdon ja kannattavuuden kasvu tulivat kasvaneesta kysynnästä, sillä yhtiö säilytti luotsauksen hinnat edellisen vuoden tasolla. Myös vuoden 2019 luotsauksen hinnat on päätetty pitää ennallaan.

Hintojen säilyessä ennallaan jo kolmatta vuotta, on yhtiön tuloskehityksen kannalta oleellista, että se toimii kustannustehokkaasti ja että tehokkuutta parannetaan jatkuvasti.

Luotsattujen merimailien määrä kasvoi 5,5 (4,6) prosentilla. Kasvusta huolimatta yhtiö pystyi säilyttämään erinomaisen palvelutason ja kykeni hoitamaan palvelun asiakkaille 99,9 (99,9) prosenttisesti ajallaan.

Toiminta kehittyy

Emäsalossa joulukuussa 2017 sattunut traaginen onnettomuus vaikutti yhtiön toimintaan vuoden 2018 ajan. Korjaavia toimenpiteitä toteuttiin vuoden kuluessa.

Finnpilot lanseerasi vuoden aikana asiakkaille uuden palvelukanavan, PilotOnlinen.

Luotsauslaki mahdollistaa nyt etäluotsauskokeilut, ja keväällä 2019 käynnistyy laaja Sea for Value -tutkimushanke, jossa yhtiö on mukana kehittämässä etäluotsausta. Yhtiön kannalta on tärkeää verkostoitua uusien teknologoiden kehittäjien kanssa. Etäluotsausuhanke on tästä esimerkki, koska hanke edellyttää laajaa yhteistyötä merenkulun toimijoiden kesken.

Myös kalustoa uusitaan. Vuonna 2019 valmistuu ensimmäinen itseohjautuva nopea luotsivene ja yhtiö aloittaa myös sähkö- ja dieselkäyttöisen hybridi-kutterin ja etäohjattavan kutterin rakentamisen.

Finnvera Oyj

Finnvera on Suomen valtion omistama erityisrahoitusyhtiö ja virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA). Finnvera vahvistaa suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tarjoamalla lainoja, takauksia ja vientitakuuta.

FINNVERA OYJ

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Eriyistehtävä

Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA).

Hallitus 31.12.2018

Pentti Hakkarainen (pj), Tomi Lounema (I varapj), Terhi Järvikare (II varapj), Kirsi Komi, Ritva Laukkanen, Pirkko Rantanen-Kervinen, Antti Zitting

Toimitusjohtaja

Pauli Heikkilä

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€		
Liikevoitto	M€	100	109
Kulu-tuotto -suhde	%	29,3	27,2
Taseen loppusumma	M€	11 039	10 337
Omavaraisuusaste	%	12,3	12,7
Vakavaraisuussuhde*, Tier 1	%	27,2	25,3
Oman pääoman tuotto	%	7,4	8,5
Koko pääoman tuotto	%	0,9	1,1
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	-	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.		357	379
Henkilöstö Suomessa 31.12.		357	379
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	37,5/ 62,5%	50/ 50%
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	57/43%	57/43%
Kokonaisverojalanjälki	M€	10,6	9,8

*Kotimaan toiminta

Finnveran tulos selvästi positiivinen

Finnvera Oyj:llä oli vuoden 2018 lopussa noin 25 700 asiakasta ja sen vastuukanta oli pk- ja midcap -rahoituksessa 2,3 miljardia euroa (2,5). Suuryritykset-liiketoiminnan vientitakuiden ja erityistakausten vastuukanta sisältäen vastuut ja tarjousvastuut oli 23,3 miljardia euroa (22,2). Finnvera rahoitti pk- ja midcap-rahoituksessa vuonna 2018 noin 2 600 aloittavaa yritystä ja noin 2 300 kasvu-yritystä sekä myötävaikutti yli 7 700 uuden työpaikan syntymiseen.

Finnveran yritysvastuu keskittyy neljään kattoteemaan, jotka ovat Finnveran rooli yhteiskunnassa, oman toiminnan vaikutukset, vastuullinen rahoittaminen sekä sidosryhmäyhteistyö.

Suuryritykset-liiketoiminnassa suurimmat vastuut olivat alus- ja telakka- sekä tele- ja metsäteollisuussektorilla. Finnveran toiminnalle on asetettu itsekannattavuustavoite. Konsernin tulos tilikaudelta 2018 oli 98 miljoonaa euroa (107). Konsernin kulu-tuotto-suhde vuonna 2018 oli 29,3 prosenttia (27,2). Finnvera on tuloverovapaa. Työ- ja elinkeinoministeriön asettamasta yhdeksästä elinkeinopoliittisesta tavoitteesta kahdeksan toteutui ja yksi ei toteutunut.

Finnveran kotimaan toiminnan vakavaraisuuden tulee olla riittävä (vähintään 15 %) yhtiön riskinkantokyvyn varmistamiseksi ja rahoituksen hankintakulujen pitämiseksi kohtuullisina. Finnvera-konsernin kotimaan toiminnan vakavaraisuus oli vuoden 2018 lopussa 27,2 prosenttia (25,3). Finnveran viennin rahoituksen vakavaraisuudelle ei ole asetettu vaatimusta. Jos vakavaraisuus lasketaan vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahaston varat ja valtiontakuurahasto huomioiden, viennin rahoituksen arvioitu Tier 1 -vakavaraisuus olisi alle 8,0 prosenttia (<8,0).

Ministeriö seuraa viennin rahoituksen oman pääoman vaadetta, jossa otetaan huomioon toiminnan riskit, suurimpana riskinä luottoriskit.

Finrail Oy

Finrail Oy:n liiketoimintoja ovat rautatieliikenteen ohjauspalvelut, matkustajainformaatiopalvelut, ratatöiden ja liikenteen yhteensovittaminen, sähköradan käyttökustointi sekä rautatieliikenteen hallintaan liittyvät lisäarvopalvelut.

FINRAIL OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö

Eriyστεhtävä

Rautatieliikenteen ohjauspalvelujen tasapuolinen varmistaminen

Hallitus 31.12.2018

Pertti Korhonen (pj), Yrjö Poutiainen, Kirsi Nuotto

Toimitusjohtaja

Pertti Saarela

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	36,0	36,0
Liikevoitto	M€	1,8	2,4
Liikevoittoprosentti	%	5,0	6,5
Taseen loppusumma	M€	13,5	12,5
Omavaraisuusaste	%	45,4	37,2
Nettovelkaantumisaste	%	-138,5	-170,7
Oman pääoman tuotto	%	27,0	49,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	33,1	60,9
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,2	0,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		448	414
Henkilöstö Suomessa 31.12.		448	414
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/5	2/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/2	2/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	14,5	14,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	14,5	14,7

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Finrail Oy:n lisäksi Finrail-konserniin kuuluu sen kokonaan omistama Finlogic Oy. Konsernin liikevaihto vuodelta 2018 on 36,0 miljoonaa euroa (36,0) ja liikevoitto 1,8 miljoonaa euroa (2,4). Konserni saavutti tuloksellisen tavoitteensa.

Yhtiön toiminnan laajeneminen kilpailuneutraliteetin varmistamiseksi jatkui vuonna 2018 kasvustrategian mukaisesti. Pieksämäen, Joensuun, Imatrankosken, Kotkan ja Riihimäen ratapihojen liikenteenohjaus siirtyi Finrail Oy:n vastuulle.

Eduskunta hyväksyi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalvelujen yhtiöittämisen kesällä 2018. Finrail Oy:lle siirtyi liiketoimintasiirrolla 1.1.2019 raideliikenteen liikenteenohjaukseen liittyvä järjestelmäomaisuus sekä immateriaaliset oikeudet. Virastosta siirtyi Finrailiin palvelukseen 15 henkilöä. Samassa yhteydessä Finrail Oy siirtyi uuden Traffic Management Finland Oy:n tytäryhtiöksi valtion liikenteenohjauskonserniin.

Yritysvastuu

Finrail Oy:n yritys vastuussa keskeisellä sijalla on vastuu turvallisesta rautatieliikenteestä. Vuoden 2018 aikana valtion rataverkolla ei tapahtunut yhtään Finrail Oy:n liikenteenohjauksesta aiheutuneita törmäyksiä, suistumisia tai vakavia onnettomuuksia. Yhtiölle yritys vastuuta merkitsee myös vastuunottoa henkilöstöstä, sidosryhmistä, ympäristöstä ja toiminnan kannattavuudesta. Yritysvastuuta ohjaavat arvot, strategia, riskienhallintapolitiikka sekä valtioneuvoston yritys vastuun raportointin ohjeistukset.

Vuonna 2018 henkilöstön työterveyttä ja -hyvinvointia edistettiin monin eri keinoin ja yhtiön sairauspoissaoloprosentti laski. Terveystalon kanssa jatkettiin yhteistyötä tuki- ja liikuntaelsairauksien ennaltaehkäisemiseksi ja jatkettiin terveysvalmennuksia.

Governia-konserni

Governia on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tasetta käytetään pörs-sin ulkopuolisiin omistuksellisiin järjestelyihin. Yhtiön tehtävänä on myös kehittää sen omistuksessa olevia yhtiöitä.

GOVERNIA-KONSERNI

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Toimiminen valtion sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin

Hallitus 22.3.2019

Ilpo Nuutinen (pj), Niclas Köhler, Taina Susiluoto, Helena Tarkka

Toimitusjohtaja

Maaret Heiskari

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	41,3	44,8
Liikevoitto	M€	16,8	12,7
Liikevoittoprosentti	%	40,7	28
Taseen loppusumma	M€	203	191
Omavaraisuusaste	%	69,7	65
Nettovelkaantumisaste	%	8,1	13,7
Oman pääoman tuotto	%	12,5	7,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	9,2	6,4
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	66,5	2,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		22	23
Henkilöstö Suomessa 31.12.		22	23
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	n/a	n/a
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/1	2/2
Kokonaisveroalanjälki	M€	2,5	5,1
Veroalanjälki Suomessa	M€	3,5	5,1

Erityistehtävän aktiivista toteuttamista

Tilikauden lopussa Governian omistuksessa oli kolme täysin omistettua tytäryhtiötä; Kruunuasunnot Oy, Pietarin Suomi Talo Oy ja Gok Oy.

Governia myi 15 prosentin omistuksensa Raskone Oy:stä maaliskuussa 2018 valtion luovuttua yhtiön omistuksesta. Lisäksi Governia toteutti Suomi-talon hankintaan liittyvät järjestelyt suunnitellun omistus- ja hallintarakenteen mukaisesti kevään aikana. Kauppa perustui Suomen ja Venäjän valtioiden väliseen valtiosopimukseen, joka ratifioitiin alkuvuodesta 2018. Suomi-talon liiketoimintakonseptia kehitettiin vuoden aikana. Käyttöasteen nosto ja konseptin kehittämisen jatkaminen on painopisteenä myös jatkossa.

Kruunuasunnot jatkoi uudistetun strategiansa mukaisesti asuntokantansa kehittämistä käynnistämällä uusia asuntohankkeita ja kehittämällä omistuksessaan olevaa tontti- ja kiinteistökantaa. Yhtiö sai päätökseen asunto-osakeyhtiömuotoisten tytäryhtiöiden fuusion emoyhtiöön. Kruunuasunnot toteutti kesällä 2018 kaupan, jossa yhtiö myi 316 asunnon kokonaisuuden kotimaiselle kiinteistösijoitusyhtiölle. Omaisuuden myynnit sekä hyvin kehittynyt vuokrausaste ja kulujen hallinta tukivat yhtiön tuloskehitystä. Yhtiö teki tilikauden aikana investointipäätökset kahden uudiskohteen aloittamisesta Tampereelle. Tilikauden aikana käynnissä ollut uudiskohde Jyväskylään valmistuu maaliskuussa 2019. Puolustusvoimille vuokrattujen asuntojen määrä jatkoi odotetusti laskuaan. Tilikauden lopussa asuntoja oli vuokrattu puolustusvoimille 587 (752).

Governia-konsernin tulokseen vaikuttivat tilikaudella useat kertaluontoiset, osittain laskennalliset erät. Emoyhtiön kannalta keskeinen merkitys on rahoitustuotoilla, jotka pysyivät suhteellisen vakaina.

Hansel Oy

Hansel on valtion yhteishankintayksikkö, joka tarjoaa asiakkailleen palveluita ja tuotteita koskevia yhteishankintasopimuksia ja hankintojen asiantuntijapalveluita.

HANSEL OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Hansel Oy on yhteishankintayksikkö, jonka tehtävänä on lisätä tuottavuutta julkiseen hallintoon ja toimia vaikuttavien ja vastuullisten julkisten hankintojen edelläkävijänä.

Hallitus 1.1.2019

Timo Laitinen (pj), Anna-Maija Karjalainen, Katariina Kemppainen, Rami Metsäpelto, Jukka Hämäläinen

Toimitusjohtaja

Anssi Pihkala

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	10,9	10,4
Liikevoitto	M€	-0,7	0,2
Liikevoittoprosentti	%	-6,3	2,0
Taseen loppusumma	M€	18,7	19,3
Omavaraisuusaste	%	83,2	84,4
Nettovelkaantumisaste	%	-107,0	-97,1
Oman pääoman tuotto	%	-4,2	1,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-4,2	1,4
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,2	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		95	94
Henkilöstö Suomessa 31.12.		95	94
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	3,6	3,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	3,6	3,7

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Yhteishankintoina tehtävien hankintojen määrä jatkoi kasvua päätyen 895 miljoonaan euroon. Euro-määräisesti eniten hankintoja tehtiin kategorioissa: IT-laitteet, konsultointipalvelut ja energia.

Asiantuntijapalveluiden myynti kasvoi 1,7 miljoonaan euroon, josta 1,4 liittyi kilpailuttamispalveluihin ja 0,3 hankintatoimen kehittämispalveluihin. Asiakkaille kilpailutettujen hankkeiden hankinta-arvo ylsi noin 600 miljoonaan euroon.

Yhtiön asiakastytyväisyys oli korkealla tasolla. Hanselin palvelumaksu laski edelleen ja oli 0,99 prosenttia vuonna 2018 (edellisenä vuotena 1,03 %). Hansel on vahvistanut rooliaan valtion hankintatoimen uudistajana ja hankintoihin liittyvien digitaalisten palvelujen tarjoajana. Hansel jatkoi edelleen analyytiikkapalvelujen kehitystyötä.

Vuotta 2018 leimasi vahvasti valmistautuminen yhdistymiseen KL-Kuntahankinnat Oy:n kanssa. Neuvottelut alkoivat alkuvuonna Kuntahankintojen aloitteesta ja johtivat nopeassa tahdissa sulautumissuunnitelman ja yhdistymissopimuksen tekemiseen toukokuussa 2018. Yhtiöiden omistajat, Suomen valtio ja Suomen Kuntaliitto, näkivät koko julkisen sektorin yhteishankintayksikön tuovan merkittävää etua asiakaskunnalle sekä hankintaosaamisen kehittämisen näkökulmasta että laajemman palvelutarjonnan kautta. Lisäksi volyymin keskittämisen aikaansaa jo sinällään säästöjä. Fuusion uskotaan toteutuvan vuoden 2019 aikana.

Hanselille vastuullisuus on tärkeä arvo ja vastuullisuuden osa-alueet ovat vahvasti mukana kaikessa toiminnassa. Yhtiön vastuullisuusraportissa kerrotaan laajasti vastuullisuustyöstä. Hansel tekee säännöllisesti yhteistyötä Euroopan valtioiden keskeisten yhteishankintayksiköiden kanssa.

Haus Kehittämiskeskus Oy

HAUS avasi yhteiskehittämänsä Valtion digitaalisen oppimisympäristön (eOppiva) ja kehitti uuden kumppaniratkaisun HAUS as a Service sekä kasvatti kotimaan liiketoiminnan liikevaihtoa € 1,1 miljoonaa (31%).

HAUS KEHITTÄMISKESKUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

HAUS kehittämissäkeskus Oy:n tehtävänä on tuottaa koulutus- ja kehittämissäpalveluita valtion virkamiehille sekä niihin liittyvä liiketoiminta. HAUS tukee valtionhallintoa ja virastoja toiminnan uudistamisessa sekä vahvistaa asemaansa hallinnon ja osaamisen kehittämisen keskeisenä toimijana.

Hallitus 1.1.2019

Hannu Mäkinen (pj), Ilona Lundström, Pauli Forma, Susanna Niinistö-Sivuvirta, Paula Laine

Toimitusjohtaja

Kyösti Väkeväinen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	6,4	6,1
Liikevoitto	M€	-0,2	0,1
Liikevoittoprosentti	%	-3,6	1,7
Taseen loppusumma	M€	5,6	4,1
Omavaraisuusaste	%	38,4	51,6
Nettovelkaantumisaste	%	-351,2	-143,1
Oman pääoman tuotto	%	-29,4	9,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-19,0	8,0
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		37	30
Henkilöstö Suomessa 31.12.		34	28
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5/1	3/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/2	2/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	1,4	1,2
Verojalanjälki Suomessa	M€	1,4	1,2

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Vuonna 2018 jatkettiin uuden 2017 julkaistun strategian toimeenpanoa. Strategisia tavoitteita ovat valtionhallinnon kumppanuudet, kotimaan liiketoiminnan volyymin kasvu sekä uudet kehittämissäkumppanuudet. Keväällä 2018 Valtionvarainministeriön (VM) omistajaohjauksen kautta nousi tavoitteina esiin HAUSin roolin kehittäminen kohti Valtion digitaalisen oppimisen keskusta sekä panostaminen johtamisohjelmien kehittämiseen ja maa-kuntien osaamisen kehittämiseen.

Valtion digitaalinen oppimisympäristö (eOppiva) avattiin käyttäjille maaliskuussa. Oppimisympäristö on yhteiskehitetty hankkeen ympärille luodun ohjausryhmän, verkoston ja muiden virastojen kanssa.

Virastokumppanuuksien kehittämiseksi HAUS kehitti uuden kumppaniratkaisun HAUS as a Service (HaaS) -mallin. Lokakuussa allekirjoitettiin VM:n sopimus Sitralta siirtyvien Uudistuja -ohjelmien toteuttamisesta. HAUSille siirtyi Valtiokonttorista laatujohtamisen ja Common Assessment Framework ratkaisut marraskuusta alkaen. HAUSin oppilaitos-yksikkö jatkoi erikosammattitutkintokoulutusta.

HAUS jatkoi vahvaa panostustaan kansainväliseen yhteistyöhön. Uusia hankkeita alkoi Turkissa, Montenegrossa, Tansaniassa, Latviassa ja Kreikassa. Montenegron valtionhallinnon henkilöstön kehittämishanke oli Suomen ensimmäinen hanke maassa. Latvian ja Kreikan hankkeet käynnistyivät EU:n rakenteellisten uudistusten tuella, joka on suhteellisen uusi toimintamuoto jäsenmaiden välillä. Lisäksi HAUS lähti mukaan Erasmus+-yhteistyöhön Latvian ja Puolan kanssa.

Hevosopisto Oy

Hevosopisto Oy:n erityistehtävänä on hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ylläpito, alan koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen, hevosurheilun valtakunnallisen valmennuskeskuksen ylläpito sekä hevosjalostuksen ja -kasvatuksen edistäminen.

HEVOSOPISTO OY

Valtion omistusosuus

25 %

Omistajaohjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Erityistehtävä

Hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ja hevosurheilun valtakunnallisen valmennuskeskuksen ylläpito

Hallitus 31.5.2018

Thomas Stenius (pj), Kari Haimi, Jouni Kangasniemi, Terhi Koipijärvi, Vesa Mäkinen, Jarmo Pynnönen, Fred Sundwall

Toimitusjohtaja

Pauliina Mansikkamäki

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	7,7	7,2
Liikevoitto	M€	0,3	0,0
Liikevoittoprosentti	%	3,2	0,2
Taseen loppusumma	M€	5,0	4,6
Omavaraisuusaste	%	75,6	76,0
Nettovelkaantumisaste	%	-53,3	-38,9
Oman pääoman tuotto	%	4,7	0,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,0	1,0
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,1	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		73	79
Henkilöstö Suomessa 31.12.		73	79
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5	1
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1	6
Kokonaisveroalanjälki	M€	0,6	0,8
Veroalanjälki Suomessa	M€	0,6	0,8

Uudella strategialla oikeaan suuntaan

Hevosopiston vuosi oli täynnä vireää toimintaa. Uusi Täyttä hevoselämää 2020 -strategia valmistui elokuussa. Strategia haastaa koko opiston muuttamaan ja tavoittelee kansainvälistä tasoa niin opetuksessa, urheilussa, olosuhteiden parantamisesta sekä asiakaskeksisyydessä. Vastuullisuus nousee myös esille monin eri tavoin: taloudenpidossa, henkilöstöpolitiikassa ja ympäristöasioissa. Strategian valmistumista seurasi välittömästi tarve varmistaa henkilöstön strateginen osaaminen. Hallitus päättikin käynnistää strategisen kehittämisohjelman sekä tämän seurauksena käytiin koko henkilöstöä koskeneet toiminnalliset yhteistoimintaneuvottelut.

Hevosopisto onnistui julkisissa rahoitushakemuksissa hyvin ja sai mm. ammatillisen koulutuksen strategiarahoitusta, Pomo-kiltarahoitusta muutostoimintamallin sekä laatujärjestelmän kehittämiseen rahoitusta.

Ammatillinen koulutuksen reformi tuli voimaan vuoden 2018 alusta. Opetuksen hallinnon prosessit on uudistettu kokonaan ja opettajille on järjestetty koulutusta mm. henkilökohtaistamisen tiimoilta. Opetuksen ja oppimisen prosesseja ja toimintamalleja on kehitetty tiiviissä yhteistyössä alueen muiden koulutustoimijoiden, työelämän edustajien ja HAMK:n kanssa.

Tarve kustannusrakenteen entistä reaaliaikaisempaan seurantaan on ennakoinnin ja tiedolla johtamisen kannalta oleellisen tärkeää. Vuoden 2018 alusta Hevosopiston taloushallintopalvelut on ulkoistettu.

Kuluva vuosi on sujunut Hevosopiston valtakunnallisella hevosurheilun valmennuskeskuksella erittäin hyvin. Takana on erinomaisesti hoidetut kansainväliset mestaruuskilpailut. Hevosopiston ravitalli teki huipputuloksen ja talli on saatu täyteen asiakaskaiden hevosia. Hevosopisto osallistui HAMK:n järjestämälle koulutusviennin edistämismatkalla Kii-nassa.

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus Oyj tuottaa rahoituspalveluja kuntasektorille ja valtion tukemaan asuntotuotantoon. Kuntarahoituksen omistajia ovat kunnat, Kuntien eläkevakuutus sekä valtio. Kuntarahoitus hankkii rahoituksensa kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta.

KUNTARAOHITUS OYJ

Valtion omistusosuus

16 %

Omistajaohjaus

Ympäristöministeriö

Erityistehtävä

Turvata valtion tukeman asuntojen uustuotannon ja perusparannuksen edullinen rahoitus.

Hallitus 28.3.2019

Helena Walldén (pj), Minna Helppi, Markku Koponen, Jari Koskinen, Kari Laukkanen, Vivi Marttila, Tuula Saxholm, Maaria Eriksson ja Raija-Leena Hankonen

Toimitusjohtaja

Esa Kallio

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	239,1	204,1
Liikevoitto	M€	190,0	198,4
Liikevoittoprosentti	%	79,5	97,2
Taseen loppusumma	M€	35 677	34 738
Omavaraisuusaste	%	4,2	3,9
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin	%	88,0	75,5
Oman pääoman tuotto	%	10,8	12,6
Koko pääoman tuotto	%	0,4	0,5
Osinkosumma	M€	6,3	6,3
Valtion saama osinko	M€	1,0	1,0
Investoinnit	M€	-	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.		151	134
Henkilöstö Suomessa 31.12.		151	134
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/4	4/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	5,7	4,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	5,7	4,7

Keskeinen rooli kohtuuhintaisessa asuntorahoituksessa jatkuu

Kuntarahoitus antoi uusia lainoja 3,0 mrd. eurolla (2,4 mrd. eurolla) ja sen lainakanta nousi 22,3 mrd. euroon (21,2 mrd. euroa). Lainoista 45 % on asuntoyhteisöille, 35 % kunnille ja loput kuntien yhtiölle tai kuntayhtymille. Kuntarahoitus konsernin liikevoitto ennen veroja oli 190,0 milj. euroa (198,4 milj. euroa). Kuntarahoituksen tavoitteena ei ole voiton maksimointi.

Kuntarahoituksen erityistehtävänä on turvata valtion tukeman asuntojen uustuotannon ja perusparannuksen edullinen rahoitus. Vuonna 2018 valtion tukemaa asuntotuotantoa aloitettiin noin 8 600 asuntoa, mikä oli 6 % enemmän kuin vuonna 2017. Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskus hyväksyi uusia korkotukilainoja yhteensä 1 383 miljoonaa euroa. ARA:n tilastojen perusteella Kuntarahoituksen myöntämien lainojen osuus uusista korkotukilainoista lainoista oli noin 80 %, joten sen rooli valtion tukeman asuntotuotannon rahoittajana on keskeinen. Uusissa vuokra- ja asumisoikeustalojen korkotukilainoissa kaikkien lainojen keskikorko lainan alussa oli 0,72 % (0,82 %). Valtion tukeman asuntotuotannon rahoitus oli historiallisen edullista, mikä johtui ennen kaikkea matalasta korkotasosta.

Kuntarahoitus on nostanut vihreää rahoitusta noin 1,1 mrd euroa ja vuoden aikana käynnistyi 12 vihreän rahoituksen asuntohanketta.

Solidium Oy

Solidium omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävissä pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Yhtiö toimii markkinaehtoisesti ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täytyessä.

SOLIDIUM OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Erityistehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä listatuissa yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistusten taloudellista arvoa.

Hallitus 11.9.2018

Harri Sailas (pj), Timo Ahopelto, Eija Ailasmaa, Aaro Cantell, Markku Hyvärinen, Paula Lehtomäki, Marjo Miettinen, (13.3.2019 Kimmo Viertola Paula Lehtomäen tilalle)

Toimitusjohtaja

Antti Mäkinen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	-4,6	-4,6
Tilikauden voitto	M€	349,6	304,6
Taseen loppusumma	M€	9 092,9	8 919,7
Omavaraisuusaste	%	88	85
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	%	8,3	32,4
Hallinnointikulusuhde	%	0,06	0,07
Substanssiarvo	M€	8 009,9	7 626,3
Osinkosumma	M€	351,0	307,0
Valtion saama osinko	M€	351,0	307,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		11	11
Henkilöstö Suomessa 31.12.		11	11
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/4	1/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	232	3
Verojalanjälki Suomessa	M€	230	-2

Taloudellinen kehitys tilikaudella

Solidiumin tilikausi on 1.7.–30.6. Yhtiölle ei kerry liikevaihtoa. Solidiumin liikevoitto tilikaudella oli noin -4,6 (-4,6) miljoonaa euroa. Solidium otti käytön tilikauden alusta kirjanpitoikäisittelyyn, jossa osakkeet arvostetaan taseessa käypään arvoon ja muutokset kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Solidiumin tekemät markkinaoperaatiot

Solidium toteutti tilikauden aikana osakemyyntejä yhteensä 1 416 miljoonalla eurolla. Solidium myi Outokummun osakkeita syksyllä 2017 noin 36 miljoonalla eurolla. Helmikuussa 2018 Solidium myi SSAB:n osakkeita noin 151 miljoonalla eurolla ja loput omistamansa Telia Companyn osakkeet 517 miljoonalla eurolla. Yhtiö myi Sampo maaliskuussa 2018 noin 466 miljoonalla eurolla sekä kesäkuussa Stora Enson R-osaketta noin 246 miljoonalla eurolla.

Myyntien ohella Solidium on tilikauden aikana hankkinut osakkeita yhteensä 958 miljoonalla eurolla. Solidium jatkoi sijoittamista Konecranesiin ja osti yhtiön osakkeita yhteensä 88 miljoonalla eurolla. Yhtiön suurin sijoitus oli kun se hankki 845 miljoonalla eurolla Nokian osakkeita alkuvuonna 2018. Telian osakkeita luopuminen osaltaan mahdollisti sijoituksen Nokian osakkeisiin. Solidium osti 25 miljoonalla eurolla Stora Enson A-sarjan osakkeita kesäkuussa 2018 samanaikaisesti R-sarjan osakkeiden myynnin kanssa. Tämän seurauksena Solidiumin ääniosuus yhtiössä säilyi samana. Tilikauden jälkeen Solidiumin on lisännyt omistusta edelleen Konecranesissa ja sijoittanut uutena yhtiönä Nokian Renkaiisiin.

Solidiumin hallitusvalinnat

Syksyllä 2017 päivitetyn strategian keskeisin muutos liittyy aktiivisempaan omistajarooliin. Tämän mukaisesti Solidiumin tavoitteena on, että pidemmällä aikavälillä Solidiumilla on hallituspaikka jokaisen yhtiönsä hallituksessa.

SoteDigi Oy

Loppuvuodesta 2017 perustettu SoteDigi -kehitysyhtiö vastaa kansallisesti kehitettäviin sosiaali- ja terveydenhuollon uusiin digitaalisiin ratkaisuihin liittyvien hankkeiden ja hankintojen toteuttamisesta ja niitä tukevasta kehittämisestä.

SOTEDIGI OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia asiakas- ja potilastietojärjestelmä- sekä muita ratkaisuja.

Hallitus 1.1.2019

Hannu Leskinen (pj), Siv Schalin, Juha Majanen, Visa Honkanen, Taru Kuosmanen, Liisa-Maria Voipio-Pulkki, Tapio Niskanen

Toimitusjohtaja

Harri Hyvönen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	-1,7	0,0
Liikevoittoprosentti	%		
Taseen loppusumma	M€	89,2	89,9
Omavaraisuusaste	%	99,2	100,0
Nettovelkaantumisaste	%	-99,1	-100,0
Oman pääoman tuotto	%	-1,8	
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,8	
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,2	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		21	
Henkilöstö Suomessa 31.12.		21	
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5/2	
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	1/2
Kokonaisverojalanjälki	M€	0	
Verojalanjälki Suomessa	M€	0	

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Yhtiön ensimmäisiä tehtäviä perustamisen jälkeen oli määrittää yhtiön hankesalkku. Hankesalkun sisällön valinta tehtiin alkuvuoden aikana. Ensimmäiset rekrytoinnit olivat huhti–toukokuussa, jolloin kehitysjohtaja ja toimitusjohtaja aloittivat. Toukokuussa aloitettiin neuvottelut ODA-hankkeen Omaolo-palvelun siirrosta 14 kunnan konsortiolta yhtiölle ja Omaolo hanketoimisto siirtyi SoteDigille elokuussa.

Yhtiön rekrytointien painopisteenä oli projektien johtamisessa ja arkkitehtuuriosaamisessa sekä oleellisten tukitoimintojen käynnistämisessä. Laatu-, viestintä- ja taloustoimintojen vetäjät aloittivat työnsä alkusyksyn aikana. Omaolo-palvelun kannalta auditoitava laatujohtajajärjestelmä on välttämätön, koska käyttöön otettavan järjestelmän määrittäminen on lääketieteellinen laite. Elokuussa yhtiöön rekrytoitiin arkkitehti ja lokakuussa julkistettiin kehittämismalli, joka korostaa avoimen arkkitehtuurin rakentamista ja kansallisen kokonaisarkkitehtuurin toteutusta.

Toukokuussa kolmen jäsenen hallitusta täydennettiin neljällä jäsenellä. Hallitus kokoontui kerran kuukaudessa pois lukien heinäkuu. Asiakasneuvottelukunta kokoontui säännöllisesti 18 maakunnan ja STM:n edustajien toimesta. Hankkeiden ohjausta varten käynnistettiin marraskuussa hanketoimintaryhmä. Strategiatyö aloitettiin elokuussa ja viimeistellään kevään aikana. Yhtiön liiketoimintamalli päivitettiin lokakuun aikana. Yhtiön taloudellinen tilanne ollut tarkastelujaksona vakaa.

Omaolo otetaan käyttöön helmikuussa 2019. Asukkaan digipalvelut -hankkeessa siirtyi kansallisen 116117 päivystysapu-konseptin kehitystyö SoteDigille STM:lta. Myös esiselvitys ja suunnittelu Asukkaan neuvonta ja ohjaus -projektista aloitettiin. Tietojohtamisen hankkeessa tehtiin esiselvitys ja hankesuunnitelma yhdessä Viman kanssa.

STUK International Oy

Yhtiö tarjoaa ydinenergian ja säteilyn käytön turvallisuuden asiantuntija-palveluita ja toimii läheisessä yhteistyössä Säteilyturvakeskuksen (STUK) kanssa. Asiakkaita ovat ulkomaiset säteily- ja ydinturvallisuudesta vastaavat viranomaiset ja muut julkisen sektorin toimijat.

STUK INTERNATIONAL OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö

Erityistehtävä

Palvelumyynnin tarkoitus on tuottaa voittoa omistajalleen Suomen valtiolle ja edesauttaa Säteilyturvakeskuksen osaamisen kehittymistä.

Hallitus 31.12.2018

Ilona Lindholm (pj), Petteri Tiippana, Kirsi Alm-Lytz, Jorma Aurela, Ilpo Nuutinen

Toimitusjohtaja

Pekka Ottavainen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	7,4	0,6
Liikevoitto	M€	1,5	-0,1
Liikevoittoprosentti	%	19,8	-17,6
Taseen loppusumma	M€	5,4	9,0
Omavaraisuusaste	%	32,6	74,1
Nettovelkaantumisaste	%	-191,0	-118,1
Oman pääoman tuotto	%	50,3	-18,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	122,7	-10,8
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		1	1
Henkilöstö Suomessa 31.12.		1	1
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m		
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	
Kokonaisverojalanjälki	M€		
Verojalanjälki Suomessa	M€		

Yhtiön toiminta

Yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti mahdollistaa STUK:n kansainvälisten asiantuntijapalvelujen myynti liiketaloudellisesti kannattavasti ja markkinaehtoisesti. Yhtiön asiantuntijapalveluiden tuottaminen perustuu alihankintaan. Tärkein yhteistyökumppani on Säteilyturvakeskus (STUK). Tuotettavien palveluiden laadullinen tavoite on sama – niiden tulee olla ”kuin STUK:n tekemiä”. Tämä otetaan erityisesti huomioon valikoitaessa STUK:n rinnalle muita alihankkijoita.

STUK International Oy:n tavoitteena on olla kansainvälisesti arvostetuin ydinenergian ja säteilyn käytön turvallisuutta koskevia asiantuntijapalveluita valtiollisille organisaatioille tuottava yritys. Palvelumyynnin tarkoitus on tuottaa voittoa omistajalleen Suomen valtiolle. Konsultointitehtävät monipuolisissa kansainvälisissä ympäristöissä kehittävät myös STUKin omaa osaamista ja kokemusta tukien samalla osaamisen säilymistä myös kotimaisen viranomaistyön tarpeisiin.

Ydinenergiaan liittyvän palvelutarjonnan rinnalla panostetaan myös säteilyn käytön turvallisuuden, ympäristön säteilyvalvonnan ja valmiustoiminnan asiantuntemuksen vientiin ja mahdollisuuksien mukaan ydinmateriaalivalvonnan ja turvajärjestelyjen konsultointitehtäviin. Yhtiö kehittää asiantuntijapalveluihin perustuvia tuotteita ydinenergian ja säteilyn käytön turvallisuuteen liittyen.

Toisena toimintavuonna yhtiö on jatkanut asiantuntijapalveluiden toimittamista riippumattoman ja kansainvälisten vaatimusten mukaisen ydinvoimaviranomaistoiminnan kehittämiseksi Saudi-Arabiaan. Yhteistyötä STUKin kanssa on syvennetty ja lisäksi on panostettu yhtiön kansainväliseen markkinointiin.

Suomen Erillisverkot Oy

Suomen Erillisverkot -konserni on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluita kaikissa olosuhteissa.

SUOMEN ERILLISVERKOT OY

Valtion omistususuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Julkisen hallinnon viranomaisten käytössä olevien ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien tietoliikenneverkkojen sekä muiden turvaverkkojen rakentaminen ja operointi.

Hallitus 29.3.2019

Ilpo Nuutinen (pj), Teemu Anttila, Leena Hellfors, Arja Lehtonen, Janne Koivukoski, Maria Nikkilä ja Hannu Kauppinen

Toimitusjohtaja

Timo Lehtimäki

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	97,4	93,2
Liikevoitto	M€	-2,4	5,9
Liikevoittoprosentti	%	-2,5	6,3
Taseen loppusumma	M€	256,3	263,8
Omavaraisuusaste	%	86,7	85,7
Nettovelkaantumisaste	%	-7,8	-11,0
Oman pääoman tuotto	%	-1,8	1,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,2	2,6
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	20,4	23,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		345	318
Henkilöstö Suomessa 31.12.		345	318
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/7	0/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	17,5	14,7
Verojalanjälki Suomessa	M€	17,5	14,7

Konserni kehittyi monipuolisesti

Suomen Erillisverkot -konsernin strategisena tavoitteena on, että Suomi on edelläkävijä turvallisuustoimijoiden yhteistyössä. Konsernin turvallisuuskriittiset ICT-palvelut varmistavat arjen toimivuutta koko Suomessa.

Konsernin toimintaa kehitettiin kolmen palvelualueen jaottelulla: tilannekuva-, tietoliikenne- ja kone-salipalvelut. Konserni toteutti vuonna 2018 useita yritysostoja. Tammikuussa 2018 Deltagon Oy siirtyi Erillisverkkojen 100-prosenttiseen omistukseen, jolla Erillisverkot vahvisti tietoturvaosaamistaan. Vuonna 2018 toteutettiin myös yhteisomistusjärjestely SSH Communication Securityn kanssa, jossa perustettiin Kyberleijona-yhteisyritys palomuuritek-nologian kaupallistamiseksi. Järjestelyn tarkoituksena oli varmistaa strategisen tietoturvateknologian säilyminen suomalaisessa omistuksessa. Vuoden lopussa Erillisverkot hankki Cinia Oy:ltä liiketoimintakauppana Lioncloud-pilvipalvelun.

Viranomaiseverkko Virven käyttö laajeni vuonna 2018. Virve on siirtymässä historiansa suurimpaan muutosvaiheeseen, kun se siirtyy asteittain laajakaistaiseksi, mikä tuo Virven käyttäjille laajemmat palvelut.

Vuonna 2018 tehtiin organisaatiouudistus, jonka tavoitteena on parantaa organisaatorakenteen toimivuutta asiakkaiden suuntaan, parantaa hallinnon tehokkuutta sekä valmistautua tulevaisuuden haasteisiin.

Taloudellinen tulos

Konsernin liikevaihto kasvoi 97,4 miljoonaan euroon (93,2). Liikevoitto heikentyi -2,4 miljoonaan euroon (5,9), mikä johtui erityisesti kertaluonteisista eristä. Konsernin omavaraisuusaste oli 86,7 %, joten konserni on hyvin vakavarainen.

Suomen Ilmailuopisto Oy

Suomen Ilmailuopisto on ammatillinen erikoisoppilaitos, joka kouluttaa ammattilentäjiä Suomen liikenneilmailun tarpeisiin ja kehittää ilmailualan koulutusta. Yhtiö myy lisäksi ilmailualan koulutuspalveluja sekä muita ilmailuun liittyviä palveluita.

SUOMEN ILMAILUOPISTO OY

Valtion omistussuus

49,5 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Ilmailualan koulutusta antavan oppilaitoksen ylläpitäminen

Hallitus 29.3.2019

Kai-Petteri Purhonen (pj), Ari Kuutschin, Tuula Lybeck ja Juho Sinkkonen

Toimitusjohtaja

Juha Siivonen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	10,2	9,5
Liikevoitto	M€	0,1	0,5
Liikevoittoprosentti	%	1,0	4,8
Taseen loppusumma	M€	19,3	19,0
Omavaraisuusaste	%	94,8	95,4
Nettovelkaantumisaste	%	-34,1	-34,8
Oman pääoman tuotto	%	0,6	2,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,6	2,7
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,6	1,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		45	45
Henkilöstö Suomessa 31.12.		45	45
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/3	1/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	3,4	2,8
Verojalanjälki Suomessa	M€	3,4	2,8

Yhtiö vastasi lentäjätarpeeseen

Liikenneilentäjien tarve Suomessa on pysynyt korkealla tasolla uusien lentäjien tarpeen ollessa noin 50–100 vuodessa. Yhtiön suunnitelmana on kouluttaa vuosittain noin 50 lentäjää. Vuonna 2018 alkoi lisäksi koulutusprojekti, jonka aikana vuosina 2018–2021 on tarkoitus kouluttaa 8 helikopterilentäjää kasvavan pelastushelikopteritoiminnan tarpeisiin.

Porin lentokentän säännöllisen reittiliikenteen loppuminen vuonna 2018 vaikutti Porin lentokentän palveluista yhtiölle aiheutuviin maksuihin. Porin reittiliikenteen tulevilla aikatauluilla ja mahdollisella uudelleen käynnistymisellä tulee olemaan vaikutus yhtiölle aiheutuviin maksuihin myös jatkossa.

Yhtiön liikevaihto kasvoi 10,2 (9,5) miljoonaan euroon. Valtionosuus on yhtiön merkittävin tulorahoituksen lähde ja sen osuus yhtiön liikevaihdesta oli noin 75 %. Yhtiön liikevoitto heikkeni 0,1 miljoonaan euroon. Koulutusmyynnin liikevaihto kasvoi 2,0 miljoonaan euroon (1,7). Yhtiö ei jaa osinkoa omistajilleen.

Vastuullisuus on turvallisuutta ja ympäristövastuuta

Ilmailuopiston yritys vastuussa korostuvat lentoturvallisuus ja ympäristöasiat. Lentoturvallisuus on yhtiössä erinomaisella tasolla ja yhtiöllä on käytössä kansainvälisiin määräyksiin perustuva turvallisuusjohtamisjärjestelmä, joka kattaa lentotoiminnan lisäksi työturvallisuus- ja ympäristöriskit.

Merkittävin ympäristövaikutus on lentokoulutuksesta aiheutuvilla päästöillä. Yhtiö on uusinnut lentokalustoaan ja siten pienentänyt merkittävästi polttoaineenkulutusta. Suuri osa koulutuksesta tapahtuu simulaattoreissa, joilla ei käytännöllisesti katsoen ole lainkaan ympäristövaikutuksia.

Suomen Malmijalostus Oy

Suomen Malmijalostus Oy:n (aiemmin Terrafame Group Oy) erityistehtävä laajennettiin kattamaan suomalaisen akku- ja kaivostuomalan kehittämisen. Tytäryhtiö Terrafame Oy on yhtiön merkittävin omaisuuserä.

SUOMEN MALMIJALOSTUS OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Akku- ja kaivostuomalan kehittäminen ja omistaminen.

Hallitus 24.4.2018

Janne Känkänen (pj), Juha Majanen, Minna Pajumaa.
Lisäksi 15.10.2018 alkaen: Eeva Ruokonen, Antti Kumm

Toimitusjohtaja

Matti Hietanen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	325,8	220,0
Liikevoitto	M€	2,3	-7,9
Liikevoittoprosentti	%	0,7	-3,6
Taseen loppusumma	M€	788,4	694,5
Omavaraisuusaste	%	59,7	53,3
Nettovelkaantumistas	%	-16,9	-14,7
Oman pääoman tuotto	%	-7,5	-5,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,3	1,4
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	85,2	92,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		677	699
Henkilöstö Suomessa 31.12.		677	699
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/4	-
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	1/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	20,5	-15,8
Verojalanjälki Suomessa	M€	20,5	-15,8

Suomen Malmijalostus Oy:n tavoitteena on nostaa suomalaisesta kaivosteollisuudesta saatavia hyötyjä toimialan valtio-omistuksen kautta sekä nostamalla jalostusastetta. Yhtiö omistaa tytäryhtiö Terrafame Oy:stä noin 72 prosenttia, Keliber Oy:stä noin 24 prosenttia sekä Sotkamo Silver AB:stä noin 2 prosenttia. Lisäksi yhtiö on lainanantajana vaihtovelkakirjoissa Ferrovan Oy:lle. Suomen Malmijalostus Oy kartoittaa myös uusia toimialan sijoituskohteita Suomessa. Yhtiön tavoitteena on myös luoda Suomeen intergroitu arvoketju litiumioniakujen komponenttien ja raaka-aineiden, kuten kennojen ja katodimateriaalien, tuottamiseksi. Tällöin saataisiin suomalaisista mineraaleista kansantaloudellisesti suurin arvo ja hyöty sekä edistettäisiin kansainvälisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Täysi tuotantotaso saavutettiin

Tytäryhtiö Terrafame Oy saavutti täyden käynnin tuotantotason. Yhtiö tuotti nikkeliä 27 377 tonnia ja sinkkiä 61 608 tonnia. Käyttökate oli 32,8 miljoonaa euroa. Terrafame Oy teki päätöksen investoida 240 miljoonaa euroa akkukemikaalilaitoksen rakentamiseksi. Investoinnin myötä yhtiö suuntaa tuotantoaan tulevaisuudessa kasvaville akkukemikaalimarkkinoille. Terrafame Oy:n keskeisimmät haasteet liittyvät metallien maailmanmarkkinoilla tapahtuvaan kehitykseen sekä valuuttakursseihin.

Yhteiskuntavastuu konkretisoituu Terrafame Oy:ssä työ- ja ympäristöturvallisuudessa. Ympäristöön ja lähivesiin liittyvät riskit ja vaikutukset ovat vähentyneet viime vuosista ja esimerkiksi sulfaattipäästöjen osalta Terrafame Oy käytti vain 21 prosenttia koko vuoden luvamukaisesta päästökiintiöstään. Poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus oli 7,2 tapaturmaa/miljoonaa työtuntia (v. 2017: 3,5).

Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi)

Suomen Teollisuussijoitus Oy on valtion pääomasijoitusyhtiö, jonka tehtävänä on suomalaisten yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan kehittäminen. Tesi sijoittaa kohdeyrityksiin suoraan ja pääomasijoitusrahastojen kautta.

SUOMEN TEOLLISUUSSIJOITUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen, elinkeinoelämän uudistaminen ja kasvuyritysten luominen.

Hallitus 8.3.2018

Kimmo Jyllilä (pj), Marika af Enehjelm, Pauli Kariniemi, Jyrki Mäki-Kala, Mika Niemelä (vpj), Annamarija Paloheimo, Riitta Tiuraniemi

Toimitusjohtaja

Jan Sasse

Tunnuslukuja		2018	2017
Pääomasijoitusten nettovoitot	M€	89,7	68,7
Liikevoitto	M€	67,7	80,2
Liikevoittoprosentti	%	75,6	116,6
Taseen loppusumma	M€	1 030,5	1 020,3
Omavaraisuusaste	%	96,6	95,9
Nettovelkaantumisaste	%	-38,4	-46,2
Oman pääoman tuotto	%	5,5	6,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,9	8,5
Osinkosumma	M€	16,0*	0
Valtion saama osinko	M€	16,0*	0
Investoinnit	M€	146,6	88,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		36	32
Henkilöstö Suomessa 31.12.		36	32
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/5	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	25,2	15,0
Verojalanjälki Suomessa	M€	25,2	15,0

*Maksettu vuoden 2018 aikana

Pääomasijoitusmarkkinat kehittyivät myönteisesti 2018

Tesin vuoden 2018 sijoitussitoumukset ja suorat sijoitukset olivat 121 miljoonaa euroa. Yhtiön hallinnoimat pääomasijoitukset olivat vuoden lopussa 1 209 miljoonaa euroa. Sijoituskohteena oli 87 rahastoa ja 48 suoraa kohdeyritystä.

Suomalaisiin alku- ja kasvuvaiheen rahastoihin sijoittava 150 miljoonaa euroa Kasvurahastojen Rahasto (KRR) III teki sijoituksia vuoden aikana neljään rahastoon. Yhteensä KRR-rahastot ovat tähän mennessä sijoittaneet 26 rahastoon. Vuoden 2017 loppuun mennessä rahastot olivat sijoittaneet yhteensä 200 yritykseen, jotka työllistivät yhteensä 18 000 henkilöä ja synnyttivät liikevaihtoa lähes 3 miljardia euroa.

Tesin sijoitusohjelmat ovat kohdennettuja panostuksia strategisille kasvualoille tai muulla tavoin elinkeinoelämän rakenteita uudistaville aloille. Vuoden aikana Kansainväliset kanssasijoittajat -sijoitusohjelma tuli kokonaan sijoitetuksi ja Uudistuva teollisuus -sijoitusohjelma lähes kokonaan sijoitetuksi. Kaivossijoitusohjelma puolestaan siirrettiin sijoituskohteineen Suomen Malmijalostus Oy:lle. Vuoden lopulla käynnistettiin uusi kiertotalouden sijoitusohjelma, johon kohdennettiin pääomia 75 miljoonaa euroa.

Tesi allekirjoitti kesäkuussa 2018 Euroopan investointipankin kanssa sopimuksen Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) kanavoitavan 50 miljoonaa euroa sijoitusmandaatin hallinnoinnista. Kaiken kaikkiaan ohjelma mahdollistaa noin 200 miljoonaa euroa sijoitukset kasvu- ja kansainvälistymishankkeisiin.

Tesin kohdeyritysten työpaikkojen kokonaismäärä kasvoi vuosina 2015–2017 yli 8000 työpaikalla. Niiden liikevaihto Suomessa kasvoi vuoden 2017 aikana 23 prosenttia. Tesi panosti erityisesti yritys vastuun ja vaikuttavuustavoitteiden jalkauttamiseen. Yhtiö mm. toteutti vaikuttavuuspilotin Upright Projectin kanssa.

Tesiä koskevassa laissa on asetettu pitkän tähtäimen kannattavuustavoite. Sijoitussalkun korkeasta riskiprofilista huolimatta yhtiön tulos on ollut vuoden 2014 jälkeen voitollinen. Yhtiön tulos oli tilikaudella 55 miljoonaa euroa.

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy

SYK Oy on kampuskehittäjä, joka omistaa ja kehittää korkeakoulukampusten kiinteistöjä pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Yhtiö tarjoaa asiakkailleen tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita tilaratkaisuja.

SUOMEN YLIOPISTOKIINTEISTÖT OY

Valtion omistusosuus

33,33 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Kiinteistöjen ja toimitilojen hallinta ja vuokraaminen pääasiallisesti tutkimus- ja koulutustoimintaan sekä näitä tukevaan yritystoimintaan yliopistojen pitkäjänteisen toiminnan turvaamiseksi.

Hallitus 24.1.2019

Päivi Mikkola (pj), Sami Yläoutinen, Riitta Juutilainen, Essi Kiuru, Heli Huhtala, Keijo Hämäläinen

Toimitusjohtaja

Mauno Sievänen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	159,5	150,9
Liikevoitto	M€	46,0	38,8
Liikevoittoprosentti	%	28,8	25,7
Taseen loppusumma	M€	1 357,1	1 268,8
Omavaraisuusaste	%	45,5	47,7
Nettovelkaantumisaste	%	106,7	103,5
Oman pääoman tuotto	%	4,6	3,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,6	3,2
Osinkosumma	M€	18,6	14,9
Valtion saama osinko	M€	6,2	4,9
Investoinnit	M€	95,4	116,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		30	36
Henkilöstö Suomessa 31.12.		30	36
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/5	0/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	1/5
Kokonaisverojalanjälki	M€	23,2	20,9
Verojalanjälki Suomessa	M€	23,2	20,9

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy hoiti yliopistojen kiinteistövarallisuutta vastuullisesti ja yliopistojen toimintaa pitkäjänteisesti turvaten. Laaja-alaiset kiinteistökehitystoimet jatkuivat korjausrakentamisen ohella myös vuonna 2018. Tuloskehitys pysyi vakaana.

Yhtiö panosti voimakkaasti oppimisympäristöihin sekä yliopistojen toimintaa tukevan yritystoiminnan lisäämiseen kampuksilla. Vuokralaisista vuonna 2018 jo lähes 10 prosenttia oli muita kuin yliopistoja ja korkeakouluja.

Vuoden 2018 merkittävimmät vuokraustoiminnan saavutukset olivat Turussa Aurumin uudisrakennuksen sekä Medisiina A–C:n peruskorjausta koskevien vuokrasopimusten solmiminen. Vapaiden tilojen vuokrausten osalta merkittävimpiä olivat Lappeenrannan Skinnarilan kampuksen vapaiden tilojen vuokraaminen perusopetukselle (LPR kaupunki) sekä yksityiselle päiväkodille sekä Tampereen Hervannan kampuksella tilojen vuokraaminen niinikään perusopetukselle (TRE kaupunki).

Marraskuussa 2018 yhtiö laski liikkeelle ensimmäisenä kiinteistöalan toimijana ja kaiken kaikkiaan kolmantena toimijana Suomessa vihreän joukkovelkakirjalainan eli Green Bondin. Joukkovelkakirjalaina otettiin markkinoilla erittäin hyvin vastaan ja se turvaa osaltaan yhtiön kilpailukykyistä rahoitusta sekä vahvistaa yhtiön asemaa yhtenä edelläkävijäyhtiönä vastuullisuuden ja kestävän kehityksen saralla.

Ylläpitotoiminnan keskeisinä painopistealueina ovat olleet energianhallinta, kuntoarvioiden pohjalta päivitetty ja toteutetut vuosikorjaushjelmat sekä ylläpidon toimintamallien mukaisen toiminnan varmistaminen.

Olosuhderiskienhallinta säilyi edelleen erittäin hyvällä tasolla. Kiinteistöjen energiahallintaan panostaminen oli voimakasta ja tällä saralla saavutettiin erinomaisia tuloksia vuonna 2018.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on yksi Euroopan johtavista tutkimus- ja teknologiaorganisaatioista. Se auttaa yrityksiä kasvamaan ja yhteiskuntaa menestymään soveltavan tutkimuksen keinoin.

TEKNOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS VTT OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan toimeenpanotehtävät

Hallitus 31.12.2018

Aaro Cantell (pj), Heli Antila, Matti Hietanen, Kari Knuutila, Harri Leiviskä, Kaija Pehu-Lehtonen, Tuija Pulkkinen

Toimitusjohtaja

Antti Vasara

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	159,8	153,2
Liikevoitto	M€	-7,8	-18,2
Liikevoittoprosentti	%	-4,9	-11,9
Taseen loppusumma	M€	260,0	243,5
Omavaraisuusaste	%	59,0	58,5
Nettovelkaantumisaste	%	-79,0	-60,8
Oman pääoman tuotto	%	11,6	-13,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,4	-14,2
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	9,0	22,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 041	2 081
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 041	2 081
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	6/3	5/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki		35,1	39,5
Verojalanjälki Suomessa		35,1	39,5

VTT Oy:n toiminta vuonna 2018

VTT:n tavoitteena on luoda vaikuttavuutta tieteellillä ja teknologisella huippuosaamisella yhdessä kumppaneiden kanssa. Vuonna 2018 VTT uudisti toimintaansa vaikuttavuuden ja osaamisen erinomaisuuden varmistamiseksi strategisten kehitysohjelmien avulla. VTT käynnisti kahdeksan kansainvälistä innovaatioekosysteemiä, joiden kumppaniverkostoissa kehitetään ratkaisuja älykkään energian, biotalouden, synteettisen biologian, tulevaisuuden ravinnon, ennakoidun terveydenhuollon, autonomisten järjestelmien, teollisuuden uudistamisen ja elektroniikkateollisuuden haasteisiin. Ekosysteemit ovat tehokas alusta globaalien haasteiden ratkaisemiseksi, sillä ne varmistavat yhteistyön huippututkimuksen tarjoamien ratkaisujen ja elinkeinoelämän tarpeiden välille. Kaikissa VTT:lle asetetuissa vastuullisuutta kuvaavissa mittareissa saavutettiin tavoitteet. VTT liittyi Climate Leadership Coalitionin jäseneksi.

VTT on jatkanut investointeja merkittäviin pilotointi- ja tutkimusympäristöihin. Bioruukin Biomassakeskus valmistui keväällä 2018, ja Vihreän kemian keskuksen rakennustyöt alkoivat syksyllä.

Bioruukki toimii alustana Digital Fibre -liiketoiminta-ekosysteemille, jonka tavoitteena on luoda digitaalisen biotalouden innovaatioalusta. VTT on laajentanut kansainvälistä yhteistyötä tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäytöstä, esimerkkinä Ruotsin tutkimuslaitos RISEn kanssa biotalous. VTT:n Ydinturvallisuustaloon on investoitu lisää kuumakammioihin. Tampereen toimitilamuuutosten yhteydessä tehtiin strategisia uudistuksia kokeelliseen toimintaan. Osasta järeitä tutkimusvalmiuksia luovuttiin ja samalla investoitiin digitaalisiin ja virtuaaliavusteisiin tutkimusympäristöihin. Osana elektroniikkateollisuuden uudistamisen (Renewal of Finnish Electronics initiative) -ekosysteemiä Espoon puhdasti-loissa (Micronova) uusitaan ja parannetaan tutkimuksen sekä valmistustoiminnan mahdollisuuksia. Oulussa painetun elektroniikan tutkimusinfrastruktuuria on kehitetty ja parannettu uudella ladontalinjalla.

Teollisen Yhteistyön Rahasto Oy

Finnfund edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Yhtiö on kaupallista rahoitusta täydentävä riskirahoittaja ja kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin.

TEOLLISEN YHTEISTYÖN RAHASTO OY, FINNFUND

Valtion omistusosuus

94,1 %

Omistajaohjaus

Ulkoministeriö

Erityistehtävä

Finnfund edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita.

Hallitus 20.03.2019

Ritva Laukkanen (pj), Tuukka Andersén, Sinikka Antila, Kristiina Kuvaja-Xanthopoulos, Pirita Mikkonen, Lars-Erik Schörling, Antero Toivainen, Tuula Ylhäinen

Toimitusjohtaja

Jaakko Kangasniemi

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	-11,9	-10,2
Liikevoittoprosentti	%	-	-
Taseen loppusumma	M€	553,9	463,7
Omavaraisuusaste	%	46,4	52,6
Nettovelkaantumisaste	%	95,5	68,7
Oman pääoman tuotto	%	0,8	0,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,9	13,4
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	-	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.		80	76
Henkilöstö Suomessa 31.12.		80	76
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	5/3	5/3
Kokonaisverojalanjälki	M€	0,15	0,57
Verojalanjälki Suomessa	M€	0	0

Finnfundin sijoitukset kasvussa

Finnfundin sijoitussalkku kasvoi kertomusvuonna noin 25 prosenttia ja tulos pysyi positiivisena toiminnan kasvaessa. Yksi sijoitussalkun kasvun mahdollistaja on valtion loppuvuonna 2016 myöntämä 130 miljoonan euron vaihtovelkakirjalaina. Finnfundin osakepääomaa korotettiin myös kertomusvuonna 10 miljoonalla eurolla. Vuoden aikana Finnfund teki 26 uutta sijoituspäätöstä, josta 24 kohdistui alemman keskitulotason tai sitä köyhempiin kehitysmaihin.

Kehitysvaikutukset keskiössä

Finnfundin rooli Suomen kehityspolitiikan tärkeänä instrumenttina on korostunut hallituskauden lisärahoituksen myötä. Sijoitusten kehitysvaikutuksia ja riskejä seurataan laajasti eri sidosryhmien toimesta. Yhtiön hallintoa on vahvistettu etenkin ympäristö-, yhteiskunta- ja ihmisoikeusriskien hallinnoimisen ja sijoitusten kehitysvaikutusten arvioimisen vahvistamiseksi.

Finnfund on saavuttanut ulkoministeriön asettamat keskeiset tavoitteet. Se on ylittänyt tavoitteet kulkien myönteisiä kehitysvaikutuksia ja toiminnan kustannustehokkuutta.

Ulkoministeriö teetti riippumattoman arvion kehitysrahoitusyhtiön Finnfundin toiminnasta vuonna 2018. Arvion mukaan Finnfund on onnistunut sijoittamaan yhä enemmän köyhimpiin maihin ja vaikeisiin sektoreihin säilyttäen samalla taloudellisen kannattavuutensa. Myönteisimmät kehitysvaikutukset ovat yhtiön maa- ja metsätalouteen kohdistuvissa sijoituksissa.

Tietokarhu Oy

Yhtiön keskeisin tehtävä vuonna 2018 oli Verohallinnon tietojärjestelmien lakisääteisten muutosten toteuttaminen ja siten verotuksen oikeellisuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen. Lisäksi yhtiö tuki osaltaan Verohallinnon uuden Valmis-ohjelmiston käyttöönottoa.

TIETOKARHU OY

Valtion omistusosuus

20 % (ääniosuus 80 %)

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Eriyistehtävä

Tietokarhu Oy vastaa osaltaan siitä, että Verohallinnon tietojärjestelmät mahdollistavat verotuksen toimittamisen ajallaan ja oikein.

Hallitus 13.2.2019

Tomi Hytönen (pj), Tarja Rautio, Mari Näätsaari, Monica Ek-Lindblom, Tiina Häkkä

Toimitusjohtaja

Pekka Liutu

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	32,8	29,1
Liikevoitto	M€	7,2	4,6
Liikevoittoprosentti	%	21,9	15,7
Taseen loppusumma	M€	16,2	16,2
Omavaraisuusaste	%	37,7	25,1
Nettovelkaantumisaste	%	0,0	0,0
Oman pääoman tuotto	%	112,0	98,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	144,0	122,6
Osinkosumma	M€	2,2	3,7
Valtion saama osinko	M€	0,4	0,7
Investoinnit	M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		137	164
Henkilöstö Suomessa 31.12.		137	164
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	67,7/ 33,3 %	28,6/ 71,4%
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	80/ 20 %	42,9/ 57,1%
Kokonaisverojalanjälki	M€	8,1	7,8
Verojalanjälki Suomessa	M€	8,1	7,8

Katsaus vuoden 2018 tapahtumiin

Yhtiön taloudellinen tulos säilyi hyvänä asteittain alenevasta kysynnästä huolimatta ja mahdollisti ylimääräiset hinnanalennukset Verohallinnolle. Yhtiön palvelutaso säilyi hyvänä ja myös mitattu asiakastytyväisyys säilyi selvästi vertailuryhmiä korkeammalla tasolla.

Verohallinnon nykyisten järjestelmien korvaaminen Valmis-hankkeen myötä valmisohjelmistolla pienentää asteittain yhtiön palvelujen kysyntää. Henkilöstön määrää sopeutettiin kysynnän toteutuneen ja ennakoidun alenemisen myötä.

Yhtiön rooli Verohallinnon tietojärjestelmien parissa tulee pieneneään olennaisesti Valmis-hankkeen loppuvaiheessa vuosien 2019–2020 aikana. Tilanteeseen on varauduttu jo useiden vuosien ajan ja joulukuussa 2018 Verohallinto irtisanoi odotetusti Tietokarhun palvelusopimuksen päättyväksi 31.12.2020. Tästä johtuen Tietokarhu keskittyy sopimuksen loppuvaiheessa erityisesti palvelutason ja asiakkaan muutoshankkeen turvaamiseen käytettävissään olevilla keinoilla.

Henkilöstön uusien urapolkujen mahdollisimman tehokkaan ja oikea-aikaisen toteutumisen mahdollistamiseksi yhtiössä on käynnistetty erillinen tukiohjelma. Muutostilanteen aiheuttamia kriittisten osaamisten menettämriskejä pyritään minimoimaan jo vakiintunutta alihankintaverkostoa ja avainhenkilöiden sitouttamiskäytäntöjä hyödyntämällä.

Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy

Vake kehittää edelläkävijäyrittöisyyttä ja -hankkeita, jotka hyödyntävät teknologian nopeaa kehitystä ja siten vaikuttavat myönteisesti elinkeinorakenteeseen, sekä tulevaisuuden työhön ja hyvinvointiin Suomessa

VALTION KEHITYSYHTIÖ VAKE OY

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Määritelty omistajapolitiisessa periaatepäätöksessä

Hallitus 5.4.2019

Reijo Karhinen (pj), Paula Laine, Leena Mörttinen, Jukka Ohtola, Maria Ritola, Tuomas Syrjänen

Toimitusjohtaja

Taneli Tikka

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	0	198
Liikevoitto	M€	-1,1	-0,032
Liikevoittoprosentti	%	0	neg
Taseen loppusumma	M€	1 788	4,5
Omavaraisuusaste	%	98	100
Nettovelkaantumisaste	%	-0,2	-100
Oman pääoman tuotto	%	-0,1	-7,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-0,1	0,2
Osinkosumma	M€	0	100
Valtion saama osinko	M€	0	100
Investoinnit	M€		
Henkilöstö yhteensä 31.12.		4	
Henkilöstö Suomessa 31.12.		4	
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m		
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	1/3
Kokonaisverojalanjälki	M€		
Verojalanjälki Suomessa	M€		

Operatiivinen toiminta käynnistyi

Vaken toiminnassa korostui yhtiön operatiivisen toiminnan käynnistäminen sekä organisaation ja toimintamallien rakentaminen. Vaken hallitus nimettiin maaliskuussa ja hallitus valitsi toimitusjohtajaksi Taneli Tikan. Yhtiö valmisteli visiotaan ja strategiaansa sekä valitsi ensimmäiseksi teemakseen tekoälyn.

Vaken fokus on voimakkaasti tulevaisuudessa ja uusissa teknologioissa. Vaken visiona on rakentaa tulevaisuuskestävää Suomea.

Joulukuussa 2018 Vaken omistukseen siirrettiin valtioneuvoston päätöksellä Neste Oyj:n osakkeista noin 8,3 prosenttia, Posti Group Oyj:n osakkeista 49,9 prosenttia ja Vapo Oyj:n osakkeista 16,7 prosenttia sekä Nordic Morning Oyj:n kaikki osakkeet. Helmikuussa 2019 Vaken omistukseen siirrettiin vielä 36,2 %:n omistusosuus Altia Oyj:ssä. Siirrettyjen omistusten omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto. Vakelle ei kertynyt tuottoja tilikauden aikana ja henkilöstö- sekä liiketoiminnan muut kulut painoivat tuloksen tappiolla.

Yhtiön tehtävänä on valittujen teemojen sisällä kehittää ja nopeuttaa uutta liiketoimintaa sekä mahdollistaa lupaavimpien suomalaisyritysten kehittyminen kansainvälisesti merkittäviksi edelläkävijöiksi. Tavoitteena on synnyttää Suomeen tärkeitä ekosysteemejä, joita muuten ei syntyisi. Vake toimii teemojensa sisällä monipuolisella keinovalikolla sekä toimialakohtaisten ohjelmien kautta. Seuraavaksi yhtiön toiminnassa korostuu sijoitus- ja kehitystoiminnan aloittaminen tavoitteiden ja strategisten suuntaviivojen mukaisesti.

Veikkaus Oy

Veikkauksen vuoden 2018 tulos pysyi digitaalisen kanavan kiristyvistä kilpailusta huolimatta edellisvuoden tasolla. Veikkaus valmistautui vuoden aikana suuriin muutoksiin toimintaympäristössään ja laati uuden strategian vuosille 2019–2021.

VEIKKAUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Yhtiön erityistehtävä on määritelty arpajaislaissa

Hallitus 27.3.2018

Olli-Pekka Kallasvuo (pj), Outi Henriksson, Ilkka Kanerva, Minna Pajumaa, Tuomo Puumala, Hanna Sievinen, Jutta Urpilainen, Raimo Vistbacka

Toimitusjohtaja

Olli Sarekoski

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	3 154,7	3 230,9
Liikevoitto	M€	1 014,5	1 021,3
Liikevoittoprosentti	%	32,2	31,6
Taseen loppusumma*	M€	1 353,5	1 344,8
Omavaraisuusaste	%	87,3	86,1
Nettovelkaantumisaste	%	-10,8	-8,6
Oman pääoman tuotto	%	86,9	69,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	86,9	69,9
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	40,3	46,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 074	2 039
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 074	2 039
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/6	4/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/4	4/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	297,5	303,4
Verojalanjälki Suomessa	M€	297,5	303,4

*Taseen loppusummasta suurin osa on läpikulkuerän luonteista ja tämä osa koostuu kokonaan edunvälittäjänministeriöille jaettavasta tilikauden tuloksesta sekä eräistä lyhytaikaisista veloista pelaajille.

Rahapelaaminen siirtyy voimakkaasti digitaalisiin kanaviin

Yhtiön uuden strategian tavoitteena on varmistaa Veikkauksen kilpailukykyinen yksinoikeus sekä nopeasti lisääntyvälle kansainväliselle rahapelitarjonnalle kilpailukykyiset digipelit ja -palvelut. Tarkoituksena on rakentaa Veikkauksesta kansainvälisessä kilpailussa menestyvä toimija, joka voi tarjota myös tulevaisuudessa pelejä vastuullisesti pelihaitat minimoiden ja ohjata pelituotot suomalaisen hyväksi käytettäväksi.

Suomen rahapelien kokonaismarkkina oli pelikatteella mitattuna arviolta noin 2 050 milj. euroa, jossa kasvua oli 1,2 prosenttia. Veikkauksen osuus markkinasta oli noin 86 prosenttia. Katsausvuonna yhtiön liikevaihdosta 57,9 prosenttia tuli myyntiverkostosta ja 42,1 prosenttia digitaalisista kanavista.

Veikkaus tuloutti edunsaajaministeriöille yhteensä 1 014 milj. euroa ylittäen valtion talousarvioon merkityn avustuksen saajille jaettavan summan. Yhtiö tuloutti opetus- ja kulttuuriministeriölle 537,5 milj. euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle 436,1 milj. euroa ja maa- ja metsätalousministeriölle 40,6 milj. euroa. Lisäksi arpajaisveroa maksettiin valtiotulovero- ja metsätaloudenministeriölle 211 milj. euroa.

Turvallinen pelipalvelu suomalaisille

Vuoden 2018 lopussa Veikkauksella oli yli 2 milj. Etuasiakasta. Tunnistautuvan pelaamisen osuus kaikesta veikkauspelaamisesta nousi 44,8 prosenttiin (+4,2 %-yksikköä). Kaikille Etuasiakkailla toimitettu uusi Veikkaus-kortti on lisännyt tunnistautuvan pelaamisen osuutta peliautomaattipelaamisessa.

Vuosi 2018 oli ensimmäinen täysi vuosi, jolloin asiakkailta edellytettiin pakollisia rahansiirtorajoja sekä nopearytmisten arvontapeliin osalta tappiorajojen määrittelyä. Arvion mukaan pakolliset pelirajat vähensivät vuoden 2018 digitaalisen kanavan pelikatekasvua noin 21 milj. euroa.

Vimana Oy

Vimana Oy on vuonna 2017 perustettu maakuntien valtakunnallinen ICT-palvelukeskusyhtiö. Yhtiön tehtävä on tuottaa yhteisiä tietohallinto-, kehittämis-, integraatio-, asiantuntija- sekä tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalveluja.

VIMANA OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Vimana Oy:n tehtävänä on edistää tulevien maakuntien ja näiden sidosyksiköiden palvelujen digitalisaatiota vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi sekä toimintaprosessien yhtenäistämiseksi ja integroimiseksi.

Hallitus 1.1.2019

Mirjami Laitinen (pj), Tiina Pesonen, Harri Eskola, Anna-Mari Ahonen, Pertti Mäkelä, Juhani Heikka, Tapio Niskanen

Toimitusjohtaja

Kalle Toivonen

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	-5,2	-0,2
Liikevoittoprosentti	%	-	-
Taseen loppusumma	M€	6,4	0,2
Omavaraisuusaste	%	86,1	20,3
Nettovelkaantumisaste	%	-108,4	-370,8
Oman pääoman tuotto	%	-185,4	-424,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-184,8	-424,8
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		30	5
Henkilöstö Suomessa 31.12.		30	5
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	-
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/3
Kokonaisverojalanjälki		0,2	-0,0
Verojalanjälki Suomessa		0,2	-0,0

Katsaus vuoteen 2018

Yhtiön toiminnassa merkittävässä osassa oli toimintakyvyyden rakentaminen. Vuoden aikana rekrytoitiin aktiivisesti ja 31.12. yhtiössä oli 30 työntekijää. Väliaikaiset toimitilat kävivät ahtaaksi ja marraskuussa yhtiö muutti Technopolis Ruoholahden -tiloihin. Vuoden aikana yhtiöön luotiin hallinnon ja johtamiset sekä hankehallinnan ja palvelutuotannon perusprosessit ja käytännöt.

Yhtiön alkuvaiheen päätehtävä on varmistaa maakuntien järjestämisvastuun käynnistyminen 1.1.2021. Tätä tehtävää yhtiö edisti seuraavilla hankkeilla:

- Asiakkuudenhallinta (CRM)
- Tiedolla johtaminen
- Asianhallinta
- Yhteinen käyttäjä- ja käyttövaltuushallinta
- Tietoverkkojen kytkentäyden yhteisiin ja kansallisiin palveluihin
- Verkkosivustopalvelu
- Digitaalinen viestintäympäristö
- Valtion järjestelmien käyttö ja liitynnät
- Maakuntien sähköisen asiainnin tuki
- Pelastustoimen valvontasovellus
- Maatalouslomituksen päätöksentekojärjestelmä

Hankkeista digitaalinen viestintäympäristö oli tuotantokäytössä alkuvuodesta 2018. Kytkentäyden esiversio saatiin syksyn 2018 aikana testauskäyttöön. Sekä asianhallinnan että käyttövaltuushallinnan palvelut etenivät kilpailutukseen aikataulujen mukaisesti. Yleisesti kaikissa yhtiön hankkeissa eteneminen oli suunnitelmien ja tavoitteiden mukaista.

Vuoden aikana tehtiin kaksi maakuntakiertuetta. Yhtiön hallitus kokoontui 10 kertaa sekä yhtiön asiakasneuvottelukunta 5 kertaa.

Yleisradio Oy

Yleisradio Oy:n tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

YLEISRADIO OY

Valtion omistussuus

99,98 %

Omistajaohjaus

Eduskunnan valitsema hallintoneuvosto /
Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityistehtävä

Tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto ja siihen liittyvät oheis- ja lisäpalvelut jokaisen saataville.

Hallitus 31.12.2018

Thomas Wilhelmsson (pj), Katri Viippola,
Paulina Ahokas, Kai Huotari, Jussi Karinen,
Lauri Kontro, Pauliina Mäkelä

Toimitusjohtaja

Merja Ylä-Anttila

Tunnuslukuja		2018	2017
Liikevaihto	M€	471,7	472,3
Liikevoitto	M€	-7,5	7,0
Liikevoittoprosentti	%	-1,6	1,5
Taseen loppusumma	M€	315,4	249,2
Omavaraisuusaste	%	41,0	54,1
Nettovelkaantumisaste	%	9,9	4,6
Oman pääoman tuotto	%	-4,2	5,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-3,0	4,1
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	93,4	19,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		3 309	3 360
Henkilöstö Suomessa 31.12.		3 302	3 350
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/4	3/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	M€	91,2	55,9
Verojalanjälki Suomessa	M€	91,2	55,9

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Yleisradio Oy (Yle) jatkoi sisällöllisiä ja rakenteellisia uudistuksia, joilla yhtiö vastaa mediankäytön, teknologian ja työkuultuuriin muutoksiin. Suomalaisista 95 prosenttia käytti jotakin Ylen sisältöä tai palvelua viikoittain (+ 2 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna).

Yle kehitti voimallisesti Yle Areenan tarjontaa ja jatkoi panostuksia mobiili- ja verkkopalvelujen kehitykseen sekä sisältöjen löydettävyyteen. Yle on panostanut sisältöjen ja palvelujen laatuun, korkeatasoiseen journalismiin, yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen sekä uusiin keronta- ja julkaisutapoihin kaikilla sisältöalueilla. Vuoden suurimpiin panostuksiin kuuluivat presidentinvaalit, Yhdysvaltain ja Venäjän johtajien huipputapaaminen Helsingissä sekä isot urheilutapahtumat.

Yle on tehnyt uusia kokeiluja tekoälyn, robotiikan ja ääniohjauksen hyödyntämiseksi sisältöjen tuotannossa. Suunniteltu HD-siirtymä lykkääntyi kilpailutuksesta tehdyn valituksen vuoksi. Yle on lisännyt ohjelmahankintoja yhtiön ulkopuolelta ja käynnistänyt yhteistyöhankkeita kaupallisen median kanssa parlamentaarisen työryhmän linjauksen ja Yleisradiolakiin tehtyjen muutosten (436/2017) mukaisesti.

Yritysvastuu

Yle toteuttaa yhteiskuntavastuuta julkisen palvelun tehtävänsä kautta. Monipuoliset sisällöt ja palvelut edistävät eri väestöryhmien, alueiden, kielten ja kulttuurien elinvoimaa, kansalaisten tasa-arvoa ja mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa. Vastuullisuuteen kuuluvat eettiset toimintatavat, vastuu Yle-veron tehokkaasta käytöstä sekä yhtiön rooli luovan alan työllistäjänä. Yhteiskuntavastuuta yhtiön arvot, strategia, riskienhallintapolitiikka ja kaikkea toimintaa koskevat eettiset toimintaperiaatteet.

1.11 Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat

Tämän hallituksen vuosikertomuksen liitteen 4 tiedot perustuvat julkisesti saatavilla olevaan aineistoon. Liitteeseen on pyritty valitsemaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston näkemyksen mukaisesti oleelliset asiat valtion osakesalkusta ja yhtiöistä. Omistajaohjausosasto analysoi yhtiöitä itsenäisesti ja ylläpitää omaa näkemystä kunkin yhtiön tilanteesta. Esitetyt tunnusluvut ovat omistajaohjausosaston laskemia alla esitettyjen laskentakaavojen mukaisesti. Tunnusluvut saattavat poiketa yhtiöiden laskemista tunnusluvuista. Erot johtuvat muun muassa siitä, mitä eriä kulloinkin sisällytetään yhtiön vertailukelpoiseen voittoon.

$$\text{Liikevoitto -\%} = \frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma (tilikauden keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{Netto-velkaantumisaste, \%} = \frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto, \%} = \frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekurssi}} \times 100$$

$$\text{Osinkosuhte, \%} = \frac{\text{osinko/osake}}{\text{nettotulos/osake}} \times 100$$

$$\text{Koko pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{liikevoitto – verot}}{\text{taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$$

$$\text{Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, \%} = \frac{\text{omat varat yhteensä}}{\text{riskipainotetut saamiset}} \times 100$$

1.12 Omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2018

Pörssiyhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Altia Oyj	VNK	1a	36,2 %	0,0 %
Elisa Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Finnair Oyj	VNK	1b	55,8 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK	1b	50,8 %	50,1 %
Kemira Oyj	Solidium Oy	1a	16,7 %	0,0 %
Konecranes Oyj	Solidium Oy	1a	7,4 %	0,0 %
Metso Oyj	Solidium Oy	1a	14,9 %	0,0 %
Neste Oyj**	VNK	1b	44,7 %	33,4 %
Nokia Oyj	Solidium Oy	1a	3,7 %	0,0 %
Outokumpu Oyj	Solidium Oy	1a	22,8 %	0,0 %
Outotec Oyj	Solidium Oy	1a	14,9 %	0,0 %
Sampo Oyj	Solidium Oy	1a	10,1 %	0,0 %
SSAB	Solidium Oy	1a	13,5 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	Solidium Oy	1a	10,7 %	0,0 %
Tieto Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Valmet Oyj	Solidium Oy	1a	11,1 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		16		
Noteeraamattomat kaupallisesti toimivat yhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Arctia Oyj	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Boreal Kasvinjalostus Oy	VNK	1b	60,8 %	50,1 %
Fingrid Oyj	VM	1b	53,1 %	50,1 %
Gasum Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Kemijoki Oy	VNK	1a	50,1 %	0,0 %
Leijona Catering Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Nordic Morning Group Oyj**	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
Posti Group Oyj**	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Suomen Lauttaliikenne Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Suomen Rahapaja Oy	VNK	1a	100,0 %	50,1 %
Suomen Siemenperunakeskus Oy	VNK	1b	22,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Tapio Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Vapo Oyj**	VNK	1b	50,1 %	33,4 %
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		17		
Kaupallisesti toimivat yhteensä		33		

** Valtioneuvoston päätöksellä Neste Oyj:n osakkeista noin 8,3 prosenttia, Posti Group Oyj:n osakkeista 49,9 prosenttia ja Vapo Oyj:n osakkeista 16,7 prosenttia sekä Nordic Morning Oyj:n kaikki osakkeet 5.12.2018 siirretty Vakeen. Omistajaohjaus säilyy VNK:ssa.

Erityistehtäviä hoitavat yritykset	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Air Navigation Services Finland	LVM	2	100,0 %	100,0 %
A-Kruunu Oy	YM	2	100,0 %	100,0 %
Alko Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
OHY Arsenal Oy ¹⁾	VM	2	100,0 %	100,0 %
Business Finland Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Cinia Group Oy ³⁾	LVM	2	77,5 %	50,1 %
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	OKM	2	100,0 %	100,0 %
Finavia Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Finnpilot Pilotage Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Finrail Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Gasonia Oy	VNK	2	99,0 %	0,0 %
Governia Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
HAUS Kehittämiskeskus Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Hevosopisto Oy	OKM	2	25,0 %	0,0 %
ICT-palvelukeskusyhtiö Vimana Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Kuntarahhoitus Oy	YM	2	16,0 %	0,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
SoteDigi Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
STUK International Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillisverkot Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Ilmailuopisto Oy	VNK	2	49,5 %	0,0 %
Suomen Malmijalostus Oy	TEM	2	100,0 %	0,0 %
Suomen Teollisuussijoitus Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen yliopistokiinteistöt Oy	VM	2	33,3 %	0,0 %
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	UM	2	94,1 %	50,1 %
Tietokarhu Oy	VM	2	20,0 % ²⁾	50,1 %
Valtion kehitysyritys Vake Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Veikkaus Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		32		
Kaikki yhteensä (lkm)		65		

1) Selvitystilassa 2) Valtion osuus äänistä 80 % 3) Kaupallinen yritys

LVM = Liikenne- ja viestintäministeriö OKM = Opetus- ja kulttuuriministeriö STM = Sosiaali- ja terveysministeriö
TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö UM = Ulkoasiainministeriö VM = Valtiovarainministeriö VNK = Valtioneuvoston kanslian
omistajaohjausosasto YM = Ympäristöministeriö

Yhtiöryhmä 1 a: Valtiolla on omistajana ainoastaan tai lähes yksinomaan vahva sijoittajaintressi. Omistajaohjausta järjestettäessä on otettava huomioon valtion omistussuuteen liittyvä määräys- tai vaikutusvalta sekä siihen liittyvät omistajan riski ja omistukseen perustuva osallistuminen yhtiön päätöksentekoon.

Yhtiöryhmä 1 b: Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä tois-
taiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistussuutta pienennetään tai omistuk-
sesta luovutaan.

Yhtiöryhmä 2: Valtiolla on omistajana sääntelyyn tai viranomaistehtäviin liittyvä erityisintressi: yhtiöllä on valtion määrittelemä
elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä taikka jokin muu erityisrooli.

2 Valtion liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot

2.1 Valtion liikelaitokset

Metsähallitus

Metsähallitus on valtion liikelaitos, jolla on valtion maa- ja vesialueisiin liittyvää liiketoimintaa ja julkisia hallintotehtäviä.

Hallinnonala

Valtiovarainministeriö

Tehtävä

Hoitaa, käyttää ja suojella kestävästi hallinnassaan olevia valtion omistamia maa- ja vesialueita siten, että ne hyödyttävät suomalaista yhteiskuntaa mahdollisimman hyvin

Hallitus 2018

Timo Laitinen (pj), Johanna Ikäheimo, Pertti Itkonen, Kai Kaatra, Simo Rundgren, Tuija Soanjärvi, Helena Säteri, Liisa Tyrväinen

Toimitusjohtaja

Pentti Hyttinen

Liikelaitoksen taloudelliset tunnusluvut		2018	2017
Liikevaihto	M€	108,5	109,4
Liikevaihdon muutos	%		0,8
Liikevoitto/-tappio	M€	89,2	88,1
Tilikauden tulos	M€	89,7	105,6
Tuloutus valtion talousarvioon	M€	86	92,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,4	4,2
Omavaraisuusaste	%	98	98
Taseen loppusumma	M€	4 005	4 021
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	13,4	11,8
Henkilöstö	htv	678	652

Metsähallituksen hallinnassa on reilut 12 miljoonaa hehtaaria valtion omistamia maa- ja vesialueita. Metsähallitus maksaa liiketoiminnastaan voiton tuloutusta valtiolle käyttöoikeuskorvauksien ja osinkojen perusteella.

Metsähallitus-konserni sisältää liikelaitos Metsähallituksen liiketoiminnan ja julkiset hallintotehtävät sekä näiden tytäryhtiöt, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, MH-Kivi Oy, Siemen-Forelia Oy, Nuuksiokeskus Oy sekä Kiinteistö Oy Järviluonnon keskus.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut		2018	2017
Liikevaihto	M€	328	366,4
Liikevaihdon muutos	%		11,7
Liikevoitto/-tappio	M€	114,8	138,1
Tilikauden tulos	M€	105,9	124,8
Tuloutus valtion talousarvioon	M€	86	92,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,0	5,1
Omavaraisuusaste	%	98	98
Taseen loppusumma	M€	4 033	4 069
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	16,5	14,6
Henkilöstö	htv	1 027	1 191

Yleisinä yhteiskunnallisina velvoitteina ja luonnonvarojen kestävä käytön olennaisena osana Metsähallitus huomioi biologisen monimuotoisuuden suojelun ja tarkoituksenmukaisen lisäämisen, luonnon virkistyskäytön sekä työllisyyden edistämisen vaatimukset.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu sovitetaan yhteen saamelaisien kotiseutualueella siten, että saamelaisen kulttuurin harjoittaminen turvataan ja poronhoitoalueella siten että poronhoitolaissa säädetty velvoitteet täytetään.

Metsähallituksen toiminnassa otetaan huomioon tutkimuksen, opetuksen, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen maankäytön tarpeet.

Liiketoiminta

Valtion mailla harjoitettava metsätalous on yhtiötetty Metsähallituksen kokonaan omistamaan tytäryhtiöön (Metsähallitus Metsätalous Oy), jolle on annettu yksinoikeus käyttää ja hoitaa valtion metsiä. Tästä oikeudesta tytäryhtiö maksaa vuosittain kiinteän korvauksen Metsähallitus-emolle. Metsähallituksen (emo) oma liiketoiminta koostuu lähinnä kiinteistökehityksestä. Vuosittain valtion metsistä tuotetaan noin 6 000 000 kuutiometriä ainespuuta.

Julkiset hallintotehtävät

Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä ovat muun muassa luonnonsuojelualueiden (mukaan lukien kansallispuistot) hankinta, hoito ja käyttö, luontotyyppien ja lajien suojeluun liittyvät tehtävät, luonnon virkistyskäyttöön liittyvien luonto- ja retkeilypalveluiden tuottaminen sekä kulttuuriomaisuuden vaaliminen, metsästykseseen ja kalastukseen liittyvien lupien myöntäminen ja erävalvonta valtion alueilla. Lisäksi julkisiin hallintotehtäviin kuuluu metsäpuiden siementen hankintaan ja varmuusvarastointiin liittyviä tehtäviä.

Julkisia hallintotehtäviä ohjataan ja rahoitetaan luonnonsuojelun osalta ympäristöministeriöstä ja luonnon virkistyskäytön, eräasioiden sekä siementuonnon osalta maa- ja metsätalousministeriöstä.

Julkisten hallintotehtävien bruttomenot tehtävittäin		2018	2017
Yhteiset menot	M€	3,5	4,2
Luonnonsuojelu	M€	11,4	11,7
Luonnon virkistyskäyttö	M€	30,7	33,0
Alueiden hallinta	M€	7,1	5,3
Eräasiat	M€	8,5	8,6
Siemenhuolto ja uittorakenteet	M€	0,2	0,4
Yhteensä	M€	61,4	63,2

Julkisten hallintotehtävien keskeisiä tunnuslukuja		2018	2017
Käyntimäärät: kansallispuistot, valtion retkeilyalueet, luontokeskukset, historiakohteet, ym.	1 000 hlöä	5 950	6 060
Luontokeskusten maastopalveluiden ja lupa-asiakkaiden asiakastytytyväisyys	(1–5)	4,0	4,4
Metsästysluvat	kpl	53 962	65 149
Kalastusluvat	kpl	82 740	87 883
Erävalvontatapahtumia	kpl	10 791	8 650

Senaatti-kiinteistöt

Senaatti-kiinteistöt (Senaatti) on liikelaitos, joka on valtion työympäristö- ja toimitila-asiantuntija.

Hallinnonala

Valtiovarainministeriö

Tehtävä

Tuottaa valtionhallinnolle kustannustehokkaasti hallinnon toimintaa tukevat ja tehokkaat työympäristöt huomioiden valtion kokonaisuus ja noudattaen kestävä kehityksen toimintaperiaatteita.

Hallitus 2018

Jarmo Vaittinen (pj), Kari Ruohonen (varapj), Mari Walls, Markus Siltanen, Sonja Nybom (henkilöstön edustaja, henkilövarajäsenenään Ritva Peiponen)

Toimitusjohtaja

Jari Sarjo

Taloudelliset tunnusluvut		2018	2017
Liikevaihto	M€	621	638
Liikevaihdon muutos	%	3,7	2,7
Liikevoitto/-tappio	M€	186	76
Tilikauden tulos	M€	157	64
Tuloutus valtion talousarvioon	M€	125	135
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,3	2,0
Omavaraisuusaste	%	65	64
Taseen loppusumma	M€	4 509	4 481
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	76	78
Henkilöstö	htv	320	337

Senaatin omaisuus on Suomen valtion omistuksessa ja osoitettu liikelaitoksen omistajahallintaan. Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain Senaatille taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Senaatin toiminta perustuu valtion liikelaitoksista annettuun lakiin (1062/2010) ja sen perusteella annettuihin muihin säädöksiin. Senaatti muodostaa liikelaitoskonsernin, johon kuuluu 28 tytäryhtiötä.

Senaatti toimii liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti. Senaatilla ei ole julkisen hallinnon tehtäviä eikä viranomaistehtäviä. Senaatti noudattaa toiminnassaan julkisista hankinnoista annettua lakia (1397/2016) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Senaatti pääsi vuonna 2018 valtiovarainministeriön asettamiin tulos- ja palvelutavoitteisiin kaikilta muilta osin paitsi vuokrauksen tuloksen osalta. Vuokrauksen tulostavoitteista jäätin, koska valtion vuokrajärjestelmässä kustannusvastuita siirrettiin muun muassa puolustusvoimilta ja Rajavartiolaitokselta Senaatille.

Valtiolle tarpeettomaksi jääneiden kiinteistöjen myynti jatkui vahvana. Vuoden 2018 toteutuneet myynnit olivat 117,7 miljoonaa euroa. Päättävän neljän vuoden strategiakauden kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiöiden myynnit olivat yhteensä yli 800 miljoonaa euroa.

Toimitilasäästöjen toteuttaminen on edennyt tavoitteita nopeammin. Kahdeksalle vuodelle asetettu 100 miljoonan euron tavoite on lähes saavutettu neljässä vuodessa. Vuoden 2018 aikana sovittiin 13,0 miljoonan euron uusista vuotuisista säästöistä koko vuoden tavoitteen ollessa 10,5 miljoonaa euroa. Tähän mennessä vuositasen säästöjä on saavutettu noin 90 miljoonaa euroa ja kumulatiivisesti säästöjä on toteutunut jo noin 190 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 toteutettiin noin 230 tilaratkaisuprojektia ja tehtiin noin 900 vuokrasopimusta.

2.2 Valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot

Huoltovarmuusrahasto

Huoltovarmuusrahaston tarkoituksena on varmistaa kansallisen huoltovarmuuden rahoitus.

Hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriö

Säädöserusta

Laki huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992)

Varojen muodostuminen

Huoltovarmuusmaksut

Varojen käyttö

Huoltovarmuuskeskusten ja huoltovarmuusneuvoston toiminnasta aiheutuvat menot (muun muassa valtion varmuusvarastointi ja kriittisen infrastruktuurin varmistaminen)

Hallitus 1.7.2017–30.6.2020

Ilona Lundström (pj), Sirpa Ojala, Ensio Hytönen, Raimo Jyväsjärvi, Minna-Mari Kaila, Kari Kolsi, Timo Lankinen, Hannu Rautiainen, Tuomas Saarenheimo, Kirsi Varhila, Laura Vilkkonen

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	69	284
Kulut	M€	74	370
Taseen loppusumma	M€	2 015	1 915
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	8,8	8,3
Talousarviosiirrot	M€	0	-20
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Valtioneuvoston vahvistaman tavoitteen mukaisesti öljyn varmuusvarastojen tasoja on viime vuosina alennettu noin 10 prosenttia. Vapautunut 37 miljoonan euron pääoma tuloutetaan valtion talousarvioon.

Huoltovarmuusrahasto varautuu siihen, että lähivuosina luovutaan kivihiilen käytöstä. Kivihiilen varmuusvarastoja realisoidaan. Muissakin polttoaineissa ollaan siirtymässä uusiutuviin energialähteisiin, minkä vuoksi varautumista saantihäiriöihin on tarkasteltava uudelleen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä pääkaupungin energiahuollon varmistamiseen.

Huoltovarmuusrahaston maksuvalmius säilyi hyvänä. Rahastolla on riittäväksi katsottava maksuvalmius myös yllättävän huoltovarmuushkan varalta.

Tilikauden tulos ilman vaihto-omaisuuden arvon alennuksia oli 96,8 miljoonaa euroa. Öljyn euro-määräisen hinnan laskettua tasearvojen alennuksia tehtiin tilinpäätöksessä 182 miljoonaa euroa. Tilinpäätöskirjausten jälkeen kokonaistulos oli 85,6 miljoonaa euroa tappiollinen.

Huoltovarmuusmaksun tuotto oli 43,2 miljoonaa euroa. Maksun tuottama ostovoima on alentunut olennaisesti siitä, kun maksun tasoa viimeksi tarkistettiin 1997. Rahasto on saanut tilalle muita tulolähteitä, joista tärkeimmät ovat osuudet Fingrid Oyj:ssä ja strategisessa öljylaivastossa.

Taseen 99,4 miljoonan euron lasku aiheutui varastojen kirjanpitoarvon alentamisesta. Turvavarastolainojen takausvastuita oli 8,3 miljoonaa euroa ja pitkäaikaisten sopimusten tuottamia vastuita noin 14,6 miljoonaa euroa.

Huoltovarmuuskeskusten muissa toiminnoissa keskeisin kehityshanke oli huoltovarmuuden tavoitteista annetun uuden valtioneuvoston päätöksen (1048/2018) toimeenpano sekä huoltovarmuuskriittisten yritysten valmiuden parantamiseksi käynnistetty Kyber 2020 -ohjelma, joka kytkeytyy kansallisen kyberturvallisuusstrategian toteuttamiseen.

Huoltovarmuusmaksun aiheuttama rasitus on noin 7,85 euroa kansalaista kohden vuodessa. Tätä voidaan pitää kansalaisen vakuutusmaksuna huoltovarmuudesta. Huoltovarmuusvakuutuksen vaikutukset ovat laajan yritysyhteistyön kautta merkittäviä. Hallinnonalat on organisoitu ylläpitämään huoltovarmuutta toimialallaan. Kokonaisuutena järjestelmä voidaan arvioida kansainvälisesti kustannustehokkaaksi. Osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta huoltovarmuus pitää yllä yhteiskunnan vakautta.

Maatalouden interventiorahasto (Mira)

Maatalouden interventiorahastosta maksetaan EU:n yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesta interventiovarastoinnista, interventio-ostoista ja interventiomyynneistä aiheutuvia menoja.

Hallinnonala

Maa- ja metsätalousministeriö

Säädösperusta

Laki maatalouden interventiorahastosta (1206/1994)

Varojen muodostuminen

Määrärahasiirto valtion talousarviosta, lainat

Varojen käyttö

Interventio-ostot ja -varastointi

Johtokunta 1.1.2016–31.12.2018

Juha Karjalainen (pj), Taina Vesanto, Marja Husu, Mika Arola, Jyri Inha

Maatalouden interventiorahastosta maksetaan EU:n markkinoiden vakautusjärjestelmään kuuluvaista interventiovarastoinnista, -ostoista ja myynneistä aiheutuvat menot. Vastaavasti EU:n maksamat korvaukset näiden toimien aiheuttamista kustannuksista tuloutetaan rahastoon.

Suomen hallinnoimissa interventiovarastoissa oli vuoden 2018 alussa maitojauhetta 3 667 tonnia. Maitojauhetta myytiin vuoden aikana 944 tonnia. Uusia interventio-ostoja ei tehty.

Viljojen interventio-ostoja ei tehty, koska markkinahinnat pysyivät yleisesti interventiohinnan yläpuolella.

Tunnusluvut		2018	2017
Interventio-ostot	M€	0,0	0,0
Interventiomyynnit	M€	0,0	1,14
Interventiovarastoinnin kokonaiskustannukset	M€	0,2	0,2
Interventiovarastoinnin EU-korvaus (-)	M€	-0,1	-0,1
Tuotot	M€	0,1	0,1
Kulut	M€	0,2	0,2
Rahaston vastattavaksi jääneet kustannukset yhteensä	M€	0,1	0,4
Rahavarat 31.12.	M€	1,4	2,6
Lainapääoma 31.12.	M€	5,0	3,0
Oma pääoma 31.12.	M€	2,7	2,8
Taseen loppusumma	M€	7,7	5,9
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0,0	0,0
Siirto valtion talousarviosta	M€	0,2	0,2
Keskimääräinen lainapääoma	M€	5,2	4,9
Lainan kesikorko	%	-0,59	-0,64

Maatilatalouden kehittämisrahasto (Makera)

Maatalouden kehittämisrahaston tarkoituksena on parantaa maatilatalouden rakennetta, edistää maaseutuelinkeinoja, parantaa maaseudun elinolosuhteita ja toimeentulomahdollisuuksia.

Hallinnonala

Maa- ja metsätalousministeriö

Säädösperusta

Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta (657/1966)

Varojen muodostuminen

Määrärahasiirto valtion talousarviosta, lainojen korot ja lyhennykset

Varojen käyttö

Investointi- ja muut avustukset, valtiontakaukset

Johtokunta 1.1.2017–31.12.2019

Minna-Mari Kaila (pj), Sari Forsman-Hugg, Jyri Inha, Sanna Koivumäki, Marjatta Koskinen, Juha Lappalainen, Jonas Laxåback, Esko Leinonen, Mika Saari

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	5,0	4,6
Kulut	M€	32,7	32,2
Varoja käytettävissä	M€	123,2	158,5
– lainojen korot ja lyhennykset	M€	18,3	14,2
– siirto talousarviosta	M€	33,0	49,0
– tulot EU:lta	M€	0,0	0,0
– edelliseltä vuodelta siirtyneet sitomattomat varat	M€	67,6	91,2
– muu tulot	M€	4,3	4,0
Taseen loppusumma	M€	336,5	356,0
– josta pitkäaik. lainaamiset	M€	42,8	32,1
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	133,9	123,7
Menoja sidottiin	M€	31,9	59,0
– josta avustuksia	M€	23,9	42,6
Investointiavustuspäätöksiä	kpl	1 145	1 201

Makeran avustusvarojen käytössä suurin yksittäinen kohde on maatalouden rakennetukia koskevan lain (1476/2007) mukaiset, kansallisesti rahoittavat investointiavustukset. Vastaavat EU-osarahoitteiset avustukset rahoitetaan talousarvioista. Investointitukea suunnataan muun muassa rakentamisinvestointeihin, salaojitukseen sekä kotimaisen uusiutuvan energian käyttöön. Makerasta myönnetään myös eräitä lainoja.

Suomalaisen ruoantuotannon kannattavuuden ja kilpailukyvn sekä kauppataseen parantamisen hallituksen kärkihankkeen toteutukseen Makeraan osoitettiin 90,0 miljoonan euron lisärahoitus, josta 49,0 miljoonan euron osuus kohdistui vuodelle 2018. Rahaston muut merkittävät tulonlähteet ovat olleet lainasaamisten lyhennykset ja korot.

Vuonna 2018 Makerasta myönnettiin avustuksia yhteensä 42,6 miljoonaa euroa ja valtion takauksia noin 13,2 miljoonaa euroa. Rahaston varoja sidottiin kertomusvuonna yhteensä 59,0 miljoonaa euroa. Kasvu vuoteen 2017 johtui pääosin siitä, että aikaisemmin EU-osarahoitteiset lypsykarjainvestoinnit siirrettiin tilapäisesti kokonaan kansallisesti eli Makerasta maksettaviksi.

Valtiontalouden tarkastusvirasto kiinnitti tarkastuskertomuksessaan (16/2018) huomiota siihen, että Makeran tulevaisuutta ja toimintaa rahastomuodossa tulisi arvioida, koska se ei enää käytännössä toimi ilman talousarviosta tulevaa rahoitusta. Maa- ja metsätalousministeriö teettää valtiontalouden tarkastusviraston suositusten perusteella selvityksen Makeran tulevaisuudesta.

Palosuojelurahasto

Palosuojelurahaston tarkoituksena on tulipalojen ehkäisy ja pelastustoiminnan edistäminen.

Hallinnonala

Sisäministeriö

Säädösperusta

Palosuojelurahastolaki (306/2003)

Varojen muodostuminen

Palosuojelumaksu, joka peritään Suomessa olevasta palovakuutetusta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta

Varojen käyttö

Yleis- ja erityisavustukset pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille, erityisavustukset kunnille, pelastustoimen alueille ja sopimuspälokunnille, erityisavustukset muille tahoille lain 14 §:n 3 momentissa säädettyihin tarkoituksiin.

Hallitus 1.3.2017–28.2.2020

Anne Holmlund (pj 1.7.2018 alkaen), Mika Kättö, Vesa-Pekka Tervo, Petri Mero, Ari Torniainen, Mika Raatikainen, Veli-Pekka Ihämäki, Jari Hyvärinen

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	11,2	11,1
Kulut	M€	10,9	10,5
Taseen loppusumma	M€	20,8	21,5
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0,0	0,0
Talousarviosiirrot	M€	0,0	0,0

+ siirrot talousarviosta rahastoon

– siirrot rahastosta talousarvioon

Palosuojelurahaston keskeisimpiä avustuskohhteita ovat pelastusalan tutkimus- ja kehittämistoiminta, pelastusalan järjestöjen yleisavustukset sekä järjestöjen valistus- ja koulutustoiminta sekä pelastustoimen alueiden, kuntien ja sopimuspälokuntien paloasema- ja kalustohankkeet.

Vuonna 2018 pelastusalan järjestöille myönnettiin yleisavustuksia 3,0 miljoonaa euroa, erityisavustuksia rakennushankkeisiin myönnettiin 2,3 miljoonaa euroa ja kalustohankintoihin 2,3 miljoonaa euroa. Pelastusalan tutkimus- ja kehittämishankkeisiin rahastosta myönnettiin avustuksia 1,5 miljoonaa euroa.

Palosuojelurahaston tuottojäämä vuodelta 2018 oli 0,5 miljoonaa euroa.

Rahaston tuotot ja kulut		2018	2017
Palosuojelumaksut	M€	11,2	11,0
Siirtotalouden tuotot	M€	0,0	0,0
Oman toiminnan kulut	M€	0,3	0,3
Tulonsiirrot paikallishallinnolle	M€	4,0	4,0
Tulonsiirrot elinkeinoelämälle	M€	0,0	0,3
Tulonsiirrot kotitalouksille	M€	0,0	0,09
Muut tulonsiirrot kotimaahan	M€	6,6	5,9

Rahoitusvakausrahasto

Rahoitusvakausrahasto muodostuu talletussuojarahastosta ja kriisinratkaisurahastosta. Talletussuojarahaston tehtävänä on turvata talletuspankkien tallettajien saamia. Kriisinratkaisurahaston tarkoituksena on kattaa kotimaisten sijoituspalveluyritysten ja ETA-alueen ulkopuolisten luottolaitosten Suomessa sijaitsevien sivuliikkeiden mahdollisten kriisinratkaisutoimien kustannuksia.

Hallinnonala

Valtiovarainministeriö

Säädösperusta

Laki rahoitusvakausviranomaisesta (1195/2014)

Varojen muodostuminen

Talletussuojamaksut (talletussuojarahasto) ja vakaussuomaksut (kriisinratkaisurahasto)

Varojen käyttö

Talletussuojarahasto: korvausten maksaminen tallettajille, talletuspankin kriisinratkaisun rahoittaminen, talletuksien siirtoon liittyvän järjestelyn rahoittaminen

Kriisinratkaisurahasto: kotimaisten sijoituspalveluyritysten ja ETA-alueen ulkopuolisten luottolaitosten Suomessa sijaitsevien sivuliikkeiden kriisinratkaisutoimien kustannusten kattaminen

Hallitus 1.3.2018–30.4.2021

Mikko Spolander (pj), Sami Napari, Mirjami Kajander-Saarikoski, Minna Kurru, Kati Jussila

Talletussuojarahastoon talletuspankeilta kerävät talletussuojamaksut määräytyvät kunkin pankin korvattavien talletusten määrän ja riskitason perusteella. Kotimaista kriisinratkaisurahastoa kartutetaan kotimaisten sijoituspalveluyritysten ja ETA-alueen ulkopuolisten luottolaitosten Suomessa sijaitsevien sivuliikkeiden maksamilla vakaussuomaksuilla. Kotimaisilta luottolaitoksilta kerättävät vakaussuomaksut puolestaan siirretään vuosittain pankkiunionin alueen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon.

Rahoitusvakausrahasto vaikuttaa yhteiskunnallisesti ennaltaehkäisemällä pankkikriisejä, minimoimalla mahdollisten pankkikriisien kustannuksia ja turvaamalla talletuspankkien tallettajien saamia.

Vuonna 2018 molempia rahastoja kartutettiin ennalta säädettyjen prosessien mukaisesti. Lokakuussa 2018 Nordea Bank AB sulautui Suomeen perustettuun Nordea Bank Oyj:hin ja pankin kotipaikka siirtyi Ruotsista Suomeen. Muuton myötä vastuu Nordean talletussuojasta siirtyi Suomen talletussuojajärjestelmälle. Talletussuojan piiriin kuuluvien korvattavien talletusten yhteismäärä ja siihen sidottu talletussuojarahaston tavoitetaso nousivat siirron myötä huomattavasti. Kumpaakaan rahastoa ei ollut tarve käyttää kriisinhoitoon tai tallettajien suojaamiseen, eikä rahastoille ollut tarpeen hankkia lisärahoitusta.

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	161	190
Kulut	M€	122	57
Taseen loppusumma	M€	147	274
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0	0
Talousarviosiirrot	M€	0	0
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Valtion asuntorahasto

Valtion asuntorahaston tarkoituksena on tukea asuntotuotantoa ja korjausrakentamista sekä parantaa asuntotuotannon edellytyksiä.

Hallinnonala

Ympäristöministeriö

Säädöserusta

Laki valtion asuntorahastosta (1144/1989)

Varojen muodostuminen

Rahaston varoista myönnettyjen lainojen lyhennykset ja korkotulot

Varojen käyttö

Lainojen myöntäminen, korkotuet ja muu asuntorahoituksen tukeminen, siirto valtion talousarvioon

Johtokunta 1.11.2018–31.10.2022

Timo Reina (pj), Mari Vaattovaara, Timo Heinonen, Petri Honkonen, Jouni Hynynen, Lauri Lehtoruusu, Hanna Markkula-Kivisilta, Riitta Myller, Matti Rautiola, Kirsi Varhila

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	53,9	90,5
Kulut	M€	134,4	117
Taseen loppusumma	M€	6 246	6 339
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	14 502	13 698
Talousarviosiirrot	M€	-12,0	-26,5
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Valtion asuntorahastosta tuetaan asuntotuotantoa ja korjausrakentamista sekä parannetaan asuntotuotannon edellytyksiä myöntämällä kunnallistekniikka-avustuksia. Vuonna 2018 maksettiin rahaston varoista erilaisia avustuksia ja korkotukia yhteensä 131,5 miljoonaa euroa (114,8 miljoonaa euroa vuonna 2017). Rahastosta siirrettiin varoja valtion talousarvioon 12,0 miljoonaa euroa (26,5 miljoonaa euroa vuonna 2017).

Vuonna 2018 valtion asuntorahasto oli velaton. Rahaston yhdytilisaatava oli vuoden 2018 lopussa 2 079 miljoonaa euroa. Rahaston tulovirta muodostuu pääosin vanhoista aravalainasaatavista. Tämä tulovirta laskee tasaisesti ja päättyy lainojen tullessa maksetuksi 15–20 vuoden aikajänteellä. Samaan aikaan ovat valtion vastuut yhteisölainoihin liittyvien täytetakausten muodossa kasvaneet, kun asuntotuotannon tukemisessa on siirretty suoran lainoituksen sijaan korkotukeen.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksessaan (16/2018) kiinnitetään huomiota siihen, että jos valtion asuntorahaston toimintaa laajennetaan suorasta asumisen tukemisesta yleisempään asumisen edellytysten tukemiseen, on valtioneuvoston arvioitava rahastomuodossa toimimisen edellytykset laajentuneen toiminnan valossa uudelleen.

Valtion eläkerahasto

Valtion eläkerahaston (VER) varoja sijoittamalla varaudutaan tulevien eläkkeiden rahoitukseen ja tasataan eri vuosien eläkemenoja.

Hallinnonala

Valtiovarainministeriö

Säädösperusta

Laki valtion eläkerahastosta (1297/2006)

Varojen muodostuminen

Valtion virastojen ja laitosten, liikelaitosten ja muiden yhteisöjen eläkemaksut, työntekijäin eläkemaksut ja rahaston varoille saadut tuotot

Varojen käyttö

Siirto valtion talousarvion yleiskatteeksi 40 prosenttia valtion vuotuisesta eläkemenoista

Hallitus 1.3.2018–28.2.2021

Jukka Pekkarinen (pj), Anu Sammallahhti, Juha Kotajoki, Tuulia Hakola-Uusitalo, Olli Luukkainen, Pirjo Mäkinen, Niko Simola

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	2 465	2 239
Kulut	M€	341	294
Taseen loppusumma	M€	15 319	15 406
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	1 536	1 627
Talousarviosiirrot	M€	-1 827	-1 859
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Eläkemaksuja maksavat valtion eläkejärjestelmään kuuluvat työnantajat ja työntekijät. VER ei maksa eläkkeitä, vaan rahastoi ja sijoittaa eläkevaroja. VER on niin sanottu puskurirahasto eli rahastolla ei ole yksilöllisesti katettavia eläkevastuita kuten työntekijäin eläkelakia (TyEL) toimeenpaneissa eläkeyhtiöissä. Tämän vuoksi VER:lla ei ole vaka-
varaisuutta koskevia määräyksiä.

VER:n varoja siirretään valtion talousarvioon valtion eläkerahastosta annetun lain mukaan 40 prosenttia vuotuisesta eläkemenosta. Siirtämättömät varat jäävät rahastoon.

VER:n sijoitusten tuotto käyvin arvoin vuodelta 2018 oli -3,4 prosenttia. Keskimääräinen nimellistuotto viideltä viime vuodelta oli 4,4 prosenttia ja kymmeneltä vuodelta 6,4 prosenttia.

Valtiovarainministeriön asettaman tuottotavoitteen mukaan rahaston sijoitusten tulee pitkällä aikavälillä tuottaa enemmän kuin valtion näkökulmasta riskitön sijoitusvaihtoehto eli valtion nettovelan kustannus. Kymmenen viime vuoden ajalta rahaston sijoitusten markkina-arvoinen tuotto on ollut keskimäärin 4,5 prosenttiyksikköä valtionvelan keskekustannusta korkeampi.

VER:n sijoitusomaisuuden markkina-arvo oli vuoden 2018 lopussa 18,5 miljardia euroa. Sijoituksista oli korkosijoituksia 38,4 prosenttia, osakesijoituksia 47,2 prosenttia ja muita sijoituksia 9,9 prosenttia. Loppuosa riskikorjatusta allokaatiosta oli johdannaisten vaikutusta.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastuskertomuksessaan (16/2018) esittänyt, että rahastoa koskevaa lainsäädännön uudistamista tulisi ryhtyä valmistelemaan ja rahaston tavoitekoon saavuttamiseen tulisi varautua. Valtiovarainministeriö on 15.1.2019 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on esittää tarvittavat tarkistukset Valtion eläkerahastosta annettuun lakiin.

Avainluvut		2018	2017
Sijoitukset yhteensä	M€	19 586	18 486
Sijoitusten tuotto	M€	6,6	-3,4
Sijoitustoiminnan kulut	M€	0,04	0,04
Eläkevastuu	M€	92 600	92 100
Rahastointiaste	M€	21	20

Valtion televisio- ja radiorahasto

Valtion televisio- ja radiorahaston tarkoituksena on järjestää Yleisradio Oy:n toiminnan rahoitus ja edistää televisio- ja radiotoimintaa.

Hallinnonala

Liikenne- ja viestintäministeriö

Säädösperusta

Laki valtion televisio- ja radiorahastosta (745/1998)

Varojen muodostuminen

Määrärahasiirto valtion talousarviosta

Varojen käyttö

Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä säädetyn julkisen palvelun kustannusten kattaminen, lain 6 §:n mukaisten ennakkoarvioiden kustannusten kattaminen sekä muu televisio- ja radiotoiminnan edistäminen

Johtokunta tai hallitus

Ei johtokuntaa tai hallitusta

Valtion televisio- ja radiorahaston kautta järjestetään Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoitus. Rahastolla ei ole omaa organisaatiota, vaan sen hallinnoinnista vastaa Liikenne- ja viestintävirasto (31.12.2018 saakka Viestintävirasto).

Valtion televisio- ja radiorahastoon siirrettiin valtion talousarviosta Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen noin 508,0 miljoonaa euroa, mikä tuloutettiin kokonaisuudessaan Yleisradio Oy:lle vuoden 2018 aikana. Rahaston yhdystilin saldo vuoden lopussa oli 8,4 miljoonaa euroa.

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	0,0	0,0
Kulut	M€	508,0	508,0
Taseen loppusumma	M€	8,8	8,4
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0,0	0,0
Talousarviosiirrot	M€	+508,0	+508,0
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Valtioneuvoston rahasto

Valtioneuvoston rahaston tarkoituksena on turvata Finnvera Oyj:n antamien vientitakuiden, takauksien ja muiden valtioneuvoston rahastolain (444/1998) mukaisten sitoumusten täyttämisen.

Hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriö

Säädösperusta

Laki valtioneuvoston rahastosta (444/1998)

Varojen muodostuminen

Määrärahasiirto valtion talousarviosta, erityisrahoitusyhtiön rahastoon siirtämät varat ja rahastolainasta suoritettavat maksut sekä vastuusitoumuksiin liittyvät takuumaksut ja takaisinperintäsaatatavat.

Varojen käyttö

Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan erillistuloksen ollessa tappiollinen käytetään ensisijaisesti Finnvera Oyj:n vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan puskurirahastoa, tämän jälkeen Valtioneuvoston rahaston varoja ja viime kädessä momenttia 32.01.60.

Johtokunta 1.1.2017–31.12.2019

Taina Vähimaa (pj), Miki Kuusinen, Juha Savolainen, Kari Virtanen

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	2,0	4,3
Kulut	M€	0,2	0,2
Taseen loppusumma	M€	698,3	702,7
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0,4	0
Talousarviosiirrot	M€	0,0	0,0
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Valtioneuvoston rahasto on Finnvera Oyj:n uuden vastuukannan puskurina siltä varalta, että yhtiön myöntämien vientitakuiden ja muiden rahastolaissa tarkoitettujen erityistakuiden erillistulos yhtiössä muodostuu tappiolliseksi.

Valtioneuvoston rahastossa oli vuoden 2018 lopussa kassavaroja noin 680 miljoonaa euroa (673 miljoonaa euroa 31.12.2017). Lisäys aiheutui pääosin takaisinperintäsaamiskannasta saaduista tuloista.

Takaisinperintäsaatavista vakautettujen saamisten maksusopimukset ulottuvat pisimmillään vuoteen 2038. Muut poliittisen riskin ja kaupallisen riskin saamiset ovat pääsääntöisesti järjestämättömiä. Vastuukanta päättyi vuonna 2018.

Valtioneuvoston rahaston varat 680 miljoonaa euroa ja Finnvera Oyj:n vienti- ja erityistakaustoiminnan rahaston varat 750 miljoonaa euroa (31.10.2018) muodostavat yhteensä 1,43 miljardin euron rahoitettavat puskurivarat, jotka riittävät Finnvera Oyj:n nykyisten nostettujen vastuiden, yhteensä noin 10 miljardia euroa, kattamiseen. Jos Finnvera Oyj:n enimmäisvastuun nostettaisiin ja kannan riskisyys lisääntyisi, rahoitettuja varoja tulisi olla vastaavasti enemmän.

Rahaston vanhan kannan* takaisinperintäsaatavien ja vastuukannan kehitys

		2018	2017
Takaisinperintäsaatatavat	M€	244	240
– vakautetut saamiset	M€	182	183,5
– muut poliittisen riskin saamiset	M€	52	53
– kaupallisen riskin saamiset	M€	9,4	3,5
Vastuukanta	M€	0,35	0,0

*Rahastoon siirrettiin 1.1.1999 Finnvera Oyj:n edeltäjien vastuukanta (niin sanottu vanha kanta). Vastuukantaan kuuluvat entisen Valtioneuvoston rahastokeskuksen ja sitä edeltäneiden vientitakuulaitoksen ja Valtioneuvoston rahastokeskuksen antamat takuu, takaukset ja muut vastuusitoumukset.

Ydinjätehuoltorahasto

Ydinjätehuoltorahaston tehtävänä on säilyttää ja turvaavasti sijoittaa ne jätehuoltovelvollisilta keräämänsä varat, jotka tulevaisuudessa tarvittaisiin ydinjätteistä huolehtimiseksi, mikäli jätehuoltovelvolliset eivät täyttäisi ydinjätehuoltoon liittyviä velvollisuuksiaan.

Hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriö

Säädöspерusta

Ydinenergialaki (990/1987)

Varojen muodostuminen

Maksut ydinjätehuoltovelvollisilta ja rahaston tuotot

Varojen käyttö

Ydinjätteistä huolehtimisen kustannusten kattaminen, jos jätehuoltovelvolliset eivät täyttäisi ydinjätehuollon velvollisuuksiaan

Hallitus 1.7.2017–30.6.2020

Eva Liljeblom (pj), Hannu Mäkinen, Heidi Nummela, Anu Sammallahhti

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	28	27
Kulut	M€	12,1	11,3
Taseen loppusumma	M€	2 587	2 657
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	0	0
Talousarviosiirrot	M€	0	0
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Ydinjätehuollon taloudelliseen varautumiseen käytettävän päärahaston lisäksi rahastoon kuuluu erilaisvarallisuuksina kaksi niin sanottua tutkimusrahastoa, joiden tehtävänä on kerätä vuosittain varoja ydinlaitosten haltijoilta jaettavaksi ydinturvallisuuden ja ydinjätehuollon tutkimustoimintaan.

Jätehuoltovelvollisilla on ydinenergialain nojalla oikeus lainata vakuuksia vastaan 75 prosenttia ydinjäterahastossa olevasta varallisuudestaan. Valtio on oikeus lainata ne rahaston varat, joita ei ole lainattu jätehuoltovelvollisille tai heidän osakkeenomistajille. Mikäli valtio ei käytä lainausoikeutta, rahasto sijoittaa kyseisen osuuden turvaavasti. Rahaston luonteen vuoksi sen ensisijaisena päämääränä ei ole tuottaa taloudellista voittoa, vaan varmistaa varallisuuden säilyminen.

Ydinjäterahaston voitto oli 16 miljoonaa euroa (2017 16 miljoonaa euroa) ja tase vuoden lopussa noin 2,7 miljardia euroa (2017 noin 2,6 miljardia euroa). Vuonna 2018 jaettiin tutkimusvaroja yhteensä noin 12 miljoonaa euroa. Rahaston varat kattavat arvioidut ydinjätehuollon kustannukset. Rahaston riskit liittyvät edellä mainittuun lainanantotoimintaan kuuluvien vakuuksien arviointiin ja sijoitustoimintaan. Suoria vaikutuksia valtion ja rahaston talouteen ei ole.

Öljysuojarahasto

Öljysuojarahaston tehtävänä on toimia öljypäästöjen aiheuttamien vahinkojen ja torjuntakustannusten viimesijaisena korvaajana sekä tukea öljyvahinkojen torjuntavalmiuden ylläpitoa.

Hallinnonala

Ympäristöministeriö

Säädöspöytäkirja

Laki öljysuojarahastosta (1406/2004)

Varojen muodostuminen

Öljynsuojamaksut ja määrärahasiirto valtion talousarviosta

Varojen käyttö

Öljyvahinkojen ja niiden torjuntakustannusten korvaaminen, öljyntorjuntaan ja torjuntavalmiuden ylläpitämisen kustannusten korvaaminen

Hallitus 1.11.2018–31.10.2021

Frey Nybergh (pj), Elina Herrala, Mika Kättö, Minna Mättö, Teemu Niinimäki, Riitta Rönn, Kirsti Vallinheimo

Tunnusluvut		2018	2017
Tuotot	M€	9	8
Kulut	M€	15	14
Taseen loppusumma	M€	40	40
Taseen ulkopuoliset vastuut	M€	24	28
Talousarviosiirrot	M€	+3	+6
+ siirrot talousarviosta rahastoon			
– siirrot rahastosta talousarvioon			

Öljysuojarahasto huolehtii eräissä tapauksissa maa- ja vesialueilla tapahtuvien öljyvahinkojen ja niiden torjuntakustannusten korvaamisesta. Rahasto korvaa alueiden pelastustoimelle ja valtiolle erilaisia öljyntorjuntaan ja torjuntavalmiuden ylläpitämiseen liittyviä kustannuksia. Lisäksi rahastosta voidaan myöntää korvauksia öljyn pilaaman maa-alueen ja pohjaveden puhdistamiskustannuksiin.

Varat rahastoon saadaan pääosin öljysuojamaksun tuotosta. Vuosina 2010–2015 öljysuojamaksu kannettiin kolminkertaisesti korotettuna öljyntorjuntavalmiuden parantamiseksi erityisesti Suomenlahden alueella.

Valtion viranomaisten ja pelastuslaitosten yhteiseksi suunnitellut venehankkeet eivät edenneet suunnitellusti. Myös alueellisen pelastustoimen öljyntorjuntavalmiuden parantamiseen liittyvät hankinnat toteutuvat ennakoitua hitaammin. Näistä syistä rahaston oma pääoma on kasvanut poikkeuksellisen suureksi, 40,2 miljoonaa euroon.

Vuonna 2018 öljysuojarahastosta maksettiin korvauksia yhteensä 13,0 miljoonaa euroa. Alueen pelastustoimelle öljyvahinkojen torjunnasta aiheutuneita kustannuksia korvattiin 0,1 miljoonaa euroa. Vahingot olivat pieniä ja niiden aiheuttajat olivat jääneet tuntemattomiksi. Alueellisen pelastustoimen öljyntorjunnan hankinta- ja ylläpitokustannuksista korvattiin yhteensä 9,2 miljoonaa euroa, valtion harkinnanvaraiset korvaukset olivat 1,1 miljoonaa euroa. Öljyn pilaamien maa- ja pohjavesialueiden tutkimus- ja kunnostamiskustannuksiin käytettiin 1,8 miljoonaa euroa.

Öljysuojarahaston antamien ennakkopäätösten mukaiset sitoumukset ovat yhteensä 27,9 miljoonaa euroa. Suurin osa päätöksistä koskee pelastustoimen öljyntorjuntaveneiden ja muun keräyskaluston hankintaa tai peruskorjausta. Öljypilaantuneiden kohteiden kunnostamiskustannuksiin on päätöksillä sidottu 1,5 miljoonaa euroa.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN: 978-952-287-719-2 PDF
ISBN: 978-952-287-720-8 nid.
ISSN: 2490-0966 PDF
ISSN: 2490-0613 nid.